Primorske NOVICE

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUD

Št. 39 — L. VII. — 20. IX. 1969 — Cena 70 par

Izdaja za občine: ILIRSKA BISTRICA, IZOLA, KOPER, PIRAN, POSTOJNA in SEŽANA

Sodelovanje pri odkrivanju carinskih prekrškov

Na mejnem prehodu Škofije so se v ponedeljek srečali predstavniki jugoslovanske zvezne uprave carin in generalne direkcije carin Italije. Imeli so večurni razgovor o vprašanjih, ki zanimajo obe strani, zatem pa so odpotovali na Reko. Tam so se pogovori nadaljevali v okviru jugoslovansko-italijanskega sporazuma o vzajemni administrativni pomoči pri odkrivanju carinskih prekrškov.

Mestna knjižnica p. Koper

Naš tekmovalec iz B reprezentance pri odskoku

Priprave na proslavo v Loparju

V zadružnem domu v Marezigah je bila prejšnji teden druga seja pripravljalnega odbora za organizacijo in izvedbo proslave ob 25-letnici prve seje okrajnega NOO Lopar, ki je eden od predhodnikov sedanje koprske občinske skupščine. Seje so se poleg 21-članskega odbora udeležili tudi predstavniki družbeno-političnih organizacij, vodil pa jo je predsednik pripravljalnega odbora Bojan Furlan.

O dosedaj opravljenem delu je poročal Aldo Gregorič, sekretar pripravljalnega odbora. Nato so sprejeli program proslave, ki naj bi potekal takole:

— V soboto, 4. oktobra ob 18. uri bo ob tabornem ognju v Kavaličih prigodna slavnost. Program bo izvajala mladina tamkajšnjega območja, godba na pihala iz Pridvora ter pripadniki teritorialne enote, ki bo tam v bližini tudi taborila. Spomine na NOB bodo obujali nekdanji borci Istrskega odreda.

— V nedeljo, 5. oktobra, bo osrednja prireditev v Loparju.

Slavnostna seja občinske skupščine bo v zadružnem domu ob 14. uri. Nato bo ob 15. uri zborovanje, na katerem bo govoril Branko Babič.

V izvedbi kulturnega programa bodo sodelovale godbe na pihala iz Marezig in Pridvora, pevski zbor kulturnega društva »Ivan Cankar« iz Marezig, recitatorji iz Kopra ter učenci osnovnih šol iz Prad in Marezig.

Po zborovanju bo splošno ljudsko rajanje. Organizatorji zborovanja so poskrbeli za okrepitev avtobusnih prevozov in za gostinske usluge. Po zborovanju bo mladina priredila ples.

Odbor Istrskega odreda bo tega dne organiziral srečanje starešin tistih čet in bataljonov, ki so v času NOB operirale v Istri.

Tako pomembne politične manifestacije se bodo udeležili predstavniki vseh vojaških partizanskih enot, ki imajo domicile v občinah obalnega območja.

Te dni obnavljajo tudi zadružni dom v Loparju in hišico, v kateri je bila prva seja okrajnega NOO pred 25 leti. Do praznovanja v Loparju bo rekonstruirana cesta v dolžini 1,5 km in bo usposobljena za redni avtobusni promet. Ljudje iz Loparja in še zlasti mladina so vložili veliko truda in prostovoljnega dela pri popravilu in razširitvi ceste. Tudi most so razširili in usposobili za promet z avtobusi. Prebivalci v Loparju pričakujejo, da bodo končno po 24 letih dobili prepotrebno avtobusno povezavo s Koprom, kamor hodijo ljudje na delo oziroma mladina v šole. Pričakujejo, da bo redn
proga poslej začela
pred proslavo. Sredstva
struiranje ceste je prisp
čina, ki je še enkrat
da ima zelo veliko pos
potrebe tudi na podeželju.

Pričakujejo, da se bo tega zborovanja udeležilo veliko število ljudi, še zlasti mladina in nekdanji aktivisti ter borci NOB.

Albert Klun

TO SOBOTO IN NEDELJO RIBIŠKI PRAZNIK V IZOLI

Prihodnje leto morda tudi praznik grozdja

Gostinske in druge sorodne organizacije v Izoli se že resno pripravljajo na bližajoči se ribiški praznik, ki bo 27. in 28. septembra v Izoli. Nosilec organizacije je turistično društvo, ki si skupaj z ostalimi prizadeva, da bi bil ribiški praznik iz leta v leto vabljivejša prireditev.

Na zadnjem sestanku, ki ga je sklicalo TD, so ugotovili lanskoletne pomanjkljivosti in sklenili, da jih bodo letos odpravili. Tako bodo letos zagotovili več miz in sedežev za goste, stregli pa bodo v 13 stojnicah. Predvidoma bodo letos igrali za zabavo trije ansambli. Najživahneje bo verjetno tudi letos pred kletjo izolske kmetijske zadruge, kjer bo igral ansambel Oktavija Brajka. Tu bo tudi vinska pokušnja istrskih vin.

Poleg rednih športnih prireditev (odbojka, rokomet, nogomet), bodo letos še tekmovanja v balinanju. Za popestritev morskega ambienta pa bo poskrbela jadralna regata.

V soboto, 27. septembra bo svečana otvoritev novega hotela Marina v Izoli, kjer bo prirejen tudi sprejem za ribiče. Na letošnjem ribiškem prazniku bo pekla vola na ražnju koprska Agraria.

Lanskoletni velik obisk gostov kaže, da postaja ribiški praznik vse bolj obiskana prireditev, zato se tudi gostinci pripravljajo in zagotavljajo, da letos ne bo zmanjkalo raznih ribjih specialitet, ki jih mojstrsko pripravljajo ribiči kombinata Delamaris Izola, prav tako pa tudi ne bo zmanjkalo črnega vina, po katerem je Izola že dolgo znana.

Že na zadnjem sestanku so razpravljali še o dnevu prihodnjega ribiškega praznika, ki naj bi bil pred pričetkom ribiške sezone tj. v mesecu maju, ali prve dni junija, ali pa šele na koncu ribiške sezone tj. novembra. Kaj lahko pa se tudi zgodi, da bosta obveljala oba termina in bo Izola imela dva priljubljena praznika — ribiški praznik in praznik grozdja.

db

ZAČELO SE JE TEKMOVANJE ZA VI. JADRANSKI PADALSKI POKAL

Junaki sinjih višin v Portorožu

Prejšnjo nedeljo se je na sečoveljskem letališču začelo tekmovanje za VI. jadranski padalski pokal. Zvoki fanfar, defile vseh 251 udeležencev tega do sedaj najbolj množičnega in najbolj kvalitetnega padalskega tekmovanja sploh, nešteto dvignjenih zastav, okrog 6000 gledalcev in prelepo okrašeno letališče so naznanili, da je uradno odprto letošnje sicer neuradno svetovno prvenstvo v padalskih skokih. Na njem sodelujejo najboljše reprezentance 18 držav Evrope, Azije in Amerike.

V imenu domačinov je udeležence in goste pozdravil predsednik organizacijskega odbora Venčeslav Jeras, ki je med drugim povedal: »Velik napredek na tehničnem področju in množičen razvoj padalskega športa bomo videli danes in v prihodnjih dneh...«

Pokroviteljica prireditve predsednica piranske občine Jolanda Kos, ki je uradno odprla tekmovanje, pa je dejala: »...Tekmovanje za Jadranski pokal in za nagrado Turizem Portorož si je že utrdilo sloves v svetu. Želim, da bi tudi VI. tekmovanje pomenilo nov korak v razvoju padalskega športa, prispevalo k medsebojnemu spoznavanju in spoštovanju, stkalo nove vezi prijateljstva in poneslo v še širši svet ime Portoroža, slovenske obale in Jugoslavije...«

Gledalce je vsekakor najbolj navdušil tisti del otvoritvenega ceremoniala, ki so ga imenovali »zračni desant in atraktivni skoki«. V tej točki, res vredni gledanja, je iz višine istočasno padalo na zemljo 30 padalcev z raznobarvnimi padalskimi kupolami. Atraktivne skoke so žal izvedli le člani madžarske reprezentance, ker je močan dež preprečil nastop drugih skakalcev.

Tedaj še ni nobeden slutil, kako veliko vlogo bo igral dež v tem dolgo pričakovanem in brezhibno organiziranem tekmovanju. Toda slabo vreme je popolnoma zavrlo program, ki je že lepo stekel. Vreme ni dovoljevalo normalnega nadaljevanja te športne

(Nadaljevanje na 8. strani)

NA ZADNJIH ŠTIRIH KILOMETRIH TRASE BRKINSKE CESTE OD PRELOŽ DO PREGARIJ

Letos končana zemeljska dela

Vse kaže, da bodo Brkinci prihodnje leto le dočakali srečni dan, ko bo prek njihove deželice dokončana cesta, ki je z odcepa z glavne ceste pri Dolnji Bitnji pred leti obstala na Preložah in se vse do letos ni mogla več premakniti, da bi se spustila še štiri kilometre do Pregarij, s čimer bi bila vzpostavljena zveza na reško cesto proti Podgradu oziroma Obrovu.

Zdaj nadaljujejo z buldožiranjem trase, ki mora biti po zastavljenem programu prebita in pripravljena za končno obdelavo v prihodnjem letu. Dela vodi in financira občinski cestni sklad, ki pa mu bo seveda spričo pičlih sredstev v prehodnjem letu potrebna dodatna pomoč.

Na prvem kilometru s Prelož proti Pregarjem so pri zemeljskih delih sodelovali s svojo mehanizacijo tudi pripadniki JLA, naprej pa dela le najeti buldožer Vodne skupnosti Primorske. Vendar pa bo Cestni sklad najel še drugo težko mehanizacijo, da bo trasa res prebita in dokončana vsa zemeljska dela še pred pravo zimo, ker bi utegnil prvi večji sneg dela pošteno zavreti.

Z delom za dokončanje ceste — se pravi, z gradnjo gornjega ustroja in makadamske površine — bodo začeli čimprej spomladi, kakor hitro bo to omogočilo vreme. Svoje sodelovanje so tudi za prihodnje leto obljubili pripadniki JLA, kar je spričo njihove težke mehanizacije in dodatne ustrezne opreme za ta dela izrednega pomena.

Tudi Brkinci sami pomagajo po svojih močeh, saj so med drugim takoj in brezplačno odstopili svoja zemljišča, kolikor je bilo potrebno, hkrati pa so seveda hvaležni vsem, ki so kakorkoli zaslužni, da je delo za dokončanje ceste krenilo z mrtve točke. (rb)

Partizani iz Modene na obisku

V soboto je na vabilo borčevskih organizacij slovenske obale prišla v Koper delegacija italijanskih partizanov iz modenske pokrajine. S tem so bivši italijanski borci vrnili obisk borcem slovenske in hrvaške Istre, ki so se letos spomladi udeležili srečanja italijanskih borcev v Modeni. V tridesetčlanski delegaciji iz Modene so bili tudi trije poslanci, člani občinskih svetov in uprav občin modenske pokrajine.

Po prisrčnem sprejemu v Kopru je bivšim italijanskim borcem priredil sprejem in kosilo v hotelu Triglav predsednik občinske skupščine Miro Kocjan. V dobrodošlici, ki jim jo je izrekel, je poudaril, da je koprska občina v zadnjem obdobju napravila ogromen napredek. Koper, ki je bil nekdaj mesto ribičev in kmetov, je postal industrijsko in prometno središče. Koprska občina s svojim pomorskim gospodarstvom zavzema ves večji pomen v slovenskem in jugoslovanskem gospodarstvu. Promet v pristanišču se naglo veča in ne bo dolgo, ko bo šlo skozi koprsko luko okrog dva milijona ton tovora. V občini, ki šteje okrog 40.000 prebivalcev, je okrog 14.000 zaposlenih, med njimi okrog 5000 v industriji. Družbeni dohodek bo kmalu dosegel milijardo dinarjev.

Zatem je poudaril stike med slovensko obalo in modensko pokrajino, ki se izražajo na raznih področjih. Sedanji obisk bo še bolj prispeval k tesnejšemu sodelovanju. Omenil je pri tem dobre odnose med dvema sosednjima republikama, ki so lahko za zgled mnogim drugim deželam. Kot rezultat teh prijateljskih odnosov bomo v kratkem pozdravili v Jugoslaviji predsednika italijanske republike Saragata, enega izmed predstavnikov italijanskega odporniškega gibanja.

Toda osnova tega sodelovanja, pogoj za vse bolj tesno in trajno sodelovanje med obema sosedoma so in ostanejo borčevske organizacije, katerih politika teži k pra-

(Nadaljevanje na 9. strani)

Bivši italijanski borci iz Modene so na svoji poti po slovenski in hrvatski Istri obiskali tudi Koper, kjer jim je pripravil sprejem predsednik občine Miro Kocjan v koprskem hotelu Triglav (na sliki)

Vremenska napoved

V glavnem bo pretežno spremenljivo vreme

Jubilej bodo proslavili

Letos mineva 15 let, odkar je bilo v Postojni ustanovljeno kovinarsko podjetje LIV. 15 let sicer ni dolga doba, prav zato so za tako mlad kolektiv ta leta vsekakor pomembna.

LIV je ustanovil bivši Okrajni ljudski odbor, da bi pomagal omiliti brezposelnost oz. omogočil zaposlovanje delovne sile iz teh krajev. Obdobje od ustanovitve do danes je bilo za podjetje sila razgibano in včasih tudi težko. Ob ustanovitvi niso imeli niti jasnega proizvodnega, niti perspektivnega programa. Obstajala je le velika želja po ustvarjanju. Ker pa že nekaj let, predvsem zadnje čase dosega podjetje vse boljše rezultate, so se v kolektivu odločili, da bodo ta jubilej proslavili. Prihodnjo soboto, 27. septembra se bodo zbrali vsi člani kolektiva, štipendisti in upokojenci v Postojni, da bi obudili spomine na prehojeno pot ter kovali načrte za vnaprej. Vsem članom, ki so v podjetju 10 in 15 let ter vsem upokojencem, ki so bili v podjetju ob njegovi ustanovitvi in tu tudi dočakali zaslužen pokoj, pa bodo podelili simbolične nagrade oz. darila.

Sicer pa boste o tem kolektivu, o njegovi poti lahko obširneje brali v naši prihodnji številki.

ef)

HUDO NEURJE NA OBALI

V četrtek se je na področju med Izolo in Savudrijo razbesnelo neurje, kakršnega na tem območju že dolgo ni bilo. Glavni trg v Piranu ter ozke ulice v tem slikovitem mestu je preplavilo več kot četrt metra vode, hudourniki pa so drveli in preplavljali ceste na vsem območju od Pirana do Sečovelj. Najhuje je bilo v Strunjanski dolini, kjer je bilo več hiš kar pol metra v vodi. Cesta med Piranom in Portorožem je bila na več krajih prekrita z blatom in preplavljena z vodo še nekaj ur po nevihti. Voda je bila tudi na letališču v Sečovljah, kjer bi moralo biti tekmovanje za »Jadranski pokal«. Poskusili so razstreliti nasip proti solinam, da bi se voda odtekla vendar pa se je nekoliko pozneje razlila reka Dragonja ter znova onesposobila letališče za tekmovanje. Najhuje je bilo v Luciji, kjer je izpod Malije pridrvel hudournik in zalil spodnje prostore osnovne šole. Delavci »Slovenijaceste« so na hitro preusmerili tok hudournika mimo šole.

Štab za zaščito pred elementarnimi nesrečami je takoj ukrepal, tako da so po nekaj urah uredili promet ter odstranili s cest zemljo, blato in večje kamenje, ki ga je voda nanesla. Škoda je vsekakor precejšnja, za zdaj pa jo je nemogoče natanko oceniti. Med neurjem je padala tudi toča, vendar na srečo med dežjem, tako da ni povročila prevelike škode v vinogradih. Med nevihto je močno treskalo, zaradi česar je bil dobršen del slovenske obale več ur brez električnega toka. Med tem hudim neurjem so posredovali tudi gasilci, ki so med drugim morali izčrpati vodo iz kotlarne v hotelih »Palace« in »Jadran«, njihova intervencija pa je bila onemogočena v gostilni »Ribič« v Seči zaradi velikih plazov, ki so zaprli cesto, in onemogočili promet.

Zunanjepolitični pregled

MUSLIMANSKI VRH

Ideja muslimanskih konferenc ni nova. Saudova Arabija je že večkrat poskušala organizirati take konference. Vse dosedanje so imele izrecno verski značaj — ne politični. Svetovni tisk je komaj zabeležil te dogodke. Teh konferenc so se včasih udeležili tudi predstavniki sovjetskih muslimanov.

Ob požigu jeruzalemske mošeje Al Aksa se je rodila nova ideja: nujna je konferenca šefov vseh muslimanskih držav sveta. Predsednik Naser je spočetka to idejo podprl. Po najnovejših vesteh se muslimanskega vrha v Rabatu, v Maroku, ne bo udeležil. Odpovedal je tudi obisk v Sovjetski zvezi in Jugoslaviji.

Očito je, da muslimanski vrh ne bo dobro pripravljen in ne bo dal nobenih rezultatov. Sklicali so ga na hitrico, ko je bilo razburjenje zaradi požara v Jeruzalemu na višku.

Kaj lahko pričakujemo od konference v Rabatu? Poostritev vojne proti Izraelu? Novo diplomatsko akcijo v svetovni organizaciji?

Upoštevati moramo, da se bo konference udeležil tudi iranski šah, torej vrhovni predstavnik države, ki vzdržuje redne diplomatske odnose z Izraelom. In to velja tudi za nekatere afriške države. Mnoge sprejemajo celo izraelsko vojaško in ekonomsko pomoč.

Medtem pa se položaj na Srednjem vzhodu še naprej zaostruje. Izrael je že dobil nova letala tipa phantom, predsednica izraelske vlade Golda Meir bo še ta mesec obiskala Washington. Sovjetska flota v Sredozemlju se krepi, puščavski pesek zasipa Sueški prekop. Arabska nafta teče še naprej na zahod, na evropska tržišča. Na severu Aljaske so Američani odkrili nove, velikanske zaloge nafte.

Vse kaže, da bo pot do sporazuma med Arabci in Izraelci še zelo dolga. Lok se še vedno napenja.

VRATA SO ODPRTA

Kaj pričakujemo od novega, 24. zasedanja Generalne skupščine? Tako težko vprašanje! Prej bi morali opozoriti na tole: kaj bi bil svet brez svetovne organizacije? Bi bil še mir na zemlji, kje bi reševali velike mednarodne spore?

Srednji vzhod, Vietnam, kolonije, razorožitev — to je nekaj vprašanj, o katerih bodo največ govorili — seveda neuradno, na hodnikih.

Tudi o Kitajski bodo razpravljali, vendar je že vnaprej jasno, da LR Kitajske v Združene narode ne bodo sprejeli. Ameriška diplomacija lahko vedno prepreči sprejem.

Posebnih uspehov ne bo, vendar je že samo dejstvo, da predstavniki 120 držav, razpredstavniki 120 držav razsveta, velikega pomena.

POCASEN UMIK

Ameriški predsednik je izjavil, da bodo do konca novembra umaknili iz Vietnama še 40.000 vojakov. Dosedaj so Američani umaknili že 25.000 vojakov.

Vse kaže, da se je Amerika odločila za postopno evakuacijo svojih čet. Ameriško poveljstvo je ugotovilo, da se je število čet, ki jih pošilja Severni Vietnam v Južni Vietnam, v zadnjem času zmanjšalo. Tudi pritisk na Saigon je nekoliko popustil.

Vendar lok ni popustil. Nekaj dni po pogrebu Ho Chi Minha so Američani spet obnovili napade s svojimi superbombniki B-52. Vse kaže, da se bo igra in proiigra še dolgo vlekla. Pogajanja v Parizu so se začela pred približno 18 meseci. Še vedno ni niti žarka na koncu dolgega predora.

KRATEK POVZETEK IZ RAZPRAVE NA SEJI PREDSEDSTVA SZDLJ

Trezne analize, nato odločne akcije

Cilj seje predsedstva izvršnega odbora SZDL je bil, da opozori delovne ljudi in javnost zlasti na odnos federacija — republika, medrepubliške odnose, družbena dogovarjanja in na politično odgovornost pri uresničevanju političnih stališč. To je izjavil predsednik Zvezne konference SZDL Veljko Milatović.

V svojem referatu je med drugim ugotovil:

— da naš razvoj ni enakomeren in da se skoraj po nekakšnih zakonitostih menjavajo obdobja napredka z obdobji zaostanka;

— da je v zadnjih letih bila federacija »kriva« za marsikaj, čeprav so že mnogo funkcij prevzele republike;

— da bi bilo za skupnost bolje prenehati z medsebojnim obtoževanjem;

— da občasne ostre konfrontacije niso sicer onemogočile našega splošnega napredka, so pa zapustile nezaupanje v dolgoročnost naših programov in da ne smemo dovoliti pojavov pritiska, temveč utrditi demokratične samoupravne organizme.

Prvi je razpravljal predsednik zvezne skupščine Milentije Popović. V daljšem govoru je obravnaval razne pritiske, ki jih lahko opažamo že nekaj let, ter poudaril, da obstajajo antisocialistične sile, ki uporabljajo vse naše demokratične oblike za svoje delovanje zlasti takrat, kadar socialistične sile niso kos trenutnim razmeram. Zavzel se je tudi, da moramo izdelati pravila o vedenju. Nedopustno je, je menil, da organi katerekoli družbene skupnosti vnaprej objavijo svoja stališča o posameznih vprašanjih in potem s pristranskim informiranjem agitirajo za svoja stališča.

Dušan Petrović, predsednik Zveze sindikatov Jugoslavije je menil, da aktualni negativni pojavi ne bi smeli zasenčiti rezultatov, ki jih prav sedaj lahko opazimo v razvoju gospodarstva in samoupravljanja. Pozitivno je dejstvo: prevladalo je spoznanje, da je samoupravljanje tisti družbeni odnos, ki omogoča izgradnjo socializma.

Socialistična zveza bi morala biti resnična tribuna delovnih ljudi, je med drugim dejal predsednik Zveze mladine Jugoslavije Janez Kocijančič, kjer bi ljudje lahko odkrito konfrontirali svoja mišljenja. To bi omogočilo, da bi družbeni in politični vrh bolje videl probleme in si tako pridobil podporo širokih slojev delovnih ljudi ter mladine za uresničevanje pogumnejše in jasnejše politike.

Sedanje razmere so takšne, da zahtevajo vrsto praktičnih ukrepov v nadaljnji demokratizaciji in boju proti raznim elementom, je dejal član izvršnega biroja predsedništva ZK Jugoslavije Krste Crvenkovski. Pri analizi politične situacije moramo biti mirni, te analize pa morajo spremljati akcije vseh socialističnih in družbenih sil. Tako kot več govornikov v razpravi, se je tudi on zavzel za afirmacijo socialistične zveze, nato pa govoril o pojavih pritiska, zlasti o pritisku sovražnih sil.

Janez Vipotnik, predsednik republiške konference SZDL Slovenije se je strinjal s pobudo, da najvišji forum Socialistične zveze razpravlja o aktualni politični situaciji. Nekateri problemi, ki niso novi, se v zadnjem času pojavljajo v čedalje ostrejši obliki. Zato je nujno hitreje reagirati in iskati najustreznejše rešitve. Splošna ocena je, je dejal Janez Vipotnik, da so bili v Sloveniji krediti za cesto samo neposredni povod za nedavno zaostrovanje politične situacije. Resnični razlogi so globlji. Gre za strah, kako bo z nadaljnjim razvojem reforme, za pojave nelikvidnosti v gospodarstvu, potrebne izmenjave v deviznem režimu, pojave investiranja brez kritja itd. Po Vipotnikovi oceni se politična situacija v Sloveniji umirja. K temu je precej prispevala politična aktivnost Zveze komunistov, Socialistične zveze in drugih objektivnih sil. Razprava o cestah ni več na dnevnem redu, pač pa je v središču pozornosti razprava o resničnih in bistvenih problemih, o pravih vzrokih, ki so izzvali eksplozivna razpoloženja. Ko je govoril o izkušnjah nedavnih dogodkov, je poudaril potrebe po izpopolnitvi dela izvršnih organov na vseh ravneh. Pred sprejetjem sklepov so nujni demokratični dogovori in posvetovanja. Sklepi morajo biti argumentirani, delovni ljudje pa morajo zanje zvedeti ob pravem času. Delovne ljudi v Sloveniji najbolj prizadenejo glasovi o odcepitvi te republike. Ko je govoril o nesmiselnosti takšnih govoričenj, je poudaril, da se samo razpravljanje o njih povzroča veliko škodo tako Sloveniji kot vsej jugoslovanski skupnosti. Dodal je, da bi bile analize o gospodarskem, družbenem in splošnem razvoju Slovenije v okviru Jugoslavije nedvomno zelo koristne.

Ob koncu je Janez Vipotnik podprl mnenja, po katerih bi bilo treba kadrovsko okrepiti organe zvezne uprave. Pripomnil je, da je Slovenija v teh organih minimalno zastopana.

Predsednik zveznega izvršnega sveta Mitja Ribičič je dejal, da politično razpoloženje, ustvarjeno po IX. kongresu ZKJ, doživlja nekakšno osebko in da bi se zato morali vsi delavniki odločno angažirati za uresničitev dogovorjenih stališč. Poudaril je, da mora Zveza komunistov ustvarjati okračje za sporazumevanje in samoupravno odločanje ter hkrati zavrniti vsa mišljenja, da zvezni izvršni svet išče nekakšen patronat pri izvršnem biroju. Nikoli ni, je poudaril Ribičič, vodstvo ZK odločalo, kako je treba rešiti določena vprašanja in kakšne sklepe je treba sprejeti, temveč si je prizadevalo, da ustvari politično klimo za demokratično odločanje. Predsednik ZIS je menil, da je naša družba morda prav v drugi etapi uresničevanja sklepov IV. seje CK ZKJ, ki je bila na Brionih. Na tej seji je dejal, smo premagali unitaristične sile v vrhu. Tako smo odprli poti za odstranjevanje etatizma, toda popolnoma ga nismo likvidirali. Obdržali smo še naprej pomembno vlogo države na področju investicij, zunanje trgovine itd. Nismo odstranili vse recidive unitarističnega sistema v centru. Hkrati pa je prišlo na drugi strani do krepitve drugih etatizmov, na primer republiških. Ko je govoril v tem kontekstu o metodah pritiska, je poudaril, da se proti njim ne moremo boriti, če vemo, kakšne politične koncepcije stojijo za temi pritiski in zakaj se prav nekdo odloča, da uporablja to metodo. Zaradi tega mislim, da bi ta bil moral biti javen. Seveda ne mislim na javni obračun z ljudmi, temveč s koncepcijami.

Nato je govoril o delu zveznega izvršnega sveta ter dejal, da je enega izmed vzrokov za težave, s katerimi se je srečaval v prvih treh mesecih treba prav gotovo iskati med pritiski

OKROG 30.000 PRIPADNIKOV JLA VLOŽILO PROŠNJE ZA STANOVANJA

Posojilo federacije za stanovanja pripadnikov JLA

Okoli 30.000 pripadnikov JLA je prosilo za stanovanja, na katera čakajo tri leta, ponekod pa tudi po pet let.

Federacija se lahko zadolži pri bankah v državi za največ 250 milijonov N-din, da zagotovi sredstva za gradnjo stanovanj za pripadnike JLA.

To je predlog, ki so ga poslali zvezni skupščini, ker JLA nima dovolj denarja, da bi zadostila stanovanjskim potrebam svojih oficirjev, podoficirjev, vojaških uslužbencev in občanov, ki so stalno v službi pri JLA.

Po podatkih državnega sekretariata za narodno obrambo je okoli 30.000 prošenj za stanovanja. Oficirji in podoficirji ter drugi čakajo po tri, ponekod pa tudi po pet let na stanovanje. Da se zadrži potrebna dinamika v izpolnjevanju teh prošenj, oziroma gradnji stanovanj, bi JLA rabila pol milijarde N-din.

Odločitev federacije, da se na račun JLA, ki sama z nobenim prelivanjem sredstev, ki jih ima v proračunu, ne more zagotoviti potrebnega denarja, zadolži, bo znatno pomagala, da se bo zgradila večina potrebnih stanovanj.

ZAVOD SRS ZA STATISTIKO: ŠTEVILKE O SLOVENSKI PROIZVODNJI V AVGUSTU

PORAST PROIZVODNJE, SLABA LIKVIDNOST

Industrijska podjetja so v avgustu proizvedla za 5,9 % več kot v juliju in za 14,2 % več kot v lanskem avgustu. Vendar se je intenzivnost dela povečala od julija na avgust le za 1,7 % (indeks na 25 delovnih dni je 112,7).

Avgust je imel lani pri tem en delavnik več kot julij, na proizvodnjo pa so vplivali tudi dopusti. V prvih osmih mesecih letos so industrijska podjetja proizvedla za 14,6 odstotka več kot v lanskem enakem obdobju. V enaki primerjavi je bilo sredstev za delo letos za 12,1 odstotka več, repromateriala za 12,8 odstotka, blaga za splošno porabo pa za 16,2 odstotka več.

Naročil za domače kot za zunanje tržišče je bilo v avgustu več kot v juliju. Stanje plačanih računov pa se je nekoliko poslabšalo (za 0,5 odstotkov). Dobro stanje, ki označuje solventnost, bi naj bilo le v 12 odstotkih industrije v SRS, slabo v 58 odstotkih, kritično pa v 29 odstotkih podjetij.

Na novo je zaposlenih v avgustu 446 oseb, v primerjavi z lanskim avgustom pa je bilo zaposlenih 10.762 oseb več. Delavce so najemale predvsem kovinska, elektro, tekstilna in pa usnjarsko-obutvena industrija.

Dve novi tovarni Podravke

V Varaždinu bosta začeli obratovati dve novi tovarni znanega kombinata Podravka iz Koprivnice. To sta tovarni posušene zelenjave in gorčice, bi bosta delali v sodelovanju z znano avstrijsko firmo Mautner-Markhof z Dunaja.

Podravka je investirala v obe tovarni več kot šest milijonov dinarjev. Računajo, da se bo otvoritve udeležil tudi predsednik hrvatskega izvršnega sveta Dragutin Haramija.

25 LET SLOVENSKIH DENARNIH ZAVODOV

12. marec — dan bančništva

Predstavniki slovenskih bank in delegacij bančnikov iz sosednjih republik so se v nedeljo zbrali v Črnomlju, kjer so proslavili 25. obletnico ustanovitve denarnega zavoda Slovenije. Skupaj s številnimi prebivalci tega belokranjskega središča so pripravili shod pred zgradbo, v kateri je med narodnoosvobodilno borbo deloval slovenski denarni zavod. Ob tej priložnosti je Ljubljanska kreditna banka in hranilnica odprla prenovljeno podružnico prav v isti stavbi, kjer je med vojno delal zavod. Po otvoritvi je na trgu govoril podpredsednik zvezne skupščine dr. Marjan Brecelj.

Bančniki so se odločili, da bodo odslej praznovali dan bančništva vsako leto 12. marca, to je na dan, ko sta Josip Vidmar in Boris Kidrič podpisala odlok o ustanovitvi denarnega zavoda Slovenije pri predsedstvu slovenskega narodnoosvobodilnega sveta.

772.000 vagonov koruze

Računajo, da bomo letos pridelali več kot 772.500 vagonov koruze; to je najboljši pridelek v zadnjih treh letih. Poprečni hektarski donos je 32,2 metrskega stota. Družbena kmetijska posestva in zadruge pričakujejo po oceni zavoda za tržne raziskave letos rekorden pridelek: 58 metrskih stotov koruze na hektar, v Hrvaški in Vojvodini pa celo 60.

Ker znašajo jugoslovanske potrebe okrog 600.000 vagonov, bo ostalo precej koruze tudi za izvoz.

MINISTRSKI SESTANEK DRŽAV ČLANIC SKUPNEGA TRŽIŠČA

Sporazum s SFRJ dober dokaz sposobnosti za EGS

Pričakovati je mogoče, da bo EGS sprejel ustrezno odločitev za sklenitev dogovora, po katerem bodo iz Jugoslavije izvažali goveje meso v države skupnega trga

V belgijskem glavnem mestu se je začel v ponedeljek ministrski sestanek držav članic evropskega skupnega tržišča. Šefi diplomacij Zahodne Nemčije, Nizozemske, Italije, Belgije in Luxemburga bodo poskušali prepričati francoskega zunanjega ministra Mauricea Schumanna, naj pristane na začetek pogajanj v zvezi z morebitnim vstopom Velike Britanije v to gospodarsko skupnost. Hkrati bodo pritisnili na Francijo, da se vrne v zahodnoevropsko zvezo, organizacijo, ki šest držav skupnega trga povezuje z Veliko Britanijo.

Kakor se zdi, bo najvažnejša tema dogovor o datumu za vrhunski sestanek držav članic EGS.

Italijanski zunanji minister Aldo Moro je v imenu svoje vlade izrazil željo, da bi bile hitro rešene težave, ki ovirajo sklenitev trgovinskega sporazuma med Jugoslavijo in EGS. Na seji sveta ministrov te skupnosti je dejal, da gre za sporazum, ki nikakor ne bi mogel škodovati EGS. Poudaril je tudi, da gre za sporazum, ki zanima tako politično in gospodarsko pomembno državo kakršna je Jugoslavija.

Po besedah italijanskega ministra so težave okoli sporazuma z Jugoslavijo tesno povezane s poglavitnim problemom, s katerim se ubada skupnost v tem usodnem razvoju. Gre za sposobnost EGS, da oblikuje tako kmetijsko politiko, ki bo upoštevala potrebe skupnosti, obenem pa spoštovala tudi interese tretjih. Sporazum z Jugoslavijo bi lahko bil dober dokaz za sposobnost EGS, da to tudi izpelje.

V tem okviru je Moro navedel tudi dobro voljo Italije in Jugoslavije pri oblikovanju obojestranskih koristnih medsebojnih odnosov.

Italijanski minister je še menil, da je ta primer sodelovanja vreden večje pozornosti in podrobnejše analize v svetu EGS.

Pričakovati je mogoče, da bo prihodnji sestanek ministrskega sveta držav EGS sprejel ustrezno odločitev za sklenitev dogovora, po katerem bodo iz Jugoslavije izvažali goveje meso v države skupnega trga. To je na tiskovni konferenci po seji sveta povedal nizozemski državni minister v zunanjem ministrstvu Henri de Koster.

Povedal je, da je pet držav za to, da bi ta mandat prenesli na stalno komisijo, šesta članica skupnega trga pa je sporočila, da bo pripravila svoj predlog. Pravzaprav je francoski zunanji minister Maurice Schumann dejal na ponedeljkovem sestanku, da bo Pariz »zelo hitro« vložil tak predlog in poudaril, da francoska vlada »razume potrebo, da dobi režim uvoza govejega mesa v države skupnega trga bistveno vsebino«.

Novice zamejskih Slovencev

LJUBLJANSKA TELEVIZIJA O SLOVENSKI KULTURI NA TRŽAŠKEM

V oddaji z naslovom Profili slovenske kulture na Tržaškem je ljubljanska televizija predstavila gledalcem nekatere predstavnike slovenskega in italijanskega kulturnega življenja, ki so govorili o ustvarjalnosti na križišču treh kultur in stičišču več narodnosti. Oddaja je pokazala, da obseg kulturne tvornosti na Tržaškem ni majhen, da bi pa bilo potrebno več medsebojnega sodelovanja in pomoči iz matične dežele.

SOCIALISTI IZ BRDA O SLOVENSKEM JEZIKU

V občini Brdo v zahodni Beneški Sloveniji so se pripadniki PSI sestali in sprejeli resolucijo, v kateri zavzemajo svoje stališče do nekaterih aktualnih vprašanj v Terski dolini. Predvsem se zavzemajo, da bi bilo prebivalstvo deležno demokratičnega in naprednega družbenega reda in da bi se italijanskemu jeziku v družini in družbi pridružil tudi slovenski.

KOMISIJI ZA VPRAŠANJA SLOVENSKE NARODNE SKUPNOSTI NAČELUJE BRANKO PAHOR

Pokrajinsko vodstvo PSI se je sestalo v Trstu in imenovalo odgovorne in člane za posamezne delovne komisije. Tako bo vodil komisijo za vprašanja slovenske narodne skupnosti Branko Pahor. Sicer je pokrajinsko vodstvo sklenilo, da se bo temeljito posvetilo reševanju različnih upravnih, gospodarskih in socialnih vprašanj na Tržaškem.

USPEŠNO DELO SLOVENSKE GLASBENE ŠOLE

Glasbena šola v Gorici deluje v okviru tržaške-goriške glasbene matice. V času svojega delovanja je goriška šola, ki ima podružnice tudi v Sovodjah, Štandrežu in Števerjanu, vzgojila vrsto mladih glasbenikov. Učenci pokažejo svoje znanje vsako leto na produkcijah ob koncu šolskega leta. Omeniti velja tudi, da opravlja šola svoje poslanstvo tudi izven šolskih prostorov, saj njeni pedagogi vodijo več pevskih zborov in se udejstvujejo tudi kot solisti.

25-LETNICA USTANOVITVE BRIGAD TRIESTE IN FONTANOT

V nedeljo, 21. t. m., bo v dvorani gledališča Verdi in na stadionu 1. maj v Trstu na pobudo pokrajinskega odbora ANPI proslava 25-letnice ustanovitve brigad Trieste in Fontanot. Prva brigada se je borila na Primorskem, druga pa v Beli krajini, kjer je bila tudi ustanovljena. V obeh brigadah je bilo okrog 2000 borcev, večinoma italijanske narodnosti, vendar pa tudi precej Slovencev.

SKOPSKI ZBOR BO GOSTOVAL V TRSTU

Na povabilo slovenske prosvetne zveze bo v ponedeljek, 22. septembra, gostoval v Kulturnem domu v Trstu mešani pevski zbor Kočo Racin iz Skopja. Za ta koncert vlada med ljubitelji petja veliko zanimanje, saj je skopski zbor znan po svoji kvaliteti doma in na tujem.

GORICA JE PREJELA MODRO ZASTAVO EVROPSKE ENOTNOSTI

V nedeljo je prišel iz Belgije v Gorico poslanec Charles Nothomb, ki je goriškemu županu izročil modro častno zastavo. Evropski svet je letos izbral Gorico kot najbolj zaslužno mesto v politiki združevanja, za politiko sožitja na meji z Jugoslavijo, za priredbo raznih mednarodnih srečanj, za zbliževanje z vsemi državami srednje in vzhodne Evrope. V svojem govoru na Travniku je goriški župan Martina o sodelovanju z Jugoslavijo dejal, da bodo v kratkem pričeli uresničevati skupne gospodarske inicijative, ki bodo postavile v ozadje državne meje.

SEJA PREDSEDSTVA IN IZVRŠNEGA ODBORA ZVEZNE KONFERENCE SZDLJ

Gre za skupna stališča

Tema sestanka: aktualni politični položaj v državi

V ponedeljek sta se sestala v Beogradu na skupno sejo predsedstvo in izvršni odbor zvezne konference SZDLJ. Tema sestanka je bila aktualni politični položaj v državi.

Namera predsedstva in zveznega odbora je, da brez dramatizacije ocenita politični in gospodarski položaj ter o bistvenih vprašanjih sprejmeta sklepe oziroma skupna stališča. Predvsem gre za vsestransko obravnavo nekaterih ključnih vprašanj, kakor so: politični vidik odnosov republika — federacija, pojavi političnega pritiska na federacijo, družbena in politična odgovornost za izvedbo dogovorjenih stališč in politike, mehanizem družbenega dogovarjanja ter nekatere pomanjkljivosti v obveščanju forumov, političnih funkcionarjev in javnosti.

SKRIVALNICE V LABIRINTU NELIKVIDNOSTI

Ne pričakujmo čudežev!

Ali bomo začeli dosledno uveljavljati in spoštovati tržni sistem, ali pa se bomo še naprej opajali v navideznem miru, kjer denar ne bo plačilno sredstvo in kjer bodo dolžniki še naprej parazitsko spodjedali upnike

Skoraj do pičice enako gradivo, ki ga je pod naslovom medsebojnih zadolžitev v gospodarstvu pripravila gospodarska zbornica Slovenije že pred dvema letoma, je bilo na seji odbora za finance gospodarskega in odbora za finance in proračun republiškega zbora, osnovna tema razglabljanj. To med drugim pove, da nelikvidnost gospodarstva ni najnovejši »šlager« gospodarske problematike, ampak da gre že za kronično obolenje, pri čemer utegnejo ostati že zdavnaj odkrite resnice, tudi še za dlje časa v prihodnje gospodarska biblija z »večnimi resnicami«.

Ob tem, ko bi skupek poznavalcev bolečih izvorov in posledic še zmeraj naraščajoče medsebojne zadolženosti lahko primerjali s trustom diagnoz o tej rakasti tvorbi, in ko so si vsi edini, da terja ta bolezen boleče zdravljenje, pa še zmeraj upamo v čudežno zdravilo, ki naj bi pomagalo brez bolečin.

Še vedno prevladuje nad zdravim razumom in čistimi računi sentimentalnost, ki varuje delovne organizacije z velikimi izgubami pred likvidacijo. Zato ni odveč vprašanje, ali je prišel za jugoslovansko gospodarstvo naposled že čas, ko bomo začeli dosledno uveljavljati in spoštovati tržni sistem, ali pa se bomo še naprej opajali v navideznem socialnem miru, kjer denar ne bo plačilno sredstvo in ko bodo dolžniki še naprej parazitsko zajedali in spodjedali upnike?

Od vseh neporavnanih obveznosti odpade (v Jugoslaviji, pri čemer Slovenija ni posebna izjema) 33 odstotkov na industrijo, 47 odstotkov na trgovino in le 20 odstotkov na ostale panoge. Nobena skrivnost ni več ugotovitev, da morajo proizvajalci prodajati svoje blago trgovini na dolge plačilne roke, trgovina pa z izkupički kupuje blago iz uvoza (ker so zaslužki še večji) pred plačilom dolgov industriji.

Tudi to so posredni vzroki za nelikvidnost gospodarstva, ki pa so pravzaprav le osamljeni členi v dolgi verigi vplivov, ki jih trust naših finančnih mozgov pozna in odkriva, uhkrati pa nima poguma, da bi se odločil za neizbežno operacijo težko bolnega bolnika. Mar naj ostanejo ugotovitve in predlogi zbornic, službe družbenega knjigovodstva, sekretariatov, skratka vseh, ki odkrivajo in priznavajo zablode, tudi vnaprej molitvenik ter nekrščen pravilnik za skrivalnico v labirintu jugoslovanske nelikvidnosti?

»Srečujemo se danes, srečni in ponosni«

Občinski praznik v Novi Gorici v znamenju 25-letnice ljudske oblasti. Prisrčno srečanje aktivistov Srednjeprimorskega okrožja

V soboto, 13. septembra, je bila v Novi Gorici, v počastitev občinskega praznika, slavnostna seja skupščine, ki jo je vodil predsednik Rudi Šimac. Navzoči so bili tudi član izvršnega sveta SRS Jožko Štrukelj, zvezni in republiški poslanci, predsedniki skupščin občin Ajdovščina, Idrija in Tolmin, generalni sekretar stalne konference mest Jugoslavije Živorad Kovačević ter glavni urednik »Komune« Branko Nedovič.

Ko je delegacija odbornikov odnesla venec k spomeniku padlim in so navzoči počastili njihov spomin z enominutnim molkom, so prešli na razpravo in sklepanje o izbiri delegatov občine Nova Gorica v skupščino SR Slovenije. To delovno točko so vključili v dnevni red zaradi nujnosti, ker bo prvo zasedanje delegatov že konec septembra. Nato je predsednik Šimac imel slavnostni govor, v katerem je spregovoril o zgodovinskih dneh Goriške fronte, o bitkah, ki so se odvijale prav na ozemlju, kjer stoji danes naše mlado mesto, nato pa tudi o sedanjih gospodarskih uspehih komune.

Takoj nato je bilo v Park hotelu tovariško srečanje nekdanjih aktivistov srednjeprimorskega okrožja ter okrajev Ajdovščina, Vipava, Gorica, Miren, Komen in Sežana. V imenu pripravljalnega odbora je uvodoma spregovorila Živa Beltram in se zahvalila predsednikom skupščin Nova Gorica, Ajdovščina in Sežana za gostoljubje.

V imenu skupščine občine Nova Gorica je spregovoril predsednik Rudi Šimac, ki je poudaže med vojno formirala naša ljudska oblast, obenem pa dejal, da še do danes nismo v polni meri pravilno ocenili pomembnosti dela takratnih aktivistov. V ril, kako važno je bilo, da se je imenu občinskih skupščin Ajdovščina, Idrija in Tolmin je pozdravil navzoče Martin Greif, za njim pa je spregovoril član zbora narodov dr. Joža Vilfan, nekdanji tajnik Pokrajinskega narodnoosvobodilnega odbora za Slovensko Primorje.

Prisrčno je pozdravil svoje nekdanje sodelavce, nato pa povedal, da je bilo njegovo življenje tako, da se je rodil na enem koncu zemlje, študiral in delal spet na različnih krajih in kontinentih, da pa čuti, da mu je edino srednjeprimorsko okrožje dalo domicil za njegovo življenje Topel, navdušen aplavz navzočih je te njegove občutke potrdil.

Nato je dejal, da to srečanje ni namenjeno samo spominom, saj se nihče izmed nas ne čuti, kot da je že popolnoma upokojen, saj nas zanimajo in prizadevaja vsa aktualna vprašanja. Nekatere lastnosti, ki smo jih nekoč pokazali, in metode, ki smo jih uporabljali, so take, da imajo pomen tudi za mlajše rodove.

»Srečujemo se danes srečni in ponosni, da smo imeli svoje mesto v osvobodilni vojni slovenskega naroda, to je v dogajanjih, v katerih smo Slovenci postali državno organiziran narod in to z novo, na revolucionaren način spremenjeno družbeno osnovo,« je dejal. In dalje: »Veličina teh dogajanj je bila tudi v tem, da je gibanje, ki je nosilo osvobodilno vojno, bilo v tako visoki meri zavestno.«

Poudaril je, da je le oborožena borba omogočila slovenskemu narodu, da se poteguje za dejansko enakopravnost v družbi svobodnih, samostojnih in enakopravnih narodov. Ta borba je tudi začrtala mejo med slovenskim ljudstvom, ki je hotelo nove družbene odnose in svoje mesto v svetovni zgodovini, ter onimi, ki so hoteli nadaljevati staro politiko. To pa so bili tisti, ki so računali na to, da se bodo s podtalnimi vladami in podobnim prelisjačili skozi vojno in si na to ob zmagovalcu zagotovili razredne interese. Na ta način so zabredli do vratu v izdajo slovenskega naroda in se iz njega izločili. Le oborožena borba, ki je zajela najširše plasti slovenskega naroda, je omogočila, da so zmagali tudi interesi delovnega človeka.

Oborožena borba je bila od vsega začetka vodena tudi ko politična borba in le tesna ve med vojsko in ljudstvom je om gočila njeno ohranitev v najte jih razmerah in njeno končn zmago. Ob tem ne smemo pozabiti sistematičnega, poglobljenega in zanosnega dela komunistične partije in vse osvobodilne fronte.

Spregovoril je nato o žrtvah naših ljudi, ki so šli skozi ječe in taborišča, ter o rosni mladosti mnogih, ki jih danes ni več.

Ko je naše takratno vodstvo začelo širiti osvobodilno gibanje v Slovenskem Primorju, je bila pripravljenost ljudstva zelo velika. Takoj so se našli zavedni ljudje, ki so v najkrajšem času osnovali OF tako rekoč v sleherni primorski vasi.

Govoril je o veličastnih dneh vstaje po kapitulaciji Italije, o zmagoslavju tistih dni ter o specifičnosti boja in političnega dela na območju srednjeprimorskega okrožja od kapitulacije do konca vojne ter o vlogi političnih kadrov od konca vojne do mednarodno priznane priključitve Slovenskega Primorja k Jugoslaviji. Prav vztrajnemu delu teh kadrov gre zahvala, da ima danes naša manjšina v Italiji svoje z mednarodnimi pogodbami priznane in zavarovane pravice.

Zaključil je s toplimi besedami priznanja aktivistom, ki so v tako težkih, odločujočih dneh naše narodne zgodovine dali tolikšen del samega sebe svojemu ljudstvu, poudaril našo enotnost in stalno pripravljenost, da branimo pridobitve osvobodilnega boja ter našo težnjo, da vse, kar je bilo dobrega v nas, prenesemo na mlade rodove.

Duša Ferjančič

S srečanja aktivistov Srednjeprimorskega okrožja ter okrajev Ajdovščina, Vipava, Gorica, Miren, Komen in Sežana, ki je bilo v soboto, 13. septembra v Park hotelu v Novi Gorici. Pozdravila sta jih Živa Beltram in dr. Joža Vilfan ter predsednika skupščin Nova Gorica in Ajdovščina. Slednji v imenu občanov vseh komun goriške regije. Aktivisti, ki so nekoč hodili vsak zase po samotnih stezah, so se po 25 letih zbrali. Bilo je kot v panju. Že uvodne besede dr. Vilfana, tako neposredne in tople, so ustvarile neko posebno, tovariško ozračje. Šele v popoldanskih urah so se aktivisti razšli. Na sliki zgoraj: srečanje treh starih bojevnikov: Julij Beltram-Janko, dr. Joža Vilfan in Jože Štrukelj starejši. Spodaj: Pogled na polno dvorano med enim izmed pozdravnih govorov

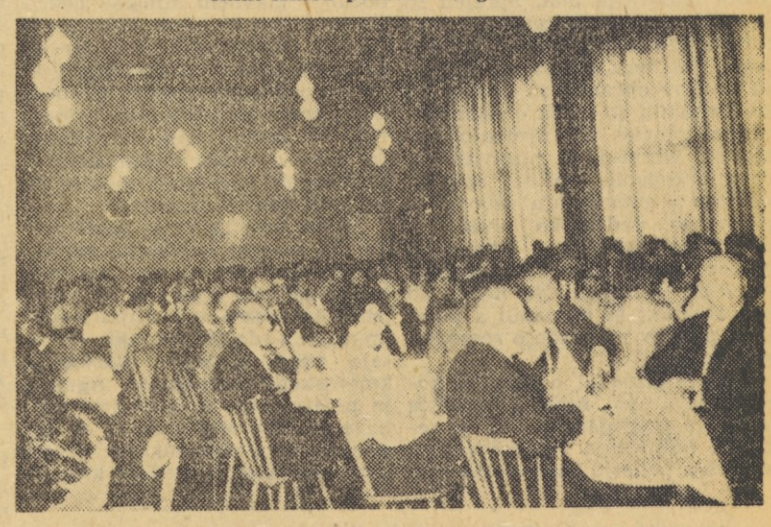

POTREBEN BO STALEN STIK Z VOLIVCI

V Ajdovščini so se v torek, 16. septembra zvečer sestali poslanci vseh primorskih in nekateri poslanci notranjskih občin. Po zamisli republiške konference SZDL naj bi namreč deloval na Primorskem in Notranjskem samo en klub poslancev, vendar so nekateri na seji menili, naj bi notranjske občine Vrhnika, Logatec in Cerknica, ki naj bi se jim pridružile še Idrija, Ilirska Bistrica in Postojna, tvorile poseben klub. Ker to terja še razpravo v posameznih občinah, se poslanci niso dlje zadržali pri tem. Ustanovili so klub za 10 primorskih občin in oblikovali tri sekcije: goriško, kraško in obalno. Klub bo vodil enoten 7-članski sekretariat. Če se bodo klubu priključile še notranjske občine, bodo sekretariat povečali še za dva člana in formirali še notranjsko sekcijo.

Nato so poslanci izvolili sekretariat kluba primorskih poslancev, ki ga sestavljajo: Janko Česnik iz Postojne, Branko Furlan iz Izole, ing. Ferdo Papič iz Tolmina, Štefan Cigoj (zvezni poslanec) iz Nove Gorice, Stane Jenko iz Pirana, prof. Mira Novak iz Ajdovščine in Albin Kuret iz Ilirske Bistrice. Za predsednika kluba so soglasno izvolili Branka Furlana iz Izole. Sekretariat bo povezoval poslance in usklajeval njihovo delovanje pred sprejemanjem zakonov in po njihovem sprejetju.

Poslanci so se nato pogovarjali o tem, kako naj bodo sami kar najbolje obveščeni o vsem in kako naj sami obveščajo druge, predvsem volivce in poslušajo njihova mnenja. Zato naj bi vsaj za začetek ustanovili dve poslanski pisarni, in sicer v Kopru in Novi Gorici, v katerih bi jim bila na voljo oseba, usposobljena za skupščinsko delo in strokovno kar najbolj sposobna.

V bodoče se bodo poslanci sestajali tudi v skupinah in ob obravnavanju posameznih zakonov. Že kmalu jih čaka zelo zahtevno delo, predvsem pa precejšnja odgovornost, saj bodo morali obravnavati in sklepati o ekonomski in proračunski politiki v prihodnjem letu, o pokojninskem sistemu, o zakonu o zdravstvu, o upravljanju z gozdovi in še o marsičem.

Predvsem pa bodo morali vzdrževati tvoren stik z volivci, zlasti pred sprejemanjem posameznih zakonov, pa tudi nato bodo morali biti osnovni tolmači ukrepov, ki so zanje glasovali.

J. M.

VISOKA PRIZNANJA TUDI PRIMORSKIM DELAVSKIM UNIVERZAM

V torek, 16. t. m. je bila v Ljubljani slavnostna seja Delavskih univerz Slovenije, na kateri so ob 10-letnici obstoja delavskih univerz podelili najzaslužnejšim delavcem, zaslužnim članom sveta zveze in drugim sodelavcem ter 13 delavcem univerz visoka priznanja za njihovo uspešno delo.

Za 10-letno delo pri delavski univerzi sta s Primorskega prejela priznanji Mira Novak, direktorica delavske univerze v Ajdovščini, in Franjo Klavora, direktor delavske univerze v Tolminu, Gabrijel Kašča, direktor delavske univerze v Idriji in Jovan Nikolič, direktor delavske univerze v Piranu. Priznanji pa sta prejeli tudi delavska univerza v Kopru in Novi Gorici.

Proslava ob 10-letnici Delavskih univerz Slovenije je potekala pod pokroviteljstvom predsednika republiškega izvršnega sveta Staneta Kavčiča. SaS

OSREDNJA SLOVENSKA MLADINSKA PROSLAVA OBLETNICE SKOJ IN KPJ

Srečanje slovenske mladine »KOZJE 69«

Na osrednji slovesnosti je govoril Edvard Kardelj, član izvršnega biroja predsedstva ZKJ, okrog 15.000-glavi množici mladih iz celotne Slovenije in Hrvaške ter prebivalcem Kozjanskega — Slavnostno okrašeno Kozje je doživelo spet dva velika dneva, ko je gostilo mladino

V soboto in nedeljo se je v Kozjem, v osrčju še nerazvitega predela, srečala slovenska mladina v proslavo 50-letnice SKOJ in KPJ. Na osrednjo slovesnost v nedeljo ob 11. uri je prispela dolga vrsta naših najvidnejših voditeljev in revolucionarjev na čelu z Edvardom Kardeljem, Stanetom Kavčičem, Sergejem Kraigherjem, Janezom Vipotnikom, Andrejem Marincem, Tonetom Kropuškom, Jožetom Brilejem, Milošem Poljanškom, Marjanom Brecljem, Lidijo Šentjurčevo, Francem Leskoškom-Luko, Janezom Kocjančičem, Mitjo Gorjupom in številnimi drugimi gosti iz celotne Slovenije.

Uvodno sobotno zbiranje

Slavnostni vrvež je zajel Kozje že v soboto opoldne, ko so prispeli taborniki, člani počitniške zveze in mladine obalne konference ZMS iz Kopra in Sežane in si uredili tabor skupaj z enoto pripadnikov teritorialne obrambe iz občin Šmarje pri Jelšah in Ljubljane. V naselju šotorov se je do večera nabralo že okrog 3000 mladih. V spomin na 13. avgust 1942, ko so partizani kozjanske čete razstrelili električno centralo, so zatem na obnovljeni lovski koči v Bistrem grabnu pod Vetrnikom odkrili spominsko ploščo. Odkritja so se udeležili tudi stari borci, ki so se prav tako začeli zbirati že v soboto.

Člani počitniške zveze so priredili »plavi večer« s kulturnim sporedom, na katerem so nastopile folklorne skupine iz našega obalnega območja. Mlade je pritegnil tudi velik taborni ogenj s taborniškimi tekmovanji.

Nedelja — osrednji dan proslav

V zgodnjih jutranjih nedeljskih urah so se skozi nizko meglo začele prebijati po tesnih kozjanskih cestah proti Kozjemu dolge kolone vozil iz vseh smeri. Tisočem mladih so se pridružili še številni prebivalci Kozjanskega, ki so praznik mladih vzeli za svojega. Prispela je tudi mladina iz Hrvaške in zastopstva mladih iz drugih republik.

Vsi so nestrpno pričakovali vajo enot teritorialne obrambe, povezano z desantom iz helikopterjev. Njihovi vijaki naj bi zahrumeli nad Kozjo okrog 9. ure. Žal je jutranja megla po kotlinah preprečila izvedbo in desant je odpadel. Zatem pa je bil helikopterski desant izveden popoldan.

Po vsem okrašenem Kozjem je vrvelo vedrih ljudi. Pred celjskim obratom »Metka« (edina industrija v teh krajih) je vojska pripravila razstavo lahkega orožja. Tam smo naleteli na srečnega mladega tabornika, ki so mu vojaki dopustili, da je sedel na lahki tricevni protiletalski top in smel vrteti njegove ročice. Tudi stare borce je zanimala sodobna oborožitev.

V telovadnici nove šole je bila razstava slikarjev domačinov. Okrog stare šole je bil zabaviščni prostor za stare borce. Pred sosednjim še na povsem dograjenim novim velikim gasilskim domom so rajale folklorne skupine mladih iz vse Slovenije. Bilo jih je kar devet in včasih so se zavrteli kar pomešano.

Pred spomenikom na trgu se je vrstilo devet različnih mladinskih pevskih zborov. Med njihovimi nastopi pa so se izkazali recitatorji. Z raznih koncev so odmevale vesele viže štirivilnih glasb od harmonikarskih do ansamblov glasbe beat.

Za osrednjo slovesnost je bila pripravljena velika tribuna pred novo šolo. Začela se je točno ob 11. uri, ko je sonce do kraja pregnalo meglo.

Glavna proslava

Internacionala iz mladih grl mariborskega mladinskega pevskega zbora je označila začetek proslave. Zatem pa je predsednik zveze mladine Slovenije Mitja Gorjup pozdravil vse navzoče in še posebej številne visoke goste ter predal besedo Edvardu Kardelju.

15.000-glava množica je prisluhnila

V petdesetminutnem govoru je Edvard Kardelj spregovoril o zgodovinski razvojni poti SKOJ, o perečih političnih vprašanjih današnjega dne in o naših bodočih potrebnih naporih. Posebej je v uvodnem delu omenil Kozjansko kot lep, vendar še vedno s siromaštvom obremenjen kos slovenske zemlje, ki je med vojno ogromno prispeval.

Za slovesni konec proslave je znova poskrbel mariborski mladinski pevski zbor; zapel je najprej »Pesem miru«, Radovana Gobca, zatem pa še »Lepo je v naši domovini biti mlad«. Med razhajanjem gostov in množice pred tribuno pa so zadonele narodne pesmi, ki jih je zaigral harmonikarski zbor »Krilato kolo« železničarskega prosvetnega društva Maribor. Mali harmonikarji so doživeli navdušen aplavz.

Vesel konec

Takoj po proslavi so znova oživeli vsi prireditveni prostori. Rajale so folklorne skupine, igrale godbe, doneli glasovi recitatorjev. Ob 14. uri so se v gasilskih veščinah pomerili mladi gasilci iz Slovenije in Hrvaške. Celotno Kozje z ožjo okolico je rajalo do poznih ur, in čeprav so popoldne oblaki zakrivali sonce, so se mladi le težko poslovili od Kozjega.

IZ GOVORA EDVARDA KARDELJA NA KOZJEM

NI SOCIALIZMA BREZ DEMOKRACIJE, NI DEMOKRACIJE BREZ SOCIALISTIČNEGA SAMOUPRAVLJANJA

Izkušnje nekaterih drugih socialističnih dežel nam glede tega dajejo bogate nauke. Kajti korakov socialističnega in demokratičnega napredka marsikdaj in marsikje niso zaustavljali samo stalinizem, birokratski konservatizem in zunanji pritisk, marveč tudi taki ljudje, ki so nastopali v imenu družbenega napredka, vendar so v njem videli povedati samo nekaj fraz o svobodi in demokraciji. Take njihove težnje so bile sicer naravna reakcija na politični absolutizem stalinističnega tipa.

Toda ker ljudje, ki so nastopali s takimi gesli in zastavami, niso hoteli vedeti, kaj stoji za temi gesli, oziroma kakšne politične sile bodo stopile na družbeno prizorišče, je bil njihov pritisk samo sunek v hrbet tistim revolucionarnim silam socialistične družbe, ki so se borile za resničen družbenoekonomski in demokratični napredek socialistične družbe. Politični nosilci takega pritiska so tako postali — včasih zavestno, še večkrat pa nezavedno in proti svoji volji — dejanski zavezniki enih in drugih nasprotnikov demokratičnega socializma in s tem demokracije sploh.

Tudi mi bi se najbrž znašli v takem položaju, če bi progresivne sile demokratičnega socializma v naši državi na čelu z Zvezo komunistov ne bile sposobne boriti se za smotre demokratičnega in samoupravnega socializma v duhu pravega revolucionarnega realizma, če ne bi razumele, da sta razvoj in krepitev demokracije pri nas prav toliko odvisna od utrditve in napredka socializma ter socialističnega samoupravljanja, kolikor je napredek socializma odvisen od utrditve lastne demokracije. In končno, če se prav v duhu takega revolucionarnega realizma ne bi vztrajno postavljale po robu tako pritisku, ki nas je skušal potisniti nazaj na stalinistične, birokratsko-konservativne in tehnokratske metode pri družbenem upravljanju, kakor tudi jalovemu, socialnemu ali liberalističnemu ultraradikalizmu, ki prav s svojo neodgovornostjo in avanturizmom postavlja na kocko revolucionarne pridobitve osnovnih slojev delovnih ljudi mesta in vasi. Ljudje, ki tega ne razumejo, pravzaprav ne morejo razumeti ničesar o tem, kar se danes pravzaprav resnično godi v socialističnem svetu.

Do kraja se moramo potemtakem zavedati naslednje resnice: ni napredka socializma brez napredka njegove demokracije, toda tudi ni demokracije brez krepitve socializma in socialističnega samoupravljanja. Nikakor ne kaže pozabiti izkušnje, ki jo daje zgodovina in ki govori, da najbrž še noben družbeni sistem ni propadel zaradi tega, ker je propadla njegova demokracija, toda veliko demokracij je propadlo, ker niso mogle braniti svojega lastnega družbenega sistema in njegovega napredka. In zato ni treba prav nič dvomiti, da bi šle po zlu pridobitve našega demokratičnega razvoja tisti hip, ko bi bile ogrožene socialistične in samoupravne pridobitve delavskega razreda in delovnega človeka sploh.

GORIŠKA IN KRAS STA SE ODDOLŽILA SPOMINU DR. DRAGA MARUŠIČA

Živ je spomin na zaslužne može

Kakor smo bili napovedali v dveh zadnjih številkah »Primorskih novic«, so v nedeljo popoldne v Opatjem selu na Krasu slovesno odkrili spominsko ploščo dr. Dragu Marušiču, pred petim leti umrlemu goriškemu in slovenskemu politiku in diplomatu ter borcu za pravice Slovencev, ki jih ni izpričal samo v miru, ampak kot borec zanje v prvi in drugi svetovni vojni, med NOB in v povojni graditvi socialistične Jugoslavije.

Slovesnost je začel predsednik kluba starih goriških študentov Franc Gorkič. Mimogrede povedano, bi klub lahko spričo zgodovinsko pomembne dejavnosti, ki jo opravlja zadnja leta s postavljanjem spominskih plošč zaslužnim možem, lahko zamenjal izraz »stari« z bolj ustreznim, saj dejavnost kluba izpričuje pravo mladostno svežino in plodno družbeno aktivnost, ki po več kot pol stoletja še ni ponehala. To priznanje gre klubu po pravici in je svetal zgled generacijam ter dokaz, da si lahko vedno mlad če si venomer pripravljen boriti se za ideale. Zato ni čudno, da vsi govorniki na nedeljski slovesnosti v Opatjem selu niso mogli mimo te ugotovitve in so izrazili priznanje in hvaležnost klubu za njegovo dejavnost.

Osrednji slavnostni govornik je bil profesor dr. Ernest Turk, kot dr. Drago Marušič tudi sam prostovoljec v prvi svetovni vojni. Podrobno je orisal življenjsko pot zaslužnega rodoljuba in kraškega rojaka, njegovo delovanje pred, med in po prvi ter prav tako drugi svetovni vojni, nosilca spomenice 1941, člana vrhovnega organa OF od začetka, člana SNOS in poznejšega zveznega ministra. Med obema vojnama je dr. Drago Marušič tudi kot slovenski oan izkazoval premnoge dobrote ljudem, ki so pribežali v tedanjo Jugoslavijo pred italijanskim in avstrijskim zatiranjem. Bil je zares velik Slovenec, pa tudi velik in zaveden Jugoslovan, kar je izpričeval s svojim neutrudnim delom vse življenje. Govornik ga je orisal kot plemenitega in dobrosrčnega človeka ter moža, ki je bil prežet z dejanskim socialističnim humanizmom. Mimo vseh nalog, ki jih je opravljal po vojni, je še našel čas, da je pripomogel k okrepitvi jugoslovanskega Rdečega križa. Zato bo upravičeno ostal v spominu vseh, njegova življenjska pot pa bo zgled, kako je treba delati in živeti, sedanjim in vsem poznejšim rodovom.

Zvrstilo se je še več govornikov. Predsednik občinske skupščine Nova Gorica je izrazil klubu vse priznanje in ga spodbudil k nadaljnji dejavnosti. Spominsko ploščo je odkril domačin in odbornik občinske skupščine Ivan Zavadlav. V varstvu pa bo ploščo imela krajevna skupnost, saj jo je z njeno pomočjo in pomočjo vaških organizacij postavil klub.

V kulturnem programu so sodelovali učenci mirenske in opaljske šole z recitacijami (med njimi smo slišali tudi prigodnico Ludvika Zorzuta, namenjeno Kraševcem ter njihovemu življenju in boju) ter mirenski pevski zbor, ki je pred slovesnostjo dodločen program obogatil še z eno pesmijo.

Udeležen ci slavja, ki so prišli od vsepovsod, so tako doživeli še eno priložnost, da se ob počastitvi spomina na zaslužne rojake obogatijo z novimi spoznanji in novimi močmi pri delu za narodov blagor in lepše življenje delovnega ljudstva. Slavju je dala še veličastnejši pomen prisotnost hčerke in sina pokojnega dr. Draga Marušiča, Alenke in Matjaža, predsednika glavnega odbora Rdečega križa Slovenije tovariša dr. Reje, republiškega poslanca Mila Vižintina, predsednika novogoriške občinske skupščine Rudija Šimaca, sekretarja komiteja občinske konference ZK v Novi Gorici Dušana Šinigoja, predsednika občinske konference SZDL dr. Lojzeta Rota ter drugih predstavnikov kulturnega in javnega življenja na Goriškem.

Dež je res motil slovesnost, ni pa mogel zmotiti številne množice, ki je ves čas pozorno sledila in doživljala začrtan program, njegov smisel in pomen.

J. M.

PRVO JESENSKO ZASEDANJE KOPRSKE OBČINSKE SKUPŠČINE

Nelikvidnost vedno bolj pereč problem

Prvo jesensko zasedanje koprske občinske skupščine, ki je bilo v torek, se je pretežno ukvarjalo s tekočimi zadevami in s tistimi, ki so se nakopičile v času poletnih počitnic. Odobrili so nekaj informacij, sprejeli nekaj odlokov, ki zadevajo škodo, ki sta jo povzročila izredna suša in povrhu še toča. Glavna razprava pa se je sukala okrog gospodarskih vprašanj v zvezi z informacijo o gibanju gospodarstva v občini v prvem letošnjem polletju.

Odborniki so soglasno sprejeli odlok o gradnji garaž, črpalke in pralnice avtomobilov v Šalari, nadalje odlok za gradnjo poslovne stanovanjske stavbe na cesti JLA. Potrdili so poročilo o škodi, ki sta jo povzročili kmetijstvu toča in suša, se seznanili o preskrbi s pitno vodo v sušnih letnih mesecih, zlasti podeželja, kamor ne sega rižanski vodovod. S tem v zvezi so potrdili tudi stroške, ki so nastali zaradi oskrbe s pitno vodo s prevozi. Prav tako so sprejeli sklep o davčnih olajšavah za prizadeto podeželje, ki je zaradi suše in toče utrpelo veliko škodo. Potrdili so tudi informacijo o protipožarnih ukrepih. Dalje so sprejeli poročilo o delu postaje milice Koper do konca avgusta letošnjega leta. Sprejeli so predlog v zvezi z reševanjem stanovanjskih zadev borcev ter potrdili zaključni račun prispevkov in davkov občanov za lansko leto. Dopolnili so odlok o razmejitvi pristojnosti pri urejanju notranjih razmerij v upravnih in drugih organih občine, sprejeli odločbo o prenehanju zavoda za prosvetno pedagoško službo v Kopru ter odločbo o dopolnitvi odločbe o ustanovitvi delavske univerze v Kopru. Na koncu so se odborniki še seznanili s potekom priprav za gradnjo semedelske šole.

Pri informaciji o gibanju gospodarstva so sprejeli stališče sveta za gospodarstvo, da so rezultati poslovanja v gospodarstvu v prvem polletju razmeroma zelo ugodni. To se kaže predvsem v porastu proizvodnje in celotnega dohodka, v gibanju zaposlenosti in produktivnosti ter v povečani bruto akumulaciji.

Toda kljub ugodnim rezultatom je problem nelikvidnosti potrkal tudi na vrata gospodarstva koprske občine. Denarna sredstva na žiro računih so na primer v letošnjem prvem polletju dosegla najnižjo raven v zadnjih štirih letih in so za polovico manjša kot leta 1966. Zaradi nelikvidnosti so prizadete tudi gospodarske organizacije, ki rentabilno poslujejo in ki so sposobne zagotavljati dinamičen razvoj svoje dejavnosti. Sicer je sedanja izredno slaba likvidnost splošni jugoslovanski pojav. Čeprav v koprski občini v glavnem nimamo nekritih investicij in izgub, ki so glavni vir nelikvidnosti, vendar so določena žarišča nelikvidnosti, ki jih bo potrebno posebej proučiti in ugotoviti ter postopoma odpraviti. Na zadnji seji so sklenili, da bodo o nelikvidnosti posebej razpravljali v oktobru mesecu na seji občinske skupščine.

Glede kmetijstva je ugotovljeno, da to spet nazaduje, pa naj gre za družbeni ali zasebni sektor. Kmetijske organizacije iščejo izhod iz zagate v razvijanju novih kmetijskih dejavnosti, ki prinašajo večje dobičke. Zastopnik kmetijskega kombinata Agraria je pojasnil, da je usmeritev njihove delovne organizacije, da drže v svojih rokah tako pridelavo kot predelavo in prodajo kmetijskih pridelkov in izdelkov. Svet za gospodarstvo pa meni, da je to posledica nerešene splošne kmetijske politike v naši državi. Vsekakor pa je potrebno predložiti občinski skupščini konkreten program ukrepov za pospeševanje in razvoj kmetijske dejavnosti v naši občini.

V zvezi z informacijo o gibanju gospodarstva v občini je tudi ugotovitev, da so še velike možnosti za razvoj obrti. Naročili so strokovnemu odboru za obrt, naj izdela posebno analizo o možnosti razvoja obrti in o potrebnih ukrepih za zagotovitev tega razvoja.

Kar pa zadeva turizem, so poslovni rezultati kljub izrednemu porastu turističnega prometa v letošnjem prvem polletju precej skromni. Zaradi tega so priporočili trgovskim in gostinskim organizacijam ter njihovim združenjem, naj poskrbijo za večjo koncentracijo ponudbe blaga in storitev s povečanjem ustreznih prodajnih zmogljivosti, predvsem za tranzitni turizem. Z izpopolnjenimi oblikami turistične ponudbe, ko so jahting in prevozi po morju, naj povečajo interes turistov za čim daljše bivanje na našem območju.

RZ

Letošnja kopalna sezona je tako rekoč že mimo. V morje, ki ima 19°, se poženejo le najbolj korajžni, zlasti kopalci iz notranjosti, ki si niso mogli privoščiti pasje vročine poletnih dni. Na našem posnetku so le trije mladi kopalci, ki so se preteklo nedeljo pognali v kopališču pri svetilniku v Izoli v razburkane morske globine. (Foto: J. I.)

KOPRSKA POSTAJA MILICE O JAVNEM REDU IN MIRU

Zaščititi državljane pred izgredniki

Poročilo, ki ga je koprska postaja milice predložila v razpravo občinski skupščini o svojem delu ter o javnem redu in miru v času od prvega januarja letos do konca avgusta, je vzbudilo pri odbornikih zaskrbljenost in razmišljanje. Zaskrbljenost zaradi tega, kar naraščajo kazniva dejanja in imamo v občini iz leta v leto več prekrškov, več kriminala, prestopništva in povratništva. Razmišljanje pa zaradi tega, ker je naša zakonodaja glede zaščite državljanov pred izgredniki pomanjkljiva. Dosedanji pravni predpisi namreč ne dopuščajo takih ukrepov, kot so na primer izgon izgrednikov iz koprske občine v domovinsko občino in podobno.

V podkrepitev naj navedemo podatek, da so miličniki v letošnjih osmih mesecih ukrepali le nekaj manjkrat kot v vsem lanskem letu. Večino prekrškov so napravili polnoletni ljudje in to v veliki večini brez zaposlitve, razni klateži, brezdelneži in potepuhi. Proti nekaterim je milica morala ukrepati tudi desetkrat. Ogromna večina storilcev kaznivih dejanj je iz drugih krajev naše republike in iz drugih republik. Pač pa je razveseljivo dejstvo, da upada mladinsko prestopništvo.

V razpravi so pohvalili prizadevanje milice, da bi ohranila red in mir v občini. Pri tem pa so žal ugotovili, da imamo v občini premalo miličnikov. Petina mest sploh ni zasedena. Razen tega so mnogi miličniki že izčrpani, saj opravljajo to težko in tudi nevarno delo že dvajset in več let. Da imamo daleč premalo miličnikov potrjuje tudi dejstvo, da letos do konca avgusta sploh še niso imeli dopusta.

Spričo tako pičlega števila miličnikov so tudi podatki v poročilu o prekrških prav gotovo pomanjkljivi, ker pač ne morejo biti miličniki vselej in ob vsakem času na kraju, kjer državljani grobo ali milejše kršijo zakon o javnem redu in miru. Vsej javnosti je na primer znano, da gostilničarji, pa naj bodo družbeni ali zasebni, ne odrekajo alkoholnih pijač mladoletnikom ali že pijanim osebam. In vendar je koprska postaja milice skupaj z oddelkom na Škofijah in v Črnem kalu obravnavala v letošnjih osmih mesecih samo enajst primerov. Prepiranje, vpitje in nedostojno vedenje na javnem kraju samo v 94 primerih. Pretepanje, posebno nesramno, surovo in žaljivo obnašanje na javnem kraju le v 169 primerih. Vdajanje potepuštvu, klatenju in brezdelju v 137 primerih. Vdajanje prostituciji samo v 75 primerih.

Če bi bilo v vsej občini v osmih mesecih le toliko primerov, kolikor jih je uspela milica zalotiti in obravnavati, ne bi bila še na mestu zaskrbljenost. Drži bolj dejstvo, da imamo miličnikov daleč premalo. Prav zaradi tega so odborniki na prvi jesenski seji občinske skupščine izrekli miličnikom oziroma koprski postaji milice polno priznanje za izredno prizadevanje in težko delo. Sprejeli so zaradi tega tudi predlog, da bi nagradili najbolj zaslužne za vzdrževanje reda in miru. Ker pa je občina precej razsežna, so na seji sklenili nabaviti postaji milice vozilo za težak teren. So namreč mnoge vasi in zaselki, kamor ni moč priti z navadnim motornim vozilom. V številne zaselke pa ni moč sploh z nobenim vozilom, marveč le peš. Razen tega so sklenili, da je treba postaji milice spopolniti opremo, da bo laže opravljala svojo službo. V stavbi pa je treba urediti centralno kurjavo, saj imajo zlasti pozimi mnogo dela in postaja je odprta ponoči in podnevi.

Da bi vsaj delno razbremenili delo miličnikov, so na zadnji seji spet sklenili, da je potrebno povečati število mestnih stražarjev in jim tudi dati večja pooblastila. Tako bi vsaj v mestu in predmestnih naseljih lahko dopolnili delo miličnikov, prav za prav ukrepali vsaj po občinskem odloku o javnem redu in miru.

Glede zaščite državljanov pred izgredniki: ugotovili so, da je sedanja zakonodaja zastarela oziroma v nasprotju s stvarnostjo. Zakon bolj ščiti posamezne izgrednike pred družbo kot pa družbo pred izgredniki. Teoretično sicer ni kaj oporekati, toda vsakdanje življenje terja take ukrepe, da bo zagotovljen javni red in mir, da bodo delovni ljudje zaščiteni pred nasilneži, brezdelneži in podobnimi prestopniki.

Na seji so bili odborniki seznanjeni, da so v pripravi trije zakoni o prekrških in kriminalu. Predvideni zakoni bodo dali miličnikom večja pooblastila, prav tako bodo miličniki bolj zaščiteni pred izgredniki vseh vrst. Predvsem pa je potrebno, da bodo novi zakoni predvideli tudi izgon izgrednikov v domovinsko občino, zlasti tistih, ki večkrat storijo kazniva dejanja. Takih primerov je v Sloveniji vse več, zlasti pa na Primorskem. V koprski občini pa verjetno v tem prednjačimo. Zato so na seji skupščine predložili, naj bi koprska občina dala pobudo, da bi v novi predvideni zakon vnesli tudi predpis o izgonu hujših izgrednikov iz občine. RZ

Ulov letos ni bil najboljši

Izolski ribiči v teh mesecih niso imeli velike sreče z ulovom. Doslej so spravili v mreže okrog 100 vagonov rib — kakih tisoč ton, medtem ko so predvidevali, da bodo do tega časa ulovili vsaj 1200 do 1300 ton. Močno jim je nagajalo vreme, pa tudi riba se ne pojavlja tako, kot prejšnja leta in kot so pričakovali. Letos so pri lovu najbolj pogrešali inčune in skuše.

Vendar pa ribiči upajo, da bodo tudi letos še dočakali kakšno prijetnejše presenečenje — morda že v tem mesecu ali pa v oktobru ali novembru, ko pričakujejo boljši ulov.

POKLICNA ŠOLA KOVINARSKE STROKE V KOPRU ZAČELA Z DELOM

Začel se je pouk na PŠKS v Kopru, kamor se je v letošnjem šolskem letu vpisalo v 1. letnik poklicne šole 74 učencev, v 1. letnik periodične šole 104 učenci, v 1. letnik tehnične srednje šole 40 učencev ter v delovodsko šolo 25 slušateljev. Vseh učencev na šoli je zdaj 470.

Ob letošnjem vpisu so kandidati pokazali zlasti veliko zanimanje za tehnično srednjo šolo, ki deluje v Kopru že od 1961. leta in jo je od tedaj končalo že 86 slušateljev. Matična šola tega oddelka v Kopru je TSŠ Ljubljana.

Na novo pa je bila ustanovljena delovodska šola, namenjena delovodjem kovinarjem. V to šolo so se lahko vpisali vsi, ki so končali poklicno šolo ter imajo najmanj 3 leta prakse v podjetju. Njen program daje velik poudarek na ekonomiko dela, psihologijo dela, vodenje ljudi ter urejanje medsebojnih odnosov. -jah

Aktivnost godbenikov v Pridvoru

Pevski zbor iz Pridvora je začel z rednimi vajami. Starim pevcem se je pridružila tudi mladina. Pevce vodi Ivan Trošt.

Tudi pridvorska godba je zadnje čase zelo aktivna. Nastopila je pri odkritju spomenika na Štjaku, dva večera pa so godbeniki nastopili pri Sv. Barbari pri Miljah. Sodelovali bodo tudi pri odkritju spominskega obeležja v Bertoših pri Rižani. Vaje imajo vsako soboto. (V. T.)

V PIRANSKI MESTNI GALERIJI

Istrske podobe Božidarja Jakca

V piranski mestni galeriji, ki je v letošnji turistični sezoni še izredno prizadevna pri organiziranju zanimivih razstav, so ta teden odprli razstavo našega znanega umetnika Božidarja Jakca, ki razstavlja slike, grafike in risbe iz Istre. S to razstavo je želela piranska galerija počastiti 70. življenjski jubilej plodnega slovenskega mojstra. Otvoritve se je udeležilo izredno veliko ljubiteljev likovne umetnosti, ki so prav gotovo prišli na svoj račun ob 140 razstavljenih podobah.

Udeležence ob otvoritvi sta pozdravila predsednik UO galerije Alojz Prinčič in predsednica piranske občine Jolanda Kos, umetnostni kritik Aleksander Bassin pa je spregovoril o liku Božidarja Jakca in o njegovem delu.

Jakca štejejo danes za nestorja slovenskih grafikov, za velikega in plodnega umetnika. Štejejo tudi, da je doma z Dolenjskega, vendar pa izhaja njegov rod iz Istre. Umetnikov oče je konec prejšnjega stoletja zapustil rodno Istro. Toda sin je ni pozabil, iz svoje podzavesti je obudil spomin na istrsko pokrajino in morje ter mu dal umetnostno izrazno podobo. Kritik Bassin pravi, da je Jakac s svojo virtuozno tehniko in žarečo slikarsko paleto nepozabno oživil stare soline, kamenite istrske hiše z značilno cipreso, oljke, zvonike, stare barke, istrske ljudi... Tudi sam umetnik je ob tej priložnosti spregovoril o svojem toplem in zavzetem odnosu do tega koščka domovine njegovih dedov.

Jakčeva razstava v piranski galeriji zasluženo vzbuja veliko pozornost in zato bo verjetno tudi štela rekorden obisk.

Z. L.

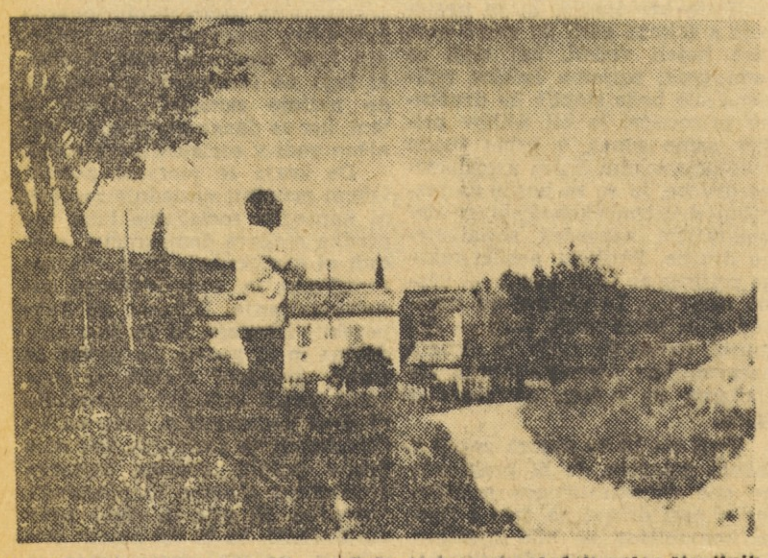

Letošnjo padalsko prireditev v Sečovljah so si ogledali poleg številnih gledalcev tudi mimovozeči potniki. Skratka, vse oči so bile uprte v nebo, ko so gledali smele skoke hrabrih padalcev (Foto: J. Ivanovič)

O PROGRAMU DELA KULTURNO PROSVETNIH ORGANIZACIJ V TEJ SEZONI

Novo zanimanje in številne dejavnosti

V načrtovanju dela za letošnjo sezono so pri koprski Zvezi kulturno prosvetnih organizacij upoštevali zlasti na novo vzbujeno zanimanje ljudi za tovrstno dejavnost. V mestu in na podeželju je opaziti, da so vzniknile številne nove dejavnosti, ponekod pa so znova obudili sekcije, ki so že več let obstajale le na papirju.

V Kopru je še vedno veliko zanimanja za baletno šolo. Za to šolsko leto ima baletna šola v načrtu poleg samostojnih nastopov tudi več sodelovanja pri raznih glasbenih in gledaliških prireditvah. Nova dejavnost, ki ima veliko pristašev, je filmsko gledališče, ki naj bi imelo vsak ponedeljek predstavo s komentarjem. Na novo pa bo oživel tudi pionirski kino, ki je bil pred leti med mladimi zelo priljubljen. Ozkotračne filme s komentarji so vrteli zlasti po šolah, morda pa bi kazalo k temu pritegniti še mlade filmske amaterje, ki so si s svojim delom že pridobili tudi nekaj priznanja. Prav tako se pogovarjajo o lutkovnem odru, ki je prav tako v Kopru že delal.

Koprska ljudska knjižnica ima v načrtu, da bi močno poživila potujoče knjižnice. Pošiljali bi jih po šolah, skrb za potujoče kovčke pa bi po dogovoru prevzeli učitelji. Knjižnica bi morala še poskrbeti, da bi potujoči kovčki pogosteje zašli v delovne organizacije.

Kaže, da je letos prav posebno spet oživelo zanimanje in veselje za raznovrstno glasbeno dejavnost, na prvem mestu pa so seveda zbori in godbe. Tako imamo v koprski občini že znano in priznano godbo v Pridvoru, zdaj pa je začela uspešno z delom tudi godba v Marezigah. Tu so osnovali tudi pevski zbor, ki se skupaj z godbo pripravlja na nastop. Spodbuda za pevske zbore bo letos revija, ki bo imela več delov in bo zajela vso Primorsko. Osrednje prireditve bodo v Ajdovščini, Trstu, Postojni in Kopru. H glasbeni dejavnosti lahko prištejemo še delovanje društva prijateljev glasbe v Kopru, ki je sicer v okviru ZKPO, vendar pa samostojno načrtuje kvalitetna gostovanja in organizira koncerte.

Poleg glasbene dejavnosti kaže, da doživlja novo »renesanso«, če to lahko tako imenujemo, gledališko udejstvovanje. Po vaseh so oživele nekatere dramske skupine, v nekaterih večjih podjetjih bi jih radi osnovali. V Kopru se že zbirajo nekateri amaterji in se pripravljajo na uprizoritev mladinske igre ob novoletnih praznovanjih. To naj bi bil začetek nove, mlade in gledališko navdušene skupine.

Nova skupina, ki deluje letos v okviru ZKPO, pa je gledališko društvo. V okviru tega društva je tudi Mestni oder Koper, ki se je osamosvojil in načrtuje svoje delo s samostojnim umetniškim svetom in v okviru sredstev, ki mu jih je dodelila koprska občina iz proračuna. Za letos imajo na voljo 40.000 dinarjev. Nastavili so dva igralca, to sta Vladimir Šav iz Kopra in Svetlana Makarovič iz Ljubljane. V načrtu imajo, da bodo pripravili do 10. oktobra premiero Strniševe drame Žabe. Pri uprizoritvi bo gostoval še Polde Bibič iz Ljubljane. Razen Žab pripravljajo še nekaj ponovitev. Pri delu bo Mestnemu odru pomagala Zveza kulturno prosvetnih organizacij, ki jim bo nudila streho in administrativno in tehnično pomoč.

Ob vsem tem pa seveda načrtuje zveza še vedno tudi številna gostovanja, kot je delala tudi doslej. V kratkem bodo imeli v gosteh Slovensko filharmonijo, programski svet pa bo poskrbel tudi za gostovanja gledališč iz Slovenije in Trsta s kvalitetnimi in zanimivimi predstavami.

Z. L.

Prva etapa semedelske šole že letos

Zelo redko se dogodi, da na kak članek v našem listu dobimo hiter in pozitiven odgovor. V zadnji številki našega lista smo objavili članek z naslovom »Kdaj temelji za semedelsko šolo«. Z upravičeno zaskrbljenostjo smo spraševali, kdaj bodo prvi šolarčki iz Semedele prestopili prag nove šole, ker imajo na šoli Pinka Tomažiča že sedaj popoln triizmenski pouk, o novi semedelski šoli pa še ni ne duha ne sluha. Šolarjev v Semedeli je že sedaj več kot za polno šolo in v kratkem jih bo za polni dve šoli.

Odgovor smo dobili že na torkovi seji občinske skupščine, na prvem jesenskem zasedanju. Semedelska šola ni bila na dnevnem redu seje, zato je vredno hvale prizadevanje gradbenega odbora za semedelsko šolo, da je odbornike in s tem koprsko javnost vseeno seznanil s potekom priprav za gradnjo te prepotrebne šole.

Zvedeli smo, da je odbor razpisal javni anonimni natečaj, ki so ga zahtevali občinski odborniki. Javni natečaj je uspel in z nagrajenim projektantom je bila že sklenjena pogodba za izdelavo glavnega projekta. Semedelska šola bo imela 22 učilnic, šolsko kuhinjo, telovadnico in druge potrebne prostore. Gradnja pa bo potekala v treh etapah, ker bo tako laže zagotoviti potreben denar.

Za prvo in drugo etapo so glavni projekti že izdelani. Za prvo etapo je izdano tudi že gradbeno dovoljenje. Dela pri projektiranju tretje etape bo do tudi kmalu končana. Izdelujejo tudi investicijsko dokumentacijo za gradnjo vrtca, ki bo v neposredni bližini šole.

Ker je prva etapa gradbeno zaključena celota in bo imela deset učilnic za razredni pouk, bi lahko z gradnjo takoj začeli. Toda najtežje vprašanje je, kako zagotoviti denar. Kot smo že zadnjič omenili, se je pri zbiranju denarja v sklad zataknilo. Prišlo ga je premalo. Večina letos zbranega denarja so porabili za odplačil kredita, ki so ga najeli za dograditev telovadnice in centralne kurjave v šoli Janka Premrla na Belvederu. Manjši del pa za nekatere nujne ureditve šol v občini. To so bila namreč namenska sredstva.

Prošnje za pomoč so potovale k republiškim pristojnim organom, vendar tudi tam ni denarja. Republika je priporočila ugodnim kreditnim bankam, naj iz svojih sredstev kreditirajo gradnjo osnovnih šol. Tako so v zadnjih dneh potekali razgovori s koprsko kreditno banko. Zmenili so se, da bo sklad vezal sredstva za letos in za naslednje leto, kreditna banka pa bo že letos odobrila občinski skupščini posojilo v znesku dveh milijonov dinarjev za gradnjo prve etape semedelske šole. Vezan denar v banki in nadaljnji priliv sklada bo porabljen za odobritev kredita za drugo etapo gradnje. Občinska skupščina bo morala na prihodnji seji podrobno obravnavati predlog o vezavi sredstev ter o najetju posojila ter sprejeti potrebne sklepe.

Toda važno je dejstvo, da so tu že vsi pogoji, da lahko gradbeni odbor odda dela za prvo etapo. Prve lopate za semedelsko šolo bi lahko zasadili že v enem mesecu. Prva etapa bo stala predvidoma 2,259.000 dinarjev, druga 4,753.000 in tretja 1,333.000 dinarjev. Skupaj torej 8,341.000 dinarjev. V skladu bo do konca leta okrog 1,622.000 din. Upamo torej, da bo do prihodnje leto prvi razredi v Semedeli že odprti in da bodo s tem vsaj delno razbremenili osnovno šolo Pinka Tomažiča na Bonifiki. RZ

RAZGOVOR Z INŽ. R. BARAGO, PREDSEDNIKOM KOMISIJE ZA REŠEVANJE VODOOSKRBE V POSTOJNI

Vsi si moramo prizadevati

Letos smo lahko po vseh časopisih brali poročila o izredno uspešni turistični sezoni, o obilici gostov, ki v Jugoslaviji spreminja človeška bitja v lepo zagorele zadovoljneže. Do tu je vse lepo in prav. Žal pa je sonca včasih tudi preveč, zlasti takrat, ko pride do hudih sušnih obdobij, ki lahko uničeno prizadenejo kmetijstvo in gospodarstvo.

Predvsem kraška področja so tista, ki jih pomanjkanje vode najbolj prizadene. Spomnimo se samo na Postojno in Sežano, kjer je bilo pomanjkanje dobre pitne vode tolikšno, da so jo morali dovažati celo s cisternami, da bi vsaj nekoliko omilili težave. Kljub temu, da že vrsto let v omenjenih komunah razpravljajo o težavah pri preskrbi z vodo, so šele letos začeli resneje razmišljati o konkretnih ukrepih. V Postojni, kjer so težave vsako leto še posebej velike, so pri svetu za gospodarstvo ustanovili posebno komisijo, ki ima nalogo, da poišče vse možnosti, da bi ta problem čimprej zanesljivo in trajno rešili.

Obiskali smo predsednika te komisije inž. Rafaela Barago in mu zastavili nekaj vprašanj:

Tov. Baraga, kaj lahko kot predsednik komisije poveste za naše bralce o tem, kakšne so realne možnosti za rešitev tega tako perečega vprašanja?

— Komisija, ki jo je imenoval svet za gospodarstvo in potrdila občinska skupščina, se je že večkrat sestala. V najbolj kritičnem obdobju, takrat ko je bilo pomanjkanje vode najhujše, smo s pomočjo komunalnega podjetja iskali najprimernejše rešitve za razdeljevanje vode med potrošnike. Povedati moram, da so bile težave, ki so nas vseskozi spremljale, izredno velike in smo jim bili komaj kos. Poleg prebivalstva sta bila prizadeta tudi turizem in industrija. Dogajalo se je, da so tuji gostje odhajali drugam prav zaradi pomanjkanja vode. Tudi v industrijski proizvodnji je prihajalo do večjih zastojev. Lahko si mislite, kakšno škodo smo ob tem utrpeli.

In kakšne odločitve je sprejela komisija?

— Na enem od sestankov komisije, kamor smo povabili tudi predstavnike JLA, ki so prav tako močno zainteresirani za čimprejšnjo rešitev vodooskrbe v Postojni, smo se dogovorili, da bi moral Zavod za raziskovanje Krasa s svojimi potapljači točno ugotoviti, kje naj bi bilo bodoče zajetje. Te meritve pa je treba opraviti vsekakor v sušnem obdobju. Nenadno deževje je potapljačem prekrižalo račune, tako da ostane stanje slej ko prej enako. Po informacijah predsednika občinske skupščine bi morali čakati vsaj leto dni, da bi tak poskus ponovno izvedli. Menim, da bodo zadnjo besedo dali strokovnjaki in bodo povedali, ali čakanje lahko odtehta morebitno katastrofo. Osebno sem mnenja, da je treba iti po vodo tja, kjer je in jo čimprej spraviti v Postojno. Vprašanje je tudi, če bi stroški vrtanja odtehtali 1,5 km cevovoda — toliko je namreč oddaljen izvir od mesta, ki ga raziskujejo potapljači in v katerem je vode dovolj.

Kako je s potrebnimi sredstvi? Za rešitev tega programa bo treba verjetno kar precej denarja.

— Res je. Vsi se v glavnem boje le tega, od kod zagotoviti potrebna denarna sredstva. Menim, da bi morali to bojazen premagati in čimprej začeti z deli. Delovne organizacije bi morale vsekakor priskočiti na pomoč. Sicer bi se jim to tudi obrestovalo, saj bi si tako zagotovile dovolj vode. Tu je še vojska, ki bo, po zagotovilih njenih predstavnikov, izvršila ves izkop za cevovod. Sicer pa so se stvari že nekoliko premaknile, saj so načrti za delno obnovitev mestnega omrežja že končani, tako da bo komunalno podjetje kmalu začelo z deli na tistih odsekih, kjer so cevi najbolj poškodovane.

Inž. Rafael Baraga je na koncu še enkrat poudaril, da je treba z deli čimprej začeti, nakar bodo stvari gotovo hitreje stekle. Še enkrat je poudaril, da je prav voda tisti ključni element, ki bo v razvoju komune v naslednjih letih igral najvidnejšo vlogo in da je zato treba to vprašanje reševati z vso resnostjo. *(ef)*

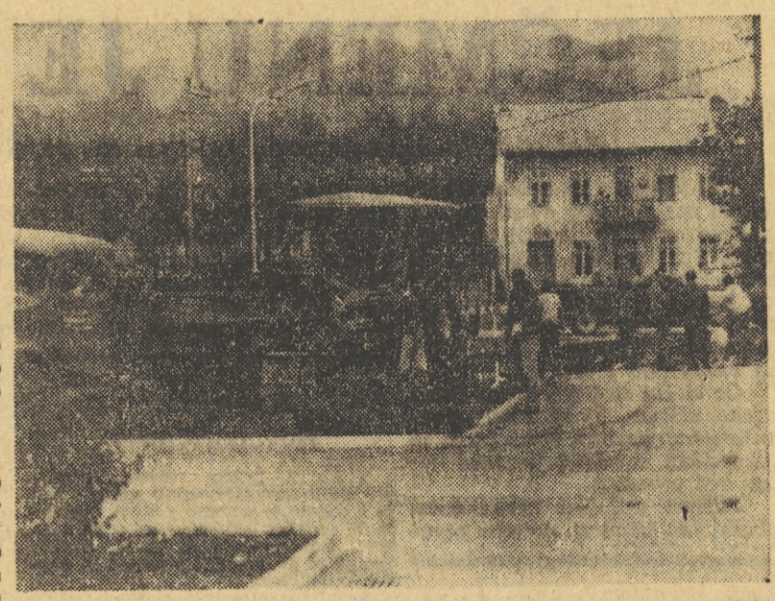

Delavci podjetja Primorje iz Ajdovščine končujejo dela pri asfaltiranju Vojkovega drevoreda v Ilirski Bistrici

Postojna: proračunski dohodki nad pričakovanji

Na zadnji seji sveta za finance pri občinski skupščini Postojna je bilo na dnevnem redu sicer več točk, vendar je bila med njimi gotovo najpomembnejša tista, ki je obravnavala poročilo o občinskih proračunskih dohodkih za obdobje do konca julija.

Proračunski dohodki občine Postojna za letošnje leto so predvideni v višini 11,753.612 din, od česar odpade na dohodke temeljne izobraževalne skupnosti 4 milijone 261.625 dinarjev. Po vseh pokazatelji, ki so bili na voljo do konca avgusta, je stanje mnogo ugodnejše, kot so predvidevali. Priliv dohodkov je vsekakor zelo zadovoljiv, tako da so skupni dohodki občine in TIS realizirani nekako 58-odstotno od predvidenega letnega plana. Če jih primerjamo z lanskim obdobjem lanskega leta, so dohodki preseženi kar za 14,5 odstotka, česar niso pričakovali niti največji optimisti. Plan za letošnje leto je predvideval le za 6,5 odstotka večjo realizacijo dohodkov, kot v lanskem enakem obdobju. Iz tega kratkega prikaza je razvidno, da dinamika dohodkov v prvih sedmih mesecih presega predvidevanja. To je za občinsko blagajno ugodno, saj ji tako ne grozi pomanjkanje sredstev za najnujnejše.

Kaj vse je vplivalo na to, da so proračunski dohodki letos ugodnejši, kot so bili lani? V prvi vrsti moramo sem vsekakor prišteti dohodke iz prispevka od osebnega dohodka, ki so letos kar za 682.836 din višji kot v enakem lanskem obdobju. Na seji sveta so ugotavljali, da so tudi nekatere druge vrste dohodkov realizirane v višjem znesku, vendar da pa v absolutnem znesku ne predstavljajo višjega zneska v proračunu.

Tudi proračunska potrošnja se giblje v okvirih zastavljenega plana in je bila v sedmih mesecih realizirana nekako 57-odstotno. Če se ozremo nekaj let nazaj, lahko vidimo, da so proračunski dohodki komaj dosegali 50 odstotkov zastavljenega plana. Člani sveta so prepričani, da so rezultati letošnjih sedmih mesecev zadostna garancija, da bo letni proračunski plan v celoti in zadovoljivo realiziran. *(ef)*

S SEJE POSTOJNSKE OBČINSKE SKUPŠČINE

O gospodarstvu in ostalih problemih

Postalo je že pravilo, da so dnevni redi na sejah občinskih skupščin močno natrpani. Skupščine se sestajajo ponavadi takrat, ko se nabere že kup materiala, tako da se seje vlačejo v nedogled. Tudi odborniki obeh zborov občinske skupščine v Postojni, ki so se zbrali na seji v četrtek, 17. septembra, so razpravljali o problemih dnevnega reda, ki je obsegal 13 točk.

Po otvoritvi seje in ugotovitvi sklepčnosti je predsednik občinske skupščine Miran Fajdiga predlagal, da vsi prisotni počastijo spomin preminulega Janeza Bezeljaka, bivšega ravnatelja osnovne šole v Pivki in dolgoletnega odbornika občinske skupščine. Takoj zatem je bilo na vrsti poročilo o izvršitvi sklepov zadnje seje, ki ga je skupščina po krajši razpravi sprejela. Važnejša točka je bila analiza o polletnem gospodarjenju gospodarskih organizacij v občini. Tu so se že začela nekoliko lomiti kopja.

V živahni razpravi, ki se je razvila, je bilo danih precej pripomb s strani delovnih organizacij. Opaziti je bilo moč, da med sestavljalci analize in gospodarskimi organizacijami ni bilo dovolj sodelovanja in je tako prišlo do nekaterih netočnosti. Predvsem v tej analizi manjka nekih določenih predlogov o bodoči usmeritvi in razvoju gospodarstva v občini. Nekateri odborniki so bili mnenja, da je premalo poudarjen turizem, ki postaja iz leta v leto pomembnejši dejavnik. Zanimivo bi bilo točno vedeti, s kakšnim odstotkom je turistična dejavnost udeležena v gospodarstvu občine. Skupščina je to analizo sprejela bolj kot informacijo in ne kot dokument. Zopet je prišla v ospredje že tolikokrat pogreta ugotovitev, da na občinski upravi manjka strokovnih delavcev. Predvsem na oddelku za gospodarstvo bi moralo biti več strokovnjakov-analitikov, ki bi bili sposobni dajati tudi svoja mnenja in predloge o reševanju posameznih problemov. Seveda pa so se odborniki strinjali, da je treba strokovne kadre bolje plačati, kajti v nasprotnem se bo stara praksa nadaljevala. Strokovnjaki bodo pač odhajali tja, kjer jim nudijo boljše pogoje.

Drugi dve točki dnevnega reda, okrog katerih se je razvila živahna razprava, sta bili tisti, ki sta govorili o problemih kadrov na postaji milice ter o problemih gasilstva v občini.

Postojna se zlasti v poletnih mesecih spremeni v pravo človeško mravljišče. Tisoči turistov potujejo proti morju, precej pa se jih za dan ali dva tudi ustavi. To je prava priložnost za različne pridaniče, ki radi živijo na tuj račun. Ti dolgoprstneži so letos oropali precej avtomobilov in lahko si mislimo, da je to za postojnski turizem kaj slabo spričevalo. Miličniki si sicer močno prizadevajo krivce odkriti. Večkrat pa jim to tudi ne uspe, predvsem zato, ker jih je enostavno premalo. Njihov delovni mesec ponavadi znaša kar 240 ur, kar je močno nad normalnim. Novih moči pa ne morejo dobiti, ker ne razpolagajo s potrebnimi stanovanji. Pravi začarani krog! Skupščina je sklenila o tem obvestiti pristojne faktorje, da bi se stvari končno le uredile. Podobno je tudi z gasilstvom, sicer smo pa o tem že večkrat pisali.

Skupščina je sprejela še odlok o ustanovitvi sklada za reševanje stanovanjskih zadev borcev NOV ter o merilih, kako ta sredstva porabiti. Dokončno so sprejeli tudi odlok o načinu in izbiri delegatov občine Postojna za zbor komun. Delegate bodo volili za dobo enega leta, vendar pa skupščina za posamezna zasedanja določi tudi druge. Dlje je trajala še razprava o viških v proračunu in kam naj bi ta sredstva razporedili. Pohvaliti je treba odbornike, ki so kljub natrpanemu dnevnemu redu in dolgi seji vseskozi zavzeto sledili in aktivno sodelovali v razpravah. (ef)

Večja produktivnost – višji standard

Razširjeni seji občinskega sindikalnega sveta v Postojni je prisostvoval tudi predsednik republiškega sindikata Tone Kropušek

V sredo 17. septembra je bila v Postojni razširjena seja občinskega sindikalnega sveta, ki ji je prisostvoval tudi predsednik republiškega sindikalnega sveta Tone Kropušek, ki je prisotnim govoril o družbeno-ekonomskih problemih v zadnjem času v naši republiki.

Ko je govoril o politični situaciji, je menil, da je ta tako vsem dobro znana, vendar pa lahko iz njegovih izjav na kratko povzamemo nekaj najznačilnejših misli. Standard se v Sloveniji tudi letos ugodno razvija, čeprav v nekoliko manj stabilnih razmerah. Vendar počasi raste v približno enakem odstotku kot v lanskem letu. Podatki kažejo, da se je letos produktivnost povečala nekako za 10 odstotkov, osebni dohodki pa so porastli kar za 15 odstotkov, kar je nad predvidevanji. Tudi cene so porastle za 9 odstotkov in če jih analiziramo vidimo, da rastejo predvsem cene proizvodom, ki so nujno potrebni za življenje, to je hrani in tekstilu. V Sloveniji so realni osebni dohodki porastli za 5,5 odstotka in produktivnost za 10 odstotkov, kar je še kar ugodno. Nadaljnje ugotovitve kažejo, da je v Sloveniji brez kmetov 30 odstotkov prebivalstva zaposlenega (torej produktivno ustvarjajo), v Jugoslaviji je le 18 odstotkov zaposlenih. Vidimo, da je zaposlenost v Sloveniji enkrat višja od jugoslovanskega povprečja. Faktor zaposlenosti je gotovo zelo pomemben pri dvigu življenjske ravni. Drugi podatek nam pove, da je v Sloveniji od vseh zaposlenih kar 40 odstotkov žensk — za Jugoslavijo znaša ta odstotek komaj 30. Tudi po številu nezaposlenih prednjači Slovenija. Ta odstotek znaša pri nas 3,2 od skupnega števila zaposlenih, vtem ko je v Jugoslaviji 8 odstotkov nezaposlenih nasproti številu zaposlenih. Tov. Kropušek je govoril še o naši investicijski politiki, ki ni vedno takšna kot bi morala biti. Vse investicije bi morale biti realne in dolgoročne.

Dotaknil se je tudi problema privatne iniciative, za kar imamo v Jugoslaviji — po njegovem mnenju — velike možnosti. V Sloveniji je v privatnem sektorju zaposlenih komaj 20.000 ljudi. Ta številka pa bi bila ob pravilni politiki lahko mnogo večja. Razprava je tekla še o reformi, o spoštovanju in doslednem izvajanju reformnih načel itd. Po končani seji si je tov. Kropušek ogledal perutninarsko farmo Kras v Nevercah, kjer so mu razkazali ves proces sodobne vzreje piščancev. *(ef)*

Vojašnice so spet oživeli novinci. Na sliki jih vidimo v Ilirski Bistrici, ko se pripravljajo na fluorografiranje (Foto: P. Nikolić)

Kresni ogenj na Snežniku

V počastitev dneva slovenskih planincev je v soboto zvečer, 14. septembra na Snežniku zagorel kres. Prižgali so ga člani bistriškega planinskega društva.

V nedeljo, ob planinskem dnevu, je Snežnik obiskalo mnogo planincev. Najštevilnejši so bili planinci iz Postojne in Ljubljane, ki so se do Sviščakov pripeljali kar s tremi avtobusi. Kljub slabemu vremenu so se povzpeli na vrh Snežnika.

Člani domačega planinskega društva so ta dan krenili na društveni izlet na Porezen. Z osebnimi vozili so se peljali od Cerknega, si ogledali partizansko bolnišnico Franjo, nato pa krenili po poti planinske transverzale na Porezen. Žal je tudi njih oviralo slabo vreme. Vrh Porezna je bil v dežju in megli in nedostopen. Vreme je tako preprečilo predvideno srečanje s planinci iz Tržiča, ki naj bi na vrh Porezna prišli po drugi strani. S pobočij Porezna so se vrnili v dolino ter se na povratku skozi Idrijo in Črni vrh ustavili v Vipavi. Ogledali so si razstavo grozdja in vin ob 75-letnici tamkajšnje zadruge in se zadovoljni vrnili domov. *(oj)*

Zdravko Štolfa 90-letnik

V petek, 12. t. m. je društvo upokojencev v Sežani na slavnostni seji proslavilo visok jubilej, 90-letnico svojega častnega predsednika. Seje se je udeležil tudi predsednik občinske konference SZDL Ivan Prelc, pozdravna pisma pa je poslala republiška zveza upokojencev ter predsednik sežanske občinske skupščine Stane Cehovin.

Zdravka Stolfo-Tineta, žilavega in trdnega Sežančana poznamo kot pevca, ljubitelja gora in nenehnega oblikovalca plemenitih medčloveških od-

nosov. Letos slavi svojo 90-letnico, rodil se je 15. septembra 1879 v Sežani. V Sežani je dokončal 4 razrede osnovne šole, se odločil za enoletno pripravnico na Proseku in bil sprejet na nemško gimnazijo v Gorici. Leta bede in duhovne krize so Zdravku onemogočila nadaljnje šolanje. V Sežani se je zaposlil kot finančno-davčni uslužbenec, leta 1914 je, kot sam pravi, »odbrenkal« 30 mesecev polfrontne vojaščine.

Po končani I. svetovni vojni je zapustil Sežano in se nastanil v Kočevju. Tu je do II. svetovne vojne deloval kot načelnik Sokola, podpredsednik Narodne čitalnice, predsednik pevskega zbora, odrski igralec in režiser ter v orkestru. V septembru so ga fašistične oblasti aretirale, ga po enem mesecu premestile v ljubljanske zapore, od koder so ga izgnali v internacijo (Gonars Monigo, Visco), kjer je ostal do kapitulacije Italije. Po internaciji so je vrnil v Kočevje, kjer je ostal do leta 1950, nato dve leti v Ljubljani, naposled pa se je vrnil v svoj rojstni kraj — Sežano.

Že kot otrok je bil Zdravko ljubitelj kulturno-prosvetnega dela. Svoj nemirni napredni duh in ljubezen do rodne zemlje je razvijal kot vodja tamburaškega zbora v Trstu, kjer je bil tudi član dijaškega pevskega zbora in dramatskega krožka. Vključil se je v telovadno društvo Sokol in v klub veslačev. V letih študija je s pomočjo sošolcev ustanovil dijaški kulturno-prosvetni list Flores ter postal tudi njegov glavni urednik. V Sežani je bil ustanovitelj pevskega zbora Zorislava, ki mu je tudi predsedoval.

Ljubezen do narave in gora ga je pritegnila v vrste sežanskega planinskega društva. Za dolgoletno in aktivno delo v tem društvu je dobil letoš zlato značko Planinske zveze Slovenije.

Za svoje dolgoletno delovanje pri Sokolu in TVD Partizan pa je bil že pred leti imenovan za častnega člana TVD Partizan v Sežani. Za časa obstoja salonskega orkestra v Sežani je bil aktiven član tega orkestra. Še danes je tov. Zdravko aktiven član pevskega zbora Sežana-Divača, planinskega društva ter vnet šahist. Svojo rekreacijo bogati z občasnimi izleti v naravo s kolesom. Prav to vsestransko udejstvovanje mu daje moč, da je še danes aktiven član in sodelavec v raznih društvih in organizacijah.

Za njegovo požrtvovalno in nesebično delo v društvu upokojencev v Sežani, kateremu je z uspehom predsedoval polnih 16 let, ga je društvo imenovalo za častnega predsednika.

Ob njegovem visokem življenjskem jubileju mu njegovi prijatelji in znanci iskreno čestitajo in želijo zdravja in še obilo prijetnega počutja.

G. Z.

ZORAN MILJKOVIČ IZ ILIRSKE BISTRICE V PREISKOVALNEM ZAPORU

POČENA STRUNA

Slovenci pravimo v svojem lepem narodnem pregovoru, da struna rada poči, če jo človek preveč napenja. In prav to se je zgodilo v primeru bivšega zasebnega obrtnika in vršilca dolžnosti direktorja obrtnega podjetja ILBI COLOR, okrog katerega je bila pred dnevi tolikšna burja po Ilirski Bistrici, da je zbrala celo odbornike občinske skupščine na izredno sejo. Toda Zoran Miljkovič je ali precenil svojo pamet ali pa podcenil tisto v več glavah, ko je naščuval kolektiv v politično demonstracijo — skratka, zadeva se je zanj spremenila v težak bumerang, ki ga je krepko mahnil po glavi.

Vrsta že povsem dokazanih grehov je namreč proti Zoranu Miljkoviću sprožila sodno preiskavo pri okrožnem sodišču v Kopru; na njen izid bo moral počakati v preiskovalnem zaporu, dokler ne bo točno dognano, kaj je res na sumu, da je še za časa lastne zasebne obrti skupnosti utajil lepo vsoto na račun davkov, da davka ni plačal od desetih milijonov za inženiring, da ima v Zahodni Nemčiji na zasebnem računu v banki naložene marke še ne povsem preverjenega izvora, da je spletkaril proti koristim naše skupnosti v ZRN, da v Nemčiji ni prijavil naših delavk, ki so tja prihajale delat, zaradi česar je bil končno tudi ugnan ter so nekatere delavke celo dobile policijsko prepoved vrnitve oziroma zaposlitve v Zahodni Nemčiji za dobo petih let.

Žalostno je to, da je pri tem soudeležen kot Miljkovićev partner, ki je v Ilirski Bistrici posredoval bistriška dekleta za delo v ZRN pod takšnimi pogoji, tudi ugleden meščan z zaslužno borbeno preteklostjo, kar mu zdaj gotovo ne služi v čast.

Pri vsej zadevi pa je treba poudariti brezhiben odnos nemškega podjetja, ki je bilo sprva v poslovnih zvezah z ILBI COLOR, nato in zdaj pa z ljubljanskim PLUTALOM, katerega obrat je postal ILBI COLOR. Ne samo, da so radi dali na razpolago vse podatke, za katere so jih naprosili preiskovalni organi, marveč so PLUTALU takoj poslali tudi prepis pisma, s katerim je hotel Miljković spletkariti proti podjetju, pa tudi prepis pisma, s katerim jim je hotel zabičati, naj bi ne oblastem in nikomur drugemu v Jugoslaviji ne posredovali o njem nobenih podatkov, če bi jih kdo zahteval. Vse tako kaže, da bo prav odstranitev Miljkovića iz igre omogočila solidnejše odnose in razširitev poslovnega sodelovanja PLUTALA in s tem ILBI COLOR z nemškim partnerjem.

Proti Miljkoviću razen tega obstaja še upravičen sum podkupovanja ali vsaj poskusov podkupovanja uradnih oseb in morda še kaj, vendar pa bo za dokončno oceno vsega njegovega delovanja proti koristim skupnosti in za oceno kršitev veljavnih zakonov treba počakati na sodno razpravo. Toda že iz dosedanjega dogajanja je vsekakor moč izluščiti predvsem dejstvo, da je v glavnem zaradi osebnega interesa Miljković izigral delovni kolektiv ILBI COLOR, ga zavedel in poslal po kostanj v žerjavico.

(rb)

Skupina bistriških planincev pri ogledu bolnišnice Franje

JEČMENU JE ODZVONILO

Kaj se skriva za možnostmi, da bi pri nas popolnoma ustavili pridelovanje te kmetijske kulture

Kaj se skriva za možnostjo, da bi pri nas skoraj v celoti opustili pridelovanje te kmetijske kulture? Pridelovanju ječmena grozi resna nevarnost. Ni izključeno, da bodo proti svoji volji to kulturo že prihodnje leto prenehali pridelovati kmetje v hribovskih in ravninskih delih.

Če bi šlo za kako drugo kmetijsko kulturo, bi ta novica zvenela senzacionalno. Tako pa je to kurioziteta, o kateri je treba nekaj več povedati.

Ječmen pri nas pridelujemo skoraj izključno za potrebe pivovarništva. Kot vemo, se ta kultura uporablja za slad, ta pa je osnova za proizvodnjo piva.

Naša proizvodnja slada ni velika in zato ga moramo vsako leto tudi uvoziti. Nesreča je v tem, ker se je število interesentov za uvoz slada tako povečalo, da je to resna nevarnost, da bo že prihodnje leto zadušen domači pridelek ječmena.

Do zdaj je bilo to področje, kjer nesporazumov glede uvoza ni bilo. Ves uvoz je izvajalo poslovno združenje industrije piva in to je bilo praktično dopolnitev domače proizvodnje. Naenkrat pa je interesentov za uvoz več — omenjajo celo količino za uvoz, ki presega skupne domače potrebe (neupoštevaje domače proizvodnje). Vzrok je razlika v ceni domačega in uvoženega slada.

V primeru, da se pravočasno ne omeji uvoz slada na določeno količino, bodo imeli največjo škodo pridelovalci ječmena. Pivovarnam ne bi škodoval, ker bi nekoliko ceneje plačale slad, vendar ostati brez zaledja ni prijetno. Ni priporočljivo, da je proizvodnja odvisna izključno od uvoza.

Dileme ni. Zanesljivo je, da je določena zaščita z uvozom potrebna, vprašanje pa je, do kolikšne meje ščititi višje cene domačega ječmena. Zdi se, čeprav je to morda v tem trenutku potrebno, da ta zaščita ne bo večno trajala.

Osnovan šahovski klub Proleter v Postojni

V okviru novoustanovljenega SD Proleter iz Postojne je ŠK Proleter dne 14. septembra sodeloval na brzopoteznem turnirju v Portorožu, kjer je v zelo močni konkurenci med ekipami obmejnih mest Slovenije, Hrvatske in Italije zasedel sredino tabele s 50 odstotki osvojenih točk. Mlado ekipo so sestavljali Rak, Trpeski, Radičević, Vorkapić, Bojanić in Kačanski ter premagali zelo močno ekipo Trst II, ki je zavzela vrh tabele z rezultatom 3:1. Čeprav sta v postojnski ekipi manjkala dva izkušena igralca — Ceranić in Korpara — je mlada ekipa odlično startala in bi sigurno zavzela boljši položaj, če bi nastopila kompletna.

Miljko Radičević

Dvojen uspeh Novogoričanov

V okviru prvega srečanja pionirjev novih jugoslovanskih mest - bilo je v soboto in nedeljo v Novi Gorici - so se pionirji pomerili tudi v teku na 60 m. Novogoričani so slavili dvojno zmago in so zmagali v moški in ženski konkurenci.

Rezultati: pionirke: 1. Komel (NG) 8,5, 2. Krašek (V) 9,0, 3. Dizdarević (NT) 9,1 itd. Pionirji: 1. Kocjančič (NG) 7,8, 2. Dolinar (V) 7,8, 3. Poprzenović (NT) 8,1.

-a.

Podvodni šport zelo uspešen

V okviru jesenskih društvenih tekmovanj ob koncu potapljaške sezone je zadnjo nedeljo v Izoli društvo za športni ribolov in podvodne dejavnosti slovenske obale priredilo tekmovanje v podvodni tehniki. Društvo, ki ima sedež v Piranu in šteje nad 300 članov, je letos prvič poseglo na tekmovalno področje. Člana kluba Mitja Dolhar in Srečko Božič sta se v začetku septembra uvrstila na državnem prvenstvu v Hercegnovem presenetljivo dobro — v hudi konkurenci sta zasedla peti mesti na 1000 metrov z akvalungo in v disciplini 40 metrov pod vodo.

Tudi v klubskem prvenstvu v Izoli sta vodila vsak v svoji najboljši disciplini ter prepričljivo zmagala. Tekmovanje je potekalo v treh panogah, in sicer v plavanju 40 m pod vodo, v hitrostnem plavanju 800 m pod vodo z akvalungo in v sprintu 400 m prosto s plavutmi. Končni zmagovalec iz vseh treh panog je Mitja Dolhar z dvema prvima mestoma (400 m — 800 metrov) in enim drugim mestom (40 metrov). Prvoplasirani je prejel v dar lep pokal, najboljši trije pa še diplome in praktične nagrade.

Društvo bo v nedeljo priredilo ob obali pri Sv. Ivanu, južno od Umaga, tekmovanje v podvodnem ribolovu, v začetku oktobra pa v Piranu še društveno tekmovanje v ribolovu s trnki. S temi tekmovanji bodo obalni potapljači zaključili res bogato športno sezono.

(N. Ž.)

AVTOPROMET GORICA

Turistična agencija

organizira

- Štiridnevno potovanje po Švici od 25. do 29. septembra Bern, Interlaken, Zürich, Liechtenstein
- Enodnevno potovanje 21. septembra na Grossglockner
- Enodnevno potovanje 20. in 28. septembra v Benetke

Vse informacije, kot tudi podrobnejše programe, dobite v turističnih pisarnah Avtoprometa Gorica.

POTUJTE Z NAMI!

VODOPIVCI!

Naše jesensko srečanje bo letos v Idriji. Dobili se bomo v soboto, 27. septembra 1969 v hotelu »Nanos« ob 15. uri.

Prisrčno vabi odbor!

ZAVAROVALNICA SAVA

POSLOVNA ENOTA GORICA
Nova Gorica

razglaša prosto delovno mesto

— EKONOMA

Pogoji: moška oseba z osemletko, odsluženim kadrovskim rokom in nekaj delovnih izkušenj
Posebni pogoj je poskusno delo, in sicer 3 mesece za začetnike, 1 mesec za ostale

Rok prijave je 8 dni. Osebni dohodki po pravilniku zavarovalnice. Nastop službe takoj ali po dogovoru.

Trgovsko podjetje

»VINO GORICA« Nova Gorica

RAZPRODAJA

— večje število vinskih sodov (od 350 l dalje) v založni kleti Vipolže—Brda

Razprodaja bo 25. in 26. septembra 1969.

Trgovsko podjetje

»KURIVO GORICA«
za poslovalnico Nova Gorica

razpisuje prosto delovno mesto

trgovskega pomočnika — prodajalca

Razpis velja do 30. septembra 1969.

Nagradni razpis za bralce »DELA«

Izbirajte z nami

NAJPRIZADEVNEJŠI TURISTIČNI KRAJ

žrebanje vsak mesec

BOGATE NAGRADE

vsak teden kupon V »DELU«

gorenje

DELO DELO

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE NOVA GORICA

Otvoritev sezone 1969/70
Svečana premiera v soboto, 27. septembra 1969

Anton Tomaž Linhart

VEŠELI DAN ALI MATIČEK SE ŽENI

Komedija v petih dejanjih — dveh delih

Režija in scena — ing. arh. Viktor Molka
Kostumi — Alenka Bartlova
Izvirna glasba — J. B. Novak — B. Demšar

Nastopa pomnoženi ansembel Primorskega dramskega gledališča z novimi sodelavci v vlogah Matička, baronice in Tončka.

GORICA
Corso Verdi 91
Tel. 31-33

- ZAVESE DIOLEN IN TERYLEN
- TKANINE ZA NOTRANJO OPREMO STANOVANJA
- PREPROGE, POSTELJNA PREGRINJALA, ODEJE
- METRSKO BLAGO ZA ŽENSKE IN MOŠKE

Primorsko dramsko gledališče Nova Gorica

RAZPIS ABONMAJA ZA SEZONO 1969/70

Vabimo vse prijatelje gledališča, da se priglasijo za vpis od sobote, 20. do petka, 26. septembra 1969.

Obnova starega in vpis novega abonmaja je možen na telefon št. 21-262 (uprava gledališča) ali osebno v pisarni Zveze kulturno prosvetnih organizacij Nova Gorica, Kidričeva 9, pritličje levo, vsak dan — vključno nedeljo — od 8. do 15. ure.

Abonenti dobijo deset predstav v sezoni, od tega osem rednih iz repertoarja Primorskega dramskega gledališča, gostovanj iz Trsta in drugih slovenskih poklicnih gledališč.

Dve deli bosta abonentom na voljo v vezanem abonmaju, ki bo omogočil prednostni nakup vstopnice po znižani ceni.

Cena abonmaja je 60 N-din. Abonenti lahko plačajo ob vpisu to vsoto v celoti ali v dveh obrokih po 30 N-din ali v treh obrokih po 20 N-din.

Okvirni repertoarni načrt Primorskega dramskega gledališča obsega za prihodnjo sezono naslednja dela:

1. SLOVENSKA DRAMATIKA
   - A. T. Linhart — Veseli dan ali Matiček se ženi
   - A. Robida — Demon venus
   - I. Cankar — Kralj na Betajnovi
   - B. Kreft — Balada o poročniku in Marjutki
   - C. Golar — Udova Franca s'pod Klanca (Vdova Roštlinka) priredba v narečju
   - S. Vuga — Rekviem za heroje — prva izvedba na odru
   - I. Torkar — Zlata mladina — sočasna krstna uprizoritev z Mestnim gledališčem ljubljanskim
   - V. Zupan — Črvi — slovenska novost
2. TUJA DRAMATIKA
   - D. Roksandić — Ženitev — prva slovenska izvedba
   - G. Marotta-B. Randone — Najraje imam vdove — prva slovenska izvedba
   - A. E. Scribe — Kozarec vode
   - T. Williams — Blues — prva slovenska izvedba
   - J. Genet — Poostreni nadzor — prva slovenska izvedba
   - R. Viviani — Godba slepcev — prva slovenska izvedba
3. MLADINSKA IGRA
   - C. Görner-J. Žmavc — Pepelka

Nekatera dela bodo uprizorjena v mali komorni dvorani.

V dogovoru je uprizoritev na prostem v sodelovanju s Slovenskim gledališčem iz Trsta in Mestnim odrom obalnih občin iz Kopra.

Ta širok razpon repertoarnega izbora je pogojen v še ne zaključenem obdobju kadrovskega izpopolnjevanja Primorskega dramskega gledališča.

UPRAVA IN UMETNIŠKO VODSTVO

Oddelek za analize in načrtovanje skupščine občine Nova Gorica razpisuje na podlagi določb odloka o urejanju in oddajanju stavbnega zemljišča (Uradno glasilo občin Ajdovščina, Nova Gorica in Tolmin, št. 9/67)

JAVNI NATEČAJ
ZA ODDAJO STAVBNEGA ZEMLJIŠČA ZA GRADNJO INDIVIDUALNIH STANOVANJSKIH HIŠ

1. Oddajo se stavbne parcele na kompleksu območja Grčne po 10. delnem zazidalnem načrtu mesta Nove Gorice za gradnjo enodružinskih stanovanjskih hiš in sicer:

   lokacija št. 6 — 776 m², 7 — 619 m², 8 — 691 m², 9 — 676 m², 10 — 628 m², 11 — 520 m², 12 — 586 m²

   Pogoji:
   — odškodnina za zemljišče znaša 10,00 din za m² kot najnižja ponudba.
   Plačilo: takoj ob podpisu pogodbe;
   — prispevek za komunalno ureditev zemljišča (pot, vodovod, kanalizacija, električno in telefonsko omrežje) znaša 45,00 din za m² zemljišča.
   Plačilo v dveh enakih obrokih:
   prvi obrok zapade ob podpisu pogodbe,
   drugi pa v roku enega leta.
2. Javnega natečaja se lahko udeležijo fizične in pravne osebe.
3. Rok za vlaganje ponudb je do vključno 31. 10. 1969. Ponudbe se vlagajo pismeno na posebnih obrazcih za ponudbe.
4. Pred ponudbo morajo interesenti položiti varščino 1.000 din v korist računa 520-781-3 — Sredstva za urejanje gradbenih zemljišč občine Nova Gorica.
5. Zemljišče bo dodeljeno najboljšemu ponudniku.
6. Pridobljeno stavbno parcelo je mogoče prenesti na drugo osebo le skupaj s stavbo, zgrajeno na tem zemljišču.
7. Gradnjo je treba pričeti v roku enega leta od pridobitve zemljišča in jo dokončati v treh letih.
8. Posamezniki, ki imajo priznano neprekinjeno udeležbo v NOV v dvojnem štetju, lahko pridobijo stavbno zemljišče po izklicni ceni z neposredno pogodbo, ki jo sklenejo do 20. oktobra 1969.

1894 1969
75 LET EMO

VSAK KUPEC sobne peči EMO sodeluje pri NAGRADNEM ŽREBANJU

Lanskoletni nagrajenec IVAN OCEPEK iz Ljubljane je dvakrat zadovoljen.

Mogoče boste letos vi...

EMO 3
sobna peč na olje
3000-4000 kcal/h
z AET prižigalcem

EMO 5
sobna peč na olje
5000 kcal/h
z AET prižigalcem

EMO 8
sobna peč na olje
7500 kcal/h
z AET prižigalcem

KAMIN EMO 5
sobna peč na premog 5000 kcal/h

1. nagrada
RENAULT 16 TS
2.–26. nagrada
POTOVANJE V TUJINO za dve osebi
27.–60. nagrada
IZDELKI „EMO"
Žrebanje meseca decembra v Beogradu

POBUDA ZA GRADNJO KRAJEVNIH VODOVODOV

Že večkrat smo pisali v zadnjih mesecih, kakšno škodo je prizadejala koprskemu kmetijstvu in podeželskemu prebivalstvu suša, ki se ji je pridružila sredi avgusta še huda toča, ki je pustošila po kmetijsko najbolj zaostalih vaseh in zaselkih občine. Občinska skupščina je takoj ukrenila vse, da bi pomagala prizadetemu prebivalstvu. Imenovala je tudi posebno komisijo, ki je obiskala podeželje in ugotavljala škodo.

Na zadnji seji so o tem razpravljali in sprejeli ukrepe: da se odpišejo prispevki od kmetijstva in prispevki za zdravstveno zavarovanje, seveda po odstotkih, ki so jih posamezni zavezanci utrpeli. Občinska skupščina je pooblastila svet za proračun in finance, da odobrava izplačila iz stalnega rezervnega sklada do višine 200.000 dinarjev za ublažitev posledic suše in toče. Računajo, da bo v celoti potrebno odpisati za okrog 280.000 din prispevka od kmetijstva in okrog 370.000 dinarjev prispevka za zdravstveno zavarovanje. Točne številke bodo znane, ko bo napravljena revizija kompletne letošnje odmere. V skladu zdravstvenega zavarovanja bo nastal primanjkljaj za 370.000 dinarjev, ki ga bo morala pokriti občinska skupščina iz prihodnjega proračuna. Iz rezervnega sklada bo treba kriti tudi stroške za prevoz pitne vode na podeželje, in sicer v višini 90.264,25 dinarjev. Tako so sklenili na zadnji seji skupščine. Toda komisija, ki je ugotavljala škodo, upravičeno meni, da prebivalcem, ki jih je prizadela toča, ni dovolj odpisati davke, marveč je vprašanje, kako se bodo sploh preživljali. Mnogim bo potrebna tudi socialna pomoč. Posledice toče bodo prebivalci občutili še prihodnja leta.

Letošnja suša pa je sprožila še druga vprašanja: kako zagotoviti prebivalstvu dovolj zdrave pitne vode, kajti suše niso redek pojav v obalnem območju. Kot prvi ukrep na zadnji seji občinske skupščine je sklep o nakupu posebne avtocisterne, zmogljivosti 14 m³, ki bi bila dodeljena koprskim gasilcem. Cisterna mora imeti vse potrebne tehnične pripomočke za splošno uporabo: za dovoz pitne vode, za požarno vodo, za pranje mestnih ulic, drugih površin itd. Sredstva za cisterno bodo šla iz proračuna za prihodnje leto.

Še važnejše pa je naslednje: s pomočjo krajevnih skupnosti, strokovnega odbora za male sanacije na podeželju pri občinskem odboru Rdečega križa in občine Koper naj se takoj oziroma v prihodnjem letu prične z gradnjo ali pa sanacijo glavnih vodnih naprav, zlasti vodnih rezervoarjev po vaseh ali zaselkih, kamor bo tudi v prihodnjih sušnih obdobjih potrebno dovažati vodo. Tako bi odpadle težave, ki so bile letos pri dovažanju vode. Poskrbeti je potrebno, da bi bili izkoriščeni vsi krajevni vodni viri po vaseh in zaselkih, prav tako je nujno potrebno vzdrževati higieno v obstoječih vodnih rezervoarjih splošnega pomena.

Ti ukrepi zlasti veljajo za tiste vasi in zaselke, ki jih po programu ne bo dosegel višinski vodovod, katerega bodo začeli graditi v prihodnjih letih. Zato je potrebno postopoma zagotoviti denar za graditev krajevnih vodovodov z izkoriščanjem vaških izvirkov. Nekatere krajevne skupnosti imajo že izdelan program o zajetjih in gradnji krajevnih vodovodov. Mnogi zasebniki, ki jim dohodki omogočajo, so se lotili že graditve kapnic in si na ta način zagotovili dovolj pitne vode.

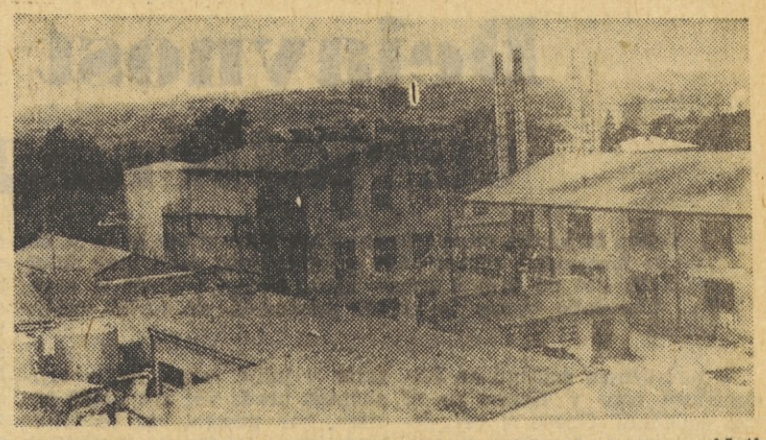

Tovarniško poslopje TOK Ilirska Bistrica. Na desni strani je videti sesalne cevi za zrak pri oddelku za fermentacijo (Foto: P. Nikolić)

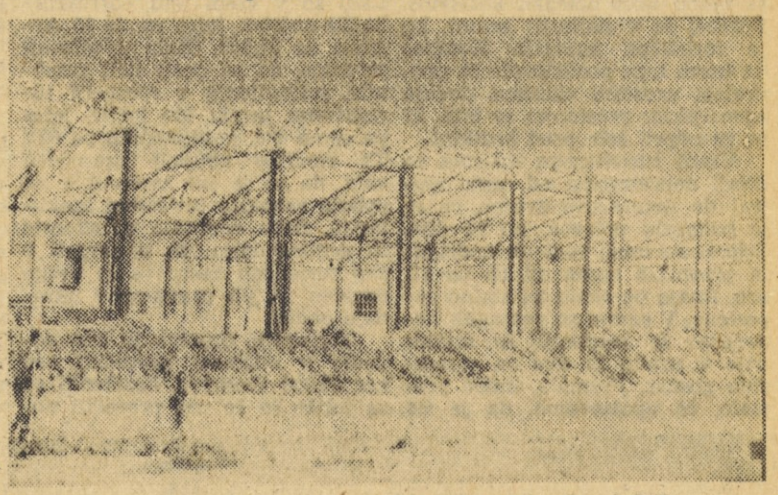

V TOK gradijo tudi novo skladišče za končne izdelke

Slovaški strokovnjaki za vodovode v Kopru

V ponedeljek dopoldne je prišlo v Koper trinajst strokovnjakov slovaškega projektantskega biroja za vodovode iz Bratislave. Slovaški inženirji in tehniki so obiskali komunalno podjetje Rižanski vodovod. Naši strokovnjaki so jim pojasnili, kako pri nas rešujemo problem preskrbe z vodo, kaj smo doslej zgradili in kakšne načrte imamo za prihodnje obdobje.

Zatem so si ogledali vodovodne naprave v Cepkih pri Rižani in izvir Rižane. Slovaški strokovnjaki za vodovode, ki so na obisku v Sloveniji in na Hrvaškem, so iz Kopra odpotovali v Buzet, da bi si ogledali tudi istrski vodovod in gradnjo novega vodovoda v Gradolah. Obiskali pa so še Pulj in Reko ter si ogledali tamkajšnje vodovodne naprave.

RZ

Luški promet v avgustu

V avgustu je priplulo v luko Koper 192 ladij s 176.100 neto registr. tonami. Iz domačih luk je priplulo 70 ladij (47.679 NRT), iz tujih 122 (128.421 NRT). Ladij linijske plovbe je priplulo 105 (19.827 NRT), proste plovbe 87 (156.273 NRT). Naših ladij je priplulo 63 (63.816 NRT), tujih 129 (112.284 NRT).

Odplulo je 191 ladij (173.464 NRT). za domače luke je odplulo 68 ladij (40.169 NRT), za tuje 123 (133.295 NRT). V linijski plovbi je odplulo 105 ladij (19.827 NRT), v prosti plovbi 86 (153.637 NRT). Naših ladij je odplulo 64 (60.336 NRT), tujih 127 (113.128 NRT).

V luko je prispelo in iz nje je odpotovalo 11.585 potnikov, od teh z našimi ladjami 3676, s tujimi 7909. Odpotovalo je 5941 potnikov, z našimi ladjami 2022, s tujimi 3919. Prispelo je 5644 potnikov, z našimi ladjami 1654, s tujimi 3990. V tujino (sosednji Trst) je z našimi ladjami odpotovalo 77 potnikov, s tujimi 3919. Iz tujine je z našimi ladjami prispelo 112 potnikov, s tujimi 3990.

Naložili in razložili so 150.851 ton blaga. V notranjem prometu (razvoz blaga med domačimi lukami) so naložili in razložili 142 ton. Izvozili so 10.386 ton. Uvozili so 107.063 ton. V tranzitnem prometu so naložili in razložili 33.260 ton. Naložili so 18.396 ton, razložili so 14.864 ton. Na naše ladje so naložili in z njih razložili 40.447 ton, na tuje 110.404 ton. Z našimi ladjami so izvozili 8317 ton, s tujimi 2068 ton. Z našimi ladjami so uvozili 22.116 ton, s tujimi 84.948 ton. Z našimi ladjami so opravili 9872 ton tranzitnega prometa, s tujimi 23.388 ton.

Izvozili so 569 ton železne rude, 2485 ton obdelanega in neobdelanega lesa, 847 ton žita, 193 ton raznih živilskih izdelkov, 2940 ton olja in masti, 1056 ton kemičnih izdelkov, 54 ton strojev in transportnih sredstev in 2241 ton raznega blaga.

Uvozili so 52.092 ton nafte, 4556 ton železne rude, 1502 toni izdelkov črne in barvaste metalurgije, 5270 ton cementa, 2371 ton svežega sadja in povrtnine, 37.752 ton raznih živilskih izdelkov, 510 ton surove kože, 580 ton strojev in transportnih sredstev in 2431 ton raznega blaga.

V tranzitnem prometu so naložili 504 tone barvnih kovin in koncentratov, 1472 ton obdelanega in neobdelanega lesa, 10.454 ton raznih živilskih izdelkov, 3492 ton olja in masti in 2474 ton raznega blaga.

Razložili so 2889 ton svežega sadja in povrtnine, 8654 ton olja in masti in 3321 ton raznega blaga.

V osmih mesecih letošnjega leta so v koprski luki naložili in razložili 1,231.527 ton raznega blaga.

Ajd

SKRBNO USPOSABLJANJE STROKOVNIH DELAVCEV TOK ILIRSKA BISTRICA

Uspela preizkušnja

V sredo, 10. septembra, so v Tovarni organskih kislin v Ilirski Bistrici uspešno zaključili z opravljanjem ustreznih izpitov prvi tečaj za pridobitev strokovnosti v podjetju zaposleni delavci. Tečaj je trajal od 16. aprila do 9. junija letos. Domači strokovnjaki so predavali 58 vpisanim tečajnikom iz vrst nekvalificiranih delavcev; k zaključnemu izpitu se jih je prijavilo 57, od katerih je izpit uspešno opravilo 46 — 31 bolj ali manj dobro, drugi zadovoljivo.

V Sloveniji sploh nimamo strokovne šole, ki bi lahko dajala kemični industriji polkvalificirane, kvalificirane in visokokvalificirane strokovne delavce, medtem ko imamo pri srednji tehnični šoli in na univerzi oddelke ustrezne smeri, tako da kemijskih tehnikov in inženirjev ne manjka. Tovarna organskih kislin v Ilirski Bistrici je dala več pobud, kako organizirati vzgojo kvalificiranih strokovnih kadrov v raznih središčih Slovenije, med drugim tudi v Kopru, vendar brez uspeha. Zato se je podjetje odločilo, da bo šolanje potrebnih kadrov organiziralo samo s svojimi močmi, za kar je dobilo tudi potrebno soglasje pri gospodarski zbornici in drugih pristojnih forumih v Sloveniji.

Tako je zdaj mimo prvi tečaj, ki je udeležencem z uspešno opravljenim izpitom omogočil pridobitev naziva polkvalificiranega delavca kemijske stroke. Naslednji tečaj bo že vzgajal kvalificirane delavce, nato pa bo šlo še za visoko kvalifikacijo.

Med udeleženci je vladalo ves čas trajanja tečaja močno zanimanje za podajano gradivo. Posebno so se odlikovali trije tečajniki, ki so za svojo vnemo in izredno znanje na izpitu prejeli razen spričevala tudi praktična darila. Ti delavci so Ivan Baša, Anton Brožič II in Zlatko Velikanja. Razen njih je pokazalo nadpovprečen uspeh na izpitu še pet tečajnikov, ki so zato prejeli še posebna pismena priznanja. Ti delavci so Stano Gombač, Cveto Prosen, Jože Šprohar, Ivan Tomšič in Alojz Volk.

Pretekli četrtek, 18. septembra, so na skromni slovesnosti v podjetju udeležencem tečaja, ki so uspešno opravili izpit, izročili spričevala in jih pozvali k nadaljnjemu delu in skrbi za strokovni razvoj.

Tistih 31 tečajnikov, ki so izpit opravili z dobrim in boljšim uspehom (ocena je bila samo dober ali zadovoljiv), si je pridobilo pravico do vpisa v tečaj za še višjo kvalifikacijo. Vsi tisti, ki bodo uspešno prestali tudi to preizkušnjo, bodo potem razporejeni na odgovornejša delovna mesta, s čemer si bodo odprli nadaljnje možnosti za povečanje strokovnosti in napredovanje pri delu.

(rb)

O režimu v koprski luki

V zvezi s člankom z naslovom »O čiščenju morja v koprski luki«, ki smo ga objavili po sestanku predstavnikov občine Koper, luške kapitanije, javnega tožilstva, Luke Koper, ljubljanskega Petrola in uprave javne varnosti, je potrebno dati nekaj pojasnil o režimu v lukah, posebej v koprski luki. Kot že naslov prejšnjega članka pove, gre za probleme onesnaženja morja z nafto in drugimi odpadki.

V omenjenem članku smo omenili odgovornost podjetja Luke Koper za ves režim v koprskem pristanišču. V resnici pa podjetje Luka Koper po predpisih, ki veljajo za koprsko pristanišče, nima izključnega monopola za vzdrževanje reda v luki, marveč to »oblast« deli z drugimi podjetji. V koprskem pristanišču imamo tudi petrolejsko luko, ki jo upravlja ljubljansko podjetje Petrol. Omenjeno podjetje namreč v lastni režiji opravlja tudi luške manipulacije in zaradi tega prevzema tudi odgovornosti, ki jih nalagajo predpisi o manipulaciji v luki s tekočimi gorivi. Vrsta obveznosti pa zadeva tudi same ladje — v petrolejskem bazenu tankerje — in njihove agente v Kopru. Za red v koprski luki je torej soodgovornih več podjetij.

V koprski luki imamo namreč to posebnost, da Luka Koper kot specializirano pretovorno podjetje v primeru nafte ne opravlja sâmo teh manipulacij, ampak to manipulacijo opravlja specializirani obrat ljubljanskega Petrola. V režimu koprskega pristanišča je to edina izjema, ker sicer velja pravilo tako v Jugoslaviji kot drugod po svetu, da takšne manipulacije sodijo v pristojnost lastnika obale, v našem primeru podjetja Luke Koper.

Iz tega sledi, da tudi ljubljanski Petrol, poveljstvo ladij ter njihovi pomorski agenti nosijo svoj del odgovornosti za red v luki. Zaradi tega morajo tudi spoštovati predpise in upoštevati preventivne ukrepe glede preprečevanja onesnaženja morja.

Luška kapitanija je že pred časom izdala navodilo o razkladanju, nakladanju in prekladanju nafte in njenih derivatov v petrolejskem bazenu luke Koper, ki jasno razmejuje odgovornosti oziroma določa odgovornosti tako podjetja Luke Koper, kot tudi ljubljanskega Petrola, ladijskih poveljnikov, pomorskih agentov in Brodospasa, seveda tudi koprske luške kapitanije. RZ

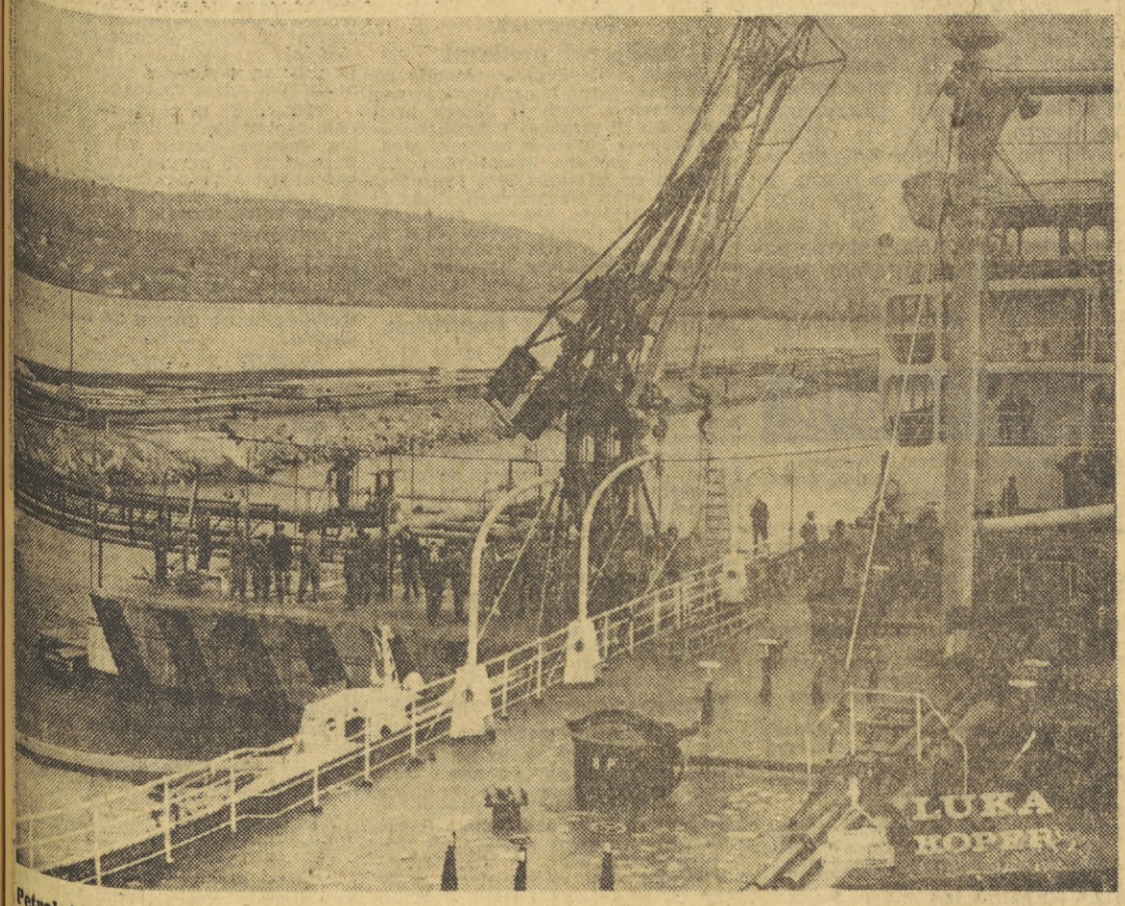

Petrolejska ladja — tanker — v petrolejskem bazenu koprske luke. Tu je črpalna postaja, ki neposredno iz tankerja potiska tekoča goriva po cevah v velike Petrolove rezervoarje pod Serminom. Prečrpavanje nafte opravlja specializiran obrat ljubljanskega Petrola

VRSTA ZAHTEVNIH NALOG V GOSPODARSTVU SEŽANSKE OBČINE

Še veliko zapostavljenih nalog

Razgovor s predsednikom občinske skupščine Stanetom Čehovinom

Znano je, kako skušajo v sežanski občini z vsemi močmi doseči čim večji napredek zlasti na gospodarskem področju, da bi tudi Kras in Brkine izvlekli izpod pečata podedovane zaostalosti oziroma naziva nerazvitosti. Pri tem so prizadevanja seveda usmerjena predvsem na izkoriščanje tistih možnosti, ki so jim najbolj pri roki glede njihovega geopolitičnega položaja — se pravi, predvsem v razvoj turizma z vsemi sorodnimi dejavnostmi. Prav tod je še veliko možnosti in s tem v zvezi seveda tudi veliko nalog, o katerih je nekaj več povedal predsednik občinske skupščine Stane Čehovin.

— Čeprav smo s splošnimi dosežki v poslovanju gospodarskih organizacij v naši občini glede na stanje v letošnjem letu v glavnem še kar zadovoljni, moram le opozoriti na nekatere pereče naloge, ki zadevajo nadaljnji gospodarski in splošno družbeni razvoj ter zahtevajo dosledno in učinkovito rešitev.

Eden osnovnih problemov našega gospodarstva je njegova majhnost, nerazvitost, iz katere sledijo seveda tudi majhna pridobitnost, nizka akumulacija in slaba kreditna sposobnost. Že večkrat smo ugotavljali in priporočali, naj bi te probleme rešili predvsem z integracijo posameznih gospodarskih dejavnosti oz. organizacij, s poslovno tehničnim sodelovanjem, z organizacijo nekaterih skupnih služb in morda še kako drugače. V ustreznih razgovorih s predstavniki gospodarskih organizacij smo predlagali in priporočali tudi čisto določene rešitve — a je žal ostalo vse pri starem.

Naj v ilustracijo navedem le en primer: imamo tri majhna kovinsko predelovalna podjetja, ki le z veliko težavo pridobivajo potrebne strokovne kadre, kolikor si jih sploh v resnici in iskreno tudi želijo, otepajo se z znatnimi proizvodnimi in komercialnimi težavami, imajo deloma tudi enako proizvodnjo — in vendar se med seboj gledajo skoraj kakor pes in mačka...

Mar ne bi bilo povsem logično in prav, da bi poiskali ustrezen način sodelovanja in si s skupnimi močmi pomagali naprej? Na drugi strani pa vidimo, da se je združila vsa slovenska železarska industrija, da so v SR Bosni in Hercegovini ustvarili z združevanjem prave industrijske gigante — vse zaradi racionalnejše proizvodnje in boljše poslovnosti oziroma konkurenčne sposobnosti. V sežanski občini pa to ni mogoče! Ali morda ni mogoče le zaradi ljudi, ki vodijo ta podjetja in bi bilo treba seznaniti bolj podrobno s tem problemom širši krog delavcev?

Vendar je to le en primer in seveda ne edina možnost, kjer bi lahko s tesnejšim medsebojnim sodelovanjem in nadaljnjim povezovanjem navzven dosegli znatno večje poslovne uspehe.

Izredno konjunkturne možnosti v razvoju trgovine in še posebej gostinstva nas naravnost silijo v hitrejše ukrepanje in pospeševanje razvoja teh panog. Pri tem ne gre več samo za vaške gostilne in druge manjše objekte, marveč tudi za Lipico in Škocjanske jame. Oba objekta že kar terjata hitrejše izkoriščanje izrednih možnosti, sta pa še povsem zapostavljena. Glede obeh objektov se moramo takoj odločiti: ali bomo še naprej peljali dosedanjo zaprto politiko in ju sentimentalno čuvali zase, kar pomeni tudi vnaprej ostati pri njunem življenju, če naj ju razvijamo z našimi lastnimi možnostmi — ali pa se bomo odprli, kot smo se odprli glede trgovine, kar je sicer nekoliko boleč, vendar pa neprimerno hitrejši korak v razvoju.

Da problem Lipice in Škocjanskih jam ni le prazna beseda, nazorno kaže nekaj zelo zgovornih podatkov. V občini imamo vsega 312 ležišč v gostinskih in turističnih objektih in smo to število dosegli po 20-odstotnem povečanju od lanskega prvega polletja. Neprimerno bolj pa so porasle nočitve — v istem času kar za 10 tisoč ali za 65 odstotkov! To kaže, da nam zelo manjka nočitvenih zmogljivosti. Razen tega se nenehno povečuje splošni turistični tranzitni, še posebej pa maloobmejni osebni promet skozi našo občino in je čez naše mejne prehode prešlo samo v letošnjem prvem polletju že nad 10,300.000 potnikov. In kaj jim lahko nudimo? V vseh naših gostinskih lokalih imamo komaj 2.425 sedežev — od tega pa odpade na Lipico malenkost, pri Škocjanskih jamah pa sploh nimamo gostinskega lokala! Že iz teh nekaj skopih podatkov je jasno razvidno, kakšne izredne možnosti nam pred nosom uhajajo iz rok.

Posebna skrb nam morajo biti vnaprej na vseh delovnih mestih ustrezno izobraženi in strokovno usposobljeni delavci. Ni treba posebej govoriti, da je prav od tega odvisna uspešna izpeljava zastavljenih načrtov in nalog za hitrejšo rast gospodarstva, za dvig osebnega in družbenega standarda oz. splošni družbeni razvoj.

Pridobiti strokovne kadre v naši občini in še posebej v manjših delovnih organizacijah ni posebno lahko, za kar je več vzrokov. Žal je znano, da kar v celi vrsti delovnih organizacij pozabljajo, da je v kadre treba investirati in jih pridobiti s štipendijami; prav tako v mnogih delovnih organizacijah nimajo sistemiziranih delovnih mest in pravzaprav niti ne vedo, koliko in kakšnih kadrov potrebujejo in kdaj jih bodo rabili; da imajo v nekaterih — tipičen primer je komenski »Aluminij« — nemogoč odnos do kadrov, tako glede nagrajevanja, kot glede odgovornosti; da je zamisel o osrednjem občinskem štipendijskem skladu, v katerega naj bi dogovorno do-

(Nadaljevanje na 8. strani)

Dejavnost koprskega turističnega društva

Velika turistična sezona je že mimo. Prav v teh dneh je bil promet inozemskih avtomobilov iz notranjosti proti meji daleč močnejši kot pa prihod tujcev skozi mejne prehode k nam. Da, tudi slabo vreme je mnogo prispevalo, da turisti bežijo domov.

V turističnem društvu na Pristaniškem trgu v Kopru so se tudi oddahnili. Gneče ni več, čeprav imajo dela še vedno mnogo. Dejali so, da njihov urad ni bil še nikoli tako oblegan kot letos. Posebej še v najhujši sezoni, ko je turistična agencija Kompas na istem trgu predelovala in preurejala prostore oziroma dodala agencijskim prostorom še bife, ki so ga odprli šele pred kratkim.

Uradi turističnega društva so delali nepretrgoma od osme zjutraj do desete ure zvečer, če se je pokazala potreba, pa še dlje. Odprto so imeli tudi ob nedeljah in praznikih razen od 12. do 17. ure. Imajo pa samo tri stalno zaposlene. V sezoni so pomagali honorarno še študentje in dijaki: trije v uradu in dva za spremstvo gostov. Premalo, daleč premalo, če upoštevamo, da je šlo samo v juliju »skozi roke« turističnega urada več kot 10.100 nočitev, kar pomeni, da je toliko ljudi iskalo ležišče pri zasebnikih v recepciji turističnega urada. Lani so v vsem letu »ustvarili« 24.300 nočitev, letos pa do 15. avgusta že 21.000. Toda upoštevati moramo, da so imeli lani zasebniki prijavljenih v recepciji turističnega urada 520 ležišč, letos pa samo 450, predlanskim pa 622. Te številke zbujajo upravičen sum, da se je pri zasebnikih na debelo razpasla turistična špekulacija. Sobe oddajajo nezakonito in protizakonito, da bi strpali v žep turistično takso in še druge dajatve, ki jih pravzaprav ukradejo občini.

Turistično društvo je lani odvedlo v občinski proračun več kot 60.000 dinarjev. Zasebniki so za toliko in še več prevarili občinsko blagajno. Letos se je prevara še »poglobila«, ker bo šlo mimo občine oziroma njenih organov najmanj 30.000 nočitev v Kopru in okolici. Zaslužki zasebnikov pa so se zelo povzpeli, saj se ne držijo predpisanih cen za sobe in kategorije. Posebno velja to za divje sobodajalce, ki nimajo prijavljenega niti enega ležišča. O tem varanju občinskega proračuna smo že pisali in ostro grajali tudi način, kako špekulanti na skrajno nekulturen način lovijo turiste na ulicah in pred recepcijami.

V turističnem društvu so nam pojasnili svoje težave. Odreči so se skoraj morali svoje osnovne dejavnosti, namreč pospeševanja turizma, propagande, pomoči pri organizaciji prireditev. Skratka, skoraj vsega, kar bi turistom napravilo bivanje pri nas lepše in pestrejše. Za vse to pa bi potrevali denar. Občina ga ne zmore. Turističnemu društvu pomaga le vzdrževati prostore in še nameček za druge stroške. Da bi lahko živeli in delali, morajo trdo delati, pravzaprav garati, ukvarjati se s komercialno dejavnostjo. Lotili so se organizacije oddajanja zasebnih sob, uredili so svojo recepcijo. Da bi laže poslovali s tujci, so kot dopolnilo vzeli še menjalnico, ki pa jim ne prinese skoraj nobenega dobička.

Recepcija oziroma način oddajanja zasebnih sob je v Kopru najbolj vzorno urejen. Tudi iz drugih turistično bolj razvitih krajev so prišli v Koper, da bi posnemali tukajšnjo organizacijo oddajanja sob. Seveda je oddajanje sob koristno ne samo za turistično društvo, marveč predvsem za občino in občane, turistom pa na ta način omogočimo kulturno posredovanje prenočišč, dajanje točnih informacij in drugih uslug, ki so nujno potrebne v razviti turistični deželi.

V prihodnje je potrebno napraviti red, sicer bomo postali divja turistična dežela. Predvsem je potrebno spremeniti odnos do turističnega društva kot družbene organizacije. Njegovo mnenje bi moralo biti bolj upoštevano. Vsekakor je prva stvar pristojnih organov, da uvedejo red pri oddajanju zasebnih sob. Predvsem pa bi morali strogo kaznovati vse tiste, ki na divje oddajajo sobe, ne prijavljajo turistov in ne menjajo valute, povrhu pa turiste še gulijo z visokimi cenami. Občinska skupščina ne sme dovoliti, da trpi naš turistični ugled. **RZ**

Od jutra so večera so se nad sečoveljskim letališčem ta teden odpirala padala vseh mogočih barv in oblik udeležencev 18 reprezentanc, ki so nastopale na letošnjem padalskem tekmovanju za VI. jadranski pokal. Žal je enotedenske nastope precej oviralo slabo vreme. Več o tem na 9. strani (Foto: J. I.)

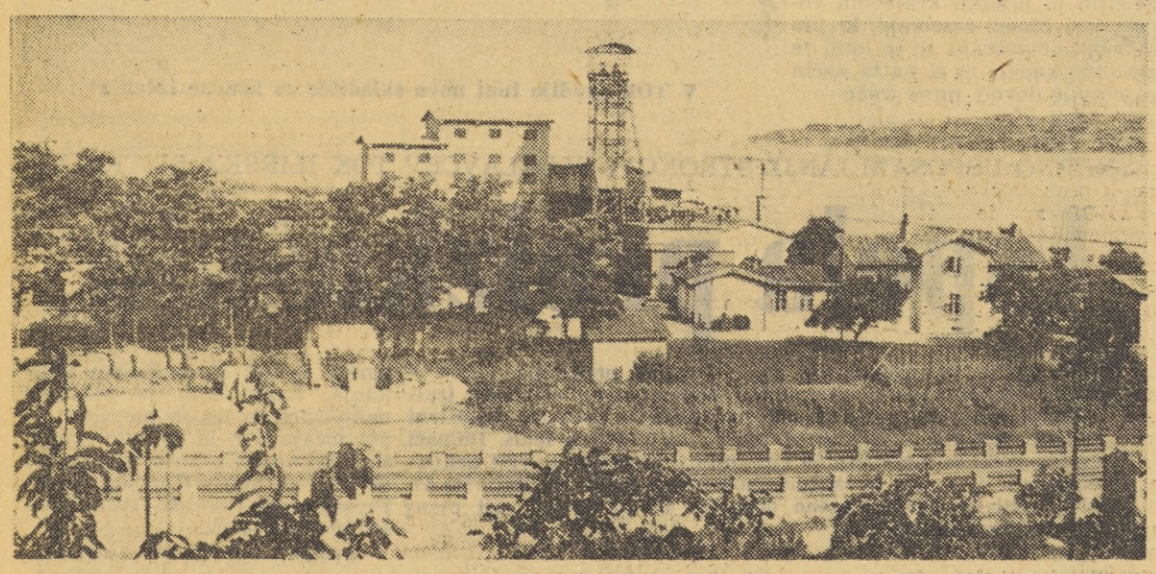

Pogled na poslopje rudnika v Sečovljah. — Obstoj rudnika črnega premoga v Sečovljah, ki so ga odprli leta 1937, je zadnja leta v negotovosti. Ali mu je usojena ista usoda kot številnim drugim v Jugoslaviji? (Foto: J. Ivanovič)

Še veliko zapostavljenih nalog

(Nadaljevanje s 7. strani)

ločen delež prispevale vse delovne organizacije, še vedno le beseda na papirju, in podobno.

Nekaj je pri tem treba posebej poudariti: minil je čas, ko so si posamezni vodilni predstavniki iz delovnih organizacij na raznih sestankih in političnih konferencah kovali ugled s formalnim in glasnim razlaganjem svojih prizadevanj za pridobitev strokovnih kadrov, potem pa so vedno našli polno izgovorov, da v teh prizadevanjih niso ušpeli, podjetje pa gre rakovo pot in vsi bijejo plat zvona, ko je ponavadi že skoraj prepozno — kakor dobro ve tudi naša skupščina iz nekaj svojih zelo grenkih izkušenj, ko je morala celo seči v svoj že tako plitki proračunski žep, da je še prav v zadnjem trenutku rešila zavoženo podjetje ali odložila njegovo smrt, dokler niso za delovni kolektiv našli druge rešitve.

Nespremenljivo dejstvo je, da je napredek in razvoj posamezne delovne organizacije odvisen samo od tega, ali so vodilni delavci — mislim na direktorje in njihove sodelavce — resnično prepričani o tistem, kar govorijo, ali si tudi res pošteno prizadevajo za ustrezne nove kadre, ali pa je to le njihov politični manever. Pri tem ostane kot pribito tudi dejstvo, da je napredek in razvoj mogoč le z ustrezno usposobljenimi delavci na vsakem delovnem mestu in da odgovornosti za njihovo pridobitev in ustrezno namestitev ni mogoče prenašati na nikogar izven delovne organizacije.

Naša občinska skupščina je pred nedavnim sprejela program rešitve dveh izredno perečih problemov v občini: oskrbe z vodo in izgradnje šol. Hkrati smo se odločili tudi za način zbiranja sredstev v te namene. Najpomembnejše delovne organizacije so že podpisale ustrezne pogodbe — na primer »Jadran export-import« z obrati, »Kraški zidar«, »Mitol«, »Preskrba« vse šole, uprave in še nekateri, medtem ko imamo na drugi strani tudi pojave, da skušajo nekatera podjetja, kot na primer »Splošno obrtno podjetje« ali Železniško transportno podjetje Postojna, že zdaj na začetku razbijati tako pomembno skupno akcijo. Treba je in moram ponovno poudariti, da glede tega ne more biti nobenega odstopanja in da med nami ne more biti prostora za tiste, ki skušajo rušiti in onemogočiti tako pomemben skupni dogovor — posebno še, ker predstavlja ta v doglednem času edino možno hitro rešitev dveh življenjskih problemov vse občinske skupnosti. Pri tem bi se prizadeti posamezniki ali skupine za takšne izpade odgovornih ljudi resnično morali otresti pretiranih lokalističnih teženj, ki v ničemer ne prispevajo h konstruktivnemu razpletu problemov, marveč ustvarjajo le nove zaplete in spore. **(rb)**

JUNAKI SINJIH VIŠIN V PORTOROŽU

(Nadaljevanje s 1. strani)

manifestacije. Doskočni krog na sečoveljskem letališču, ki ga padalci imenujejo »križ«, je bil večkrat zaradi dežja in blata popolnoma neuporaben. Zato so se organizatorji tekmovanja res potrudili in so v izredno kratkem času naredili novo doskočišče. Da je to pravi podvig, nam pove primerjava: to je približno tako delo, kot izgradnja nogometnega igrišča v dveh dneh.

Kljub slabemu vremenu je Portorož živel ves teden v znaku padalstva. Povsod je bilo videti raznobarvne trenirke, ki jih nosi armada padalcev iz vseh krajev sveta. Portoroška pošta je v teh dneh imela odprta vrata celo do 21. ure, izdali so tudi novo zbirko poštnih znamk z znakom VI. JPP. Po neuradnih podatkih spremlja to tekmovanje okrog 50 tujih in domačih novinarjev, kar znova dokazuje njegov pomen.

Od vseh prispelih reprezentanc sta najštevilnejši iz ZDA (23) in Jugoslavije (19 članov). Za favorite letošnjega tekmovanja upravičeno štejejo reprezentance ZDA, Sovjetske zveze, Demokratične republike Nemčije, Češkoslovaške in Francije. Strokovnjaki namreč menijo, da imajo ta moštva najbolj sodobna tehnična sredstva ter da so najbolje izvežbana. To seveda ne zagotavlja, da niso možna presenečenja.

Jugoslavija je pred dvema letoma prav v Portorožu na V. JPP osvojila zlato kolajno v disciplini skokov z višine 1500 metrov. Letos zastopajo našo državo kar štiri ekipe (reprezentance A, B, Slovenije in JLA). Taka zasedba nam daje upanje na dobre rezultate in uvrstitev. Za prvo in najboljšo A ekipo Jugoslavije tekmujejo dolgoletni državni prvaki in reprezentanti: kapetan moštva Milan Dimić iz Zrenjanina (naredil 1900 skokov, kar je absolutni državni rekord), Dragoljub Dragović iz Titograda (1500 skokov), Rudolf Zupanc iz Ljubljane (1112 skokov) in debitant Viktor Kupljenik iz Ljubljane.

Rudolf Zupanc je po poklicu poskusni padalec tovarne padal »Franjo Kluz« iz Beograda in skače edini v naši reprezentanci s padalom domače proizvodnje, za katero pravi, da je odlično.

Ali bo naša reprezentanca izboljšala prejšnje šesto mesto, ki ga je zasedla na V. JPP v Sečovljah, bomo videli, ko se bodo na portoroškem nebu pojavile padalske kupole neustrašnih junakov sinjih višin.

Zoran Stojanović

Novosti za ljubitelje filma v Postojni

Kinematografsko podjetje Zarja iz Postojne je za svoje obiskovalce pripravilo prijetno presenečenje. Uvedli so namreč nov zimski urnik, tako da bodo ljubitelji sedme umetnosti ob ponedeljkih, sredah in nedeljah lahko gledali dve filmski predstavi ali točneje dva filma. Ob 18. uri bo na sporedu eden, ob 20.15 pa drugi film. S tem so vsekakor ustregli velikemu številu obiskovalcev, ki so venomer tožili, da so posamezni filmi predolgo na sporedu. Ostale dneve bo na sporedu samo en film, razen petka, ko ne bo predstav. V petkih je bil obisk vedno zelo slab in v kinematografskem podjetju so izračunali, da se jim tega dne ne izplača predvajati filmov.

Omeniti velja še, da se je podjetje odločilo z lastnimi sredstvi popraviti streho nad čakalnico kina v Pivki. Obenem bodo še prebelili čakalnico in dvorano, kar jih bo po predvidevanjih stalo približno 17.000 din. Večletna pogajanja o tem, kdo naj bi popravil streho, niso nikamor privedla, zato je odločitev podjetja, da samo popravi streho, pohvale vredna. Zaradi slabe strehe dlje časa v Pivki sploh ni bilo filmskih predstav.

nesreče in nezgode

V morju je utonil

Ludvik Ribič, invalid iz Ljubljane, je hotel dne 10. septembra preplavati strunjanski zaliv. Z njim je plavala tudi Marta Zabret iz Ljubljane. Med plavanjem je Ribiču postalo slabo, Zabretova mu je pomagala in klicala ljudi na pomoč. Ti so Ribiča spravili na obalo, vendar ni več kazal znakov življenja. V izolski bolnišnici so ugotovili smrt zaradi utopitve.

Trojno trčenje

Karlo Maglica, voznik osebnega avtomobila GO 47483 je dne 11. septembra pripeljal iz smeri Sečovelj in se na križišču v Luciji ustavil, ker je nameraval zaviti na levo stransko cesto. Tedaj je za njim pripeljal Marjan Kaligarič iz Izole osebni avto KP 38-89 in trčil vanj. Kaligarič je nato zapeljal na levo stran vozišča. Tedaj je iz koprske smeri pripeljal Milan Pavič iz Pulja osebni avto PU 116-62 in trčil v Kaligaričev avto. Lažje poškodbe so dobili voznik Kaligarič, voznik Pavič, njegova žena Zdenka in sin Denis ter sopotnica Stajka Raonić iz Pulja. Vse so odpeljali v izolsko bolnišnico. Na vozilih je škode za 12.000 din.

Na makadamskem cestišču je padel

Anton Tehovnik iz Spodnjih Škofij je dne 12. septembra vozil moped od mejnega prehoda Lazaret proti križišču Ankaran. Ko je zapeljal na stransko cesto, ki pelje do počitniškega doma Pohorje, ga je na makadamskem cestišču zaneslo in je padel. Pri padcu si je zlomil levo roko ter so ga odpeljali v izolsko bolnišnico.

Padel v obcestni jarek

Darko Janković iz Postojne je vozil dne 12. septembra moped KP 54-267 iz Rakitnika proti Postojni. Med vožnjo je večkrat padel, nazadnje pa je padel v obcestni jarek in si zlomil desno nogo v gležnju. Janković je nesrečo prijavil naslednji dan, preden so ga odpeljali v izolsko bolnišnico.

Prevrnil se je po nasipu

Bruno Rovereti iz Trsta je vozil dne 13. septembra iz parkirnega prostora pred šoferskim domom v Škocjanu pri Kopru. Pred križiščem je zapeljal v desno ter se prevrnil po nasipu. Pri nesreči si je zlomil desno ključnico in so ga odpeljali v izolsko bolnišnico. Na vozilu je za 2000 din škode.

Motorist trčil v avtobus

Andjelo Hrvatin iz Umaga je vozil dne 13. septembra avtobus KP 64-75, last podjetja Slavnik iz Kopra, iz Izole proti ankaranskemu križišču. Ko je pripeljal v škocjansko križišče, mu je iz smeri Tomosa pripeljal voznik motornega kolesa KP 17-374 Jože Šavron iz Kopra, ki je trčil v desni bok avtobusa ter se težje poškodoval. Odpeljali so ga v izolsko bolnišnico.

Trčil v kamniti cestni usek

Jože Grdević iz Skandanščine je vozil dne 14. septembra osebni avto KP 19-61 iz Gradišča proti Materiji. Med obema vasema je zavozil s ceste in trčil v kamnit cestni usek, kjer je voznika vrglo iz vozila. Pri nesreči sta bila težje poškodovana voznik Grdević in sopotnik Stanko Škerjanc iz Skandanščine. Oba ponesrečenca so odpeljali v izolsko bolnišnico. Na vozilu je za 8000 din škode.

Tovornjak izsiljeval prednost

Voznik dostavnega avtomobila LJ 401-87 Janez Gorič iz Ljubljane je dne 16. septembra vozil iz Lipice proti Lokvi. Ko je pripeljal v križišče odcepa ceste za Lipico, je izsiljeval prednost pred osebnim avtomobilom KP 169-44, ki ga je vozila Devi Frankovič iz Lokve proti državni meji. Tako je prišlo do trčenja. Voznica Frankovič in njena sopotnica Bruna Čok iz Lokve sta dobili težje poškodbe in so ju odpeljali v izolsko bolnišnico. Na vozilih je škode za okrog 15.000 din.

V ovinku trčil v tovornjak

Voznik tovornjaka LJ 499-93 Alojz Zalec iz Ljubljane je dne 16. septembra vozil iz Kopra proti Kozini. Ko je privozil v Rižano v levi ovinek, pred odcepom ceste za Buzet, je iz nasprotne smeri privozil po levi strani z osebnim avtomobilom KP 200-73 Mihael Vinšek iz Kopra in je prišlo do trčenja. Voznik tovornjaka se je izogibal in zavozil skrajno desno v zidno ograjo, vendar je osebni avto zadel bočno v levo kolo tovornjaka, nakar ga je odbilo 25 m s ceste, kjer je obstal prevrnjen na bok. Težje poškodbe je dobil voznik Vinšek, lažje pa njegova sopotnica Marta Ines Schwartzman iz Argentine. Oba so odpeljali v izolsko bolnišnico. Na vozilih je za okrog 11.000 din škode.

Neznan voznik tovornjaka podrl pešca

Karel Napotnik iz Kopra je šel dne 16. septembra peš iz Pobegov proti Kopru pa levi strani ceste. Približno 100 m pred mehanično delavnico v Škocjanu ga je neznani voznik tovornjaka, ki je vozil iz Kopra proti križišču Ankaran, podrl po cesti. Napotnik je obležal na skrajni desni strani ceste ter so ga zaradi težjih poškodb prepeljali v izolsko bolnišnico. Patrola PM Koper, ki je prišla na kraj nesreče, je ugotovila, da je nesrečo povzročil neznani voznik tovornjaka s prikolico, puljske registracije, rdeče barve, ki je po nesreči odpeljal dalje. V Kozini so pozneje ustavili tovornjak PU 96-39 s prikolico 14-68, rdeče barve, ki ga je upravljal Anton Preden iz Umaga, šofer podjetja Istravto Umag. Voznik in njegov pomočnik sta trdila, da nista videla na cesti nobenega pešca.

Drsel po travnatem pobočju, nato trčil v drevo

Aci Ambrožič je vozil dne 15. septembra osebni avto KP 192-92 iz Postojne proti Senožečam. Pri kamnolomu Razdrto ga je zaneslo na desno s ceste, kjer je drsel 32 metrov po travnatem pobočju in nato trčil v drevo. Voznik je pri tem dobil težje poškodbe in so ga odpeljali v ljubljansko bolnišnico. Na vozilu je za 25.0000 din škode.

Z mopedom v obcestno drevo

Igor Družina iz Merč se je dne 17. septembra vozil s ponyjem iz Sežane proti domu. Na ravnem delu ceste je zapeljal v desno in trčil v obcestno drevo. Pri padcu se je težje poškodoval po glavi ter so ga po nudenju prve pomoči v sežanski ambulanti prepeljali v izolsko bolnišnico.

Hladilnik trčil v kamnit usek

Voznik tovornjaka - hladilnika LJ 629-95 Ferdinand Jurca iz Ljubljane je dne 17. septembra vozil iz Postojne proti Sežani. Ko je vozil v Storjah po klancu navzdol, ga je zaneslo v desno in je trčil v kamnit usek, se prevrnil in drsel še nekaj metrov naprej. Voznik se je teže poškodoval, njegov sopotnik Ivan Stampel pa je dobil lažje poškodbe. Oba so odpeljali v ljubljansko bolnišnico. Na vozilu je za okrog 30.000 din škode.

Pri zavijanju v levo trčil v motorno kolo

Voznik osebnega avtomobila LJ 801-00 Anton Pavšič iz Lucije pri Portorožu je dne 17. septembra v križišču pri Luciji zavijal v levo proti Portorožu ter trčil v nasproti vozečega voznika motornega kolesa PU 15-187, ki ga je vozil Aldo Ritoša iz Vižinade. Ritoša se je pri padcu teže poškodoval in so ga odpeljali v izolsko bolnišnico. Na vozilih je za okrog 4000 din škode.

Pogorela senik in hlev

Dne 17. septembra je nastal požar v gospodarskem poslopju Antona Miheliča iz Mihelj pri Kozini. Med nevihto je strela udarila v električno napeljavo. Zaradi previsoke napetosti je počila varovalka ter pogorela vsa žica električne napeljave, kar je povzročilo iskrenje. Ogenj je popolnoma uničil senik in hlev, zgorelo pa je tudi 1 tona sena, kmečki voz, 1 kub. meter desk in razno kmečko orodje. Škode je za 40.000 din. Ogeni so gasili gasilci iz Sežane, domačini in delavci milice iz Kozine. Domačinom je uspelo rešiti živino.

pisma uredništvu

SREČA V NESREČI

Še zadnji skok v morje — slovo od Pirana. Skok, kot morda desetine in desetine drugih, srečnih, se je končal v krvi. To se je zgodilo 21. avgusta letos. K sreči je bil padec na obraz in sin je še lahko prišel iz vode. Kdo bi ga sicer pogrešal v mravljišču kopalcev na Punti v Piranu? In kaj zdaj? Kopalci so takoj priskočili na pomoč. Najprej so sina odpeljali v ambulanto v Piranu. In ker je bila poškodba hujša, ga je prijazna, neznana ženska odpeljala v bolnišnico v Izolo. Tu mu je zdravniška ekipa nudila prvo pomoč.

Ko sem prihitela za sinom v bolnišnico, se je zdravnik ravno vračal iz operacijske sobe. Rekel je: »Vaš sin je imel srečo. Srečo, čeprav ima grdo rano na glavi, zlomljeno čeljust in druge poškodbe po obrazu. Kako bi dopovedali mladini, naj ne skače na glavo v vodo? Še posebno ne z rokami ob telesu. Koliko takih skokov se je končalo tragično? Izidi takih nepremišljenih skokov so lahko smrt ali ohromelost... Vaš sin je imel pri vsem tem še srečo. Seveda bo moral nadaljevati še zdravljenje na stomatološki kliniki v Ljubljani.«

Besede prijaznega zdravnika so me nekoliko pomirile. Vedela sem, da je sin v varnih rokah, saj izolska bolnišnica, z vso zdravstveno ekipo, slovi kot zelo dobra zdravstvena ustanova. Ljudje v obmorskih krajih so lahko zadovoljni, da imajo tako zanesljivo in močno zdravstveno postojanko v Izoli. O tem sem se prepričala in vsem, ki so nudili mojemu sinu prvo pomoč, najlepša hvala!

Pot do Ljubljane je bila težavna, vendar jo je ranjeni sin junaško prenašal. Prišli smo na stomatološko kliniko, kjer so ga pregledali in sprejeli. Videla sem, da je tudi tukaj vsak strah odveč, saj se resnično zavzemajo za vsakega pacienta in po pripovedovanju okrevancev, ustvarjajo čudeže.

Človeku je prijetno pri srcu, če ima občutek, da lahko zaupa svojega bolnika takim zdravstvenim ustanovam, kjer se ljudje v belem ob vsakem času nesebično žrtvujejo za nikoli dovolj nagrajeno humano delo.

VIDA BLAŽKO
Ljubljana

kje so ladje

BLED je prispel včeraj v Genovo.
BOHINJ je na poti v Lobito, kamor prispe 28. septembra.
BOVEC je v Lagos-Apapa.
BOČNA je odplula 17. septembra iz Abidjana proti Benetkam, kamor prispe 2. oktobra.
RED ROSE je v Abidjanu.
ZELENGORA je na poti v Temo, kamor prispe 4. oktobra.
ALOUETTE je prispela 19. septembra v Benetke.
PORTOROŽ je na poti v Buenos Aires, kamor prispe 27. septembra.
TRBOVLJE prispe 22. septembra v Nagoyo.
LJUBLJANA prispe danes v Madras.
LJUTOMER je na poti v Colombo, kamor prispe 26. septembra.
POSTOJNA je 17. septembra odplula iz Jadranskega morja.
LATTUGA je v Tacoma-Seattle.
KOROTAN prispe 23. septembra v Benetke in bo 25. septembra v Trstu
GORANKA je na poti v Savono, kamor prispe 6 oktobra.
BELA KRAJINA je v Rio de Janeiru
DUBROVNIK je na poti v Indijo.
KOPER je v Chicagu.
KRAS je v Torontu.
KRPAN je v Baru.
PIRAN prispe 23. septembra v Balbao.

KINO

KOPER: 20. in 21. septembra ameriški barvni VV film »Vera Cruz«, 22. in 23. septembra ameriški barvni film »Tajna vojna Harryja Frigga«, 24. septembra ameriški barvni CS film »Siera Cariba«, 25. in 26. japonski barvni film »Invazija iz vesolja«. — Matineja (ob 10. uri): 21. septembra ameriški barvni CS film »Siera Cariba«.

IZOLA: 20. in 21. septembra ameriški barvni film »Tobruk«, 22. septembra ameriški barvni CS film »Siera Cariba«, 23. in 24. septembra japonski barvni film »Invazija iz vesolja«, 25. in 26. septembra ameriški barvni film »Tajna vojna Harryja Frigga«.

ŠKOFIJE: 20. septembra ameriški barvni film »Poslednji safari«, 21. septembra mehiški barvni CS film »Veliki upor«, 23. septembra ameriški barvni film »Vera Cruz«, 25. septembra ameriški barvni CS film »Siera Cariba«.

ŠMARJE: 20. septembra mehiški barvni CS film »Veliki upor«, 21. septembra ameriški barvni film »Poslednji safari«.

PIRAN: 20. in 21. septembra angleški barvni CS film »Ljubezen in bolničarke«, 22. in 23. septembra mehiški barvni CS film »Veliki upor«, 24. in 25. septembra ameriški barvni film »Poslednji safari«, 26. septembra ameriški barvni CS film »Siera Cariba«. — Matineja (ob 10. uri): 21. septembra ameriški barvni film »Poslednji safari«.

PORTOROŽ: 20. in 21. septembra ameriški barvni CS film »Nevarnejše od moških«, 22. in 23. septembra angleški barvni CS film »Ljubezen in bolničarke«, 24. in 25. septembra italijanski CS film »Korakaj ali umri«, 26. septembra mehiški barvni CS film »Veliki upor«.

SEČOVLJE: 21. septembra ameriški barvni CS film »Mož, ki ni znal ljubiti«, 24. septembra angleški barvni CS film »Ljubezen in bolničarke«.

V tednu med 20. in 27. septembrom pričakujejo v koprski luki naslednje ladje: ADMIRAL, LOČEN, GORENJSKA in MATKO LAGINJA z generalnim blagom, EL GHIZA s kantami, BAŠKA s kavo, JADRO z azbestom, PLOD in BIAFRA z bananami.

Skrb za stanovanja borcev NOV

Koprska občinska skupščina je letos sredi junija sprejela odlok o ustanovitvi sklada za reševanje stanovanjskih zadev borcev, ki stalno prebivajo na območju koprske občine. Občinski odlok je v zvezi z republiškim zakonom o prispevku za gradnjo borčevskih stanovanj in republiškim odlokom o načinu in pogojih za uporabo sredstev, zbranih s prispevkom za graditev borčevskih stanovanj. Ugotovljeno je bilo namreč, da je v Sloveniji še precejšnje veliko število bivših borcev NOV, ki sploh nimajo stanovanj ali pa imajo neprimerna stanovanja.

Republiška komisija zveze borcev je ugotovila, da je največje število nerešenih stanovanjskih zadev prav na obalnem območju, predvsem v koprski občini.

Na zadnji seji občinske skupščine so odborniki soglasno potrdili statut sklada, obenem pa so potrdili finančni načrt sklada za letošnje leto, ki predvideva dohodke v višini 9,305.000 dinarjev. O tem, da bo ta vsota daleč preskromna za kritje potreb borcev, ki nimajo strehe nad glavo ali pa stanujejo v neprimernih stanovanjih, smo že pisali.

Odborniki so na seji skupščine živahno razpravljali o tem perečem vprašanju, ki se vleče že dolga leta. Prosilcev je toliko, da bi potrebovali okrog 24 milijonov dinarjev. Da bi čim več bivših borcev moglo urediti svoja stanovanjska vprašanja, so na seji predlagali, naj bi jim pomagala delno podjetja, kjer so zaposleni. Mnogi bi lahko vložili v svoja stanovanja tudi svoje prihranke, ostaló bi dal sklad kot posojilo.

Na seji so postavili tudi vprašanje, kaj je s stanovanji borcev v družbenem sektorju. Sklenjeno je bilo, da bo za popravilo takih stanovanj prispeval polovico sklad, drugo polovico pa stanovanjsko podjetje. Nerešeno pa je vprašanje optantskih hiš in stanovanj. In prav v teh hišah stanuje lepo število bivših borcev. Občina se je že nekajkrat zanimala pri pristojnih zveznih organih o optantskih hišah, vendar ni dobila nobenih pozitivnih odgovorov, kdaj in kako bo rešeno vprašanje optantskih hiš.

Občinska skupščina je na zadnji seji na predlog sveta za proračun in finance sprejela sklep o najetju posojila pri koprski kreditni banki v višini 4,590.000 dinarjev za gradnjo stanovanj borcev, ki stalno živijo v koprski občini. Posojilo bo delno vračal sklad, delno pa bo šlo iz sredstev občinskega proračuna, ki jih bo skladu odobrila občinska skupščina.

RZ

PARTIZANI IZ MODENE OBISKALI SLOVENSKO IN HRVAŠKO ISTRO

(Nadaljevanje s 1. strani)

večnejši družbeni ureditvi, k napredku in svetovnemu miru. Končni smoter naše in italijanske osvobodilne borbe je bil in je isti. Ob koncu je predsednik koprske občine izrazil željo, da bi bili obiski med našim obalnim območjem in modensko pokrajino pogostejši, da bi še bolj okrepili sodelovanje na vseh področjih v obojestransko korist. Posebej je še pozdravil heroja italijanske osvobodilne borbe tov. Armanda in zastopnike občin modenske pokrajine.

Za dobrodošlico se je najprej zahvalil predsednik pokrajinskega združenja nacionalne borčevske organizacije — ANPI — Adelmo Bellelli, ki je poudaril, da je tudi ta obisk priložnost za izmenjavo mnenj med tovariši dveh sosednjih republik in obujanje spominov na slavno borbo. Občinski odbornik iz Modene Ezio Bonpani je zatem izročil predsedniku občine Kocjanu zlato medaljo, ki jo poklanja Modena mestu Kopru.

Slavnostnega sprejema v Triglavu so se udeležili razen predstavnikov občinskega odbora zveze borcev še predstavniki drugih družbenih in političnih organizacij iz koprske občine.

Popoldne so gostje iz modenske pokrajine obiskali tovarno Tomos, kjer so se pogovarjali s člani tovarniških samoupravnih organov. Zvečer pa jim je priredil sprejem in večerjo predsednik izolske občine Jernej Humar. V nedeljo so bivši partizanski borci iz Modene položili venec pri spomeniku padlih borcev in žrtev fašizma v Marezigah, zatem so odšli v Piran, kjer jim je priredila sprejem predsednica občine Jolanda Kos. Ogledali so si še Portorož, kosili pa so v hotelu Lucija.

V nedeljo popoldne so šli gostje iz modenske pokrajine na ogled postojnske jame, proti večeru pa so odšli na Reko, kjer so jim priredili prisrčen tovariški sprejem. V ponedeljek so si ogledali Opatijo in prispeli opoldne v Pulj, kjer so jih sprejeli bivši borci, predsednik občinske skupščine pa jim je priredil slavnostno kosilo. Po obisku mesta in polaganju venca na spomenik padlih borcev so sprejeli modenske tovariše v italijanskem kulturnem krožku, kjer so jim priredili tudi večerjo. V torek so se bivši italijanski partizani po tridnevnem obisku v slovenski in hrvaški Istri vrnili v domovino.

RZ

PRIPRAVE NA LETNO KONFERENCO ORGANIZACIJ ZROP V KOPRSKI OBČINI

Pred člani so pomembne naloge

V obalnih občinah so pričele letošnje konference krajevnih organizacij Zveze rezervnih oficirjev in podoficirjev. Potek letošnjih konferenc je v znamenju pregledovanja doseženih uspehov v lanskem letu in še zlasti v dogovarjanju za čimbolj smotrno obliko organiziranosti te tako pomembne družbeno politične organizacije.

Zvezni odbor ZZB NOV Jugoslavije je že meseca junija letos sprejel odlok o odcepitvi ZROP iz ZZB NOV v samostojno organizacijo. Za sprejetje takšnega odloka je bilo več razlogov. Predvsem naj bi prilagodili organizacijo ZROP koncepciji splošne ljudske obrambe in novemu zakonu o narodni obrambi ter poudarili novo in pomembnejšo vlogo ZROP pri delu za obrambo domovine.

Formalno potrditev o odcepitvi ZROP iz ZZB NOV mora dati še zvezna konferenca ZZB NOVJ, ki bo v kratkem v Ohridu.

Občinski odbor ZZB NOV koprske občine je na svoji seji pretekli teden okrepil komisijo z novimi, predvsem mladimi člani ter sprejel sklep, da omenjena komisija preraste v občinski iniciativni odbor. Za predsednika iniciativnega odbora so izvolili Daneta Basta, podpolkovnika JLA iz Kopra. Sprejeli so tudi nekaj sklepov. Tako naj bi vseh 13 osnovnih organizacij koprske občine izvedlo letne konference do sredine oktobra. Krajevne organizacije bodo na vsakih 20 članov izvolile po enega delegata za občinsko konferenco, ki bo predvidoma v drugi polovici oktobra. Občinska konferenca bo nato izvolila občinski odbor ZROP, ki naj bi imel dve komisiji, in sicer strokovno ter kadrovsko komisijo.

Na občinski konferenci ZROP bodo izvolili tri delegate za republiško konferenco, ki bo predvidoma novembra meseca v Ljubljani. Predvidevajo, da bodo spričo številčnega stanja članov ZROP v koprski občini izvolili tudi dva zastopnika v republiški odbor, v povezavi z ostalimi primorskimi občinami pa še štiri delegate za zvezno konferenco.

Občinski odbor ZZB NOV Koper je sprejel tudi sklep, da bodo vsestransko pomagali novi organizaciji pri realizaciji njenega programa, saj je v naši republiki še nad 40 % članov ZROP, ki so sodelovali v NOB, na našem območju pa okrog 50 %.

Strokovni program za letošnje izobraževalno leto temelji na smotrih vseljudske obrambe in na smernicah, ki so jih dali ustrezni republiški in zvezni organi, to je na tako imenovanem splošnem in strokovnem programu.

Albert Klun

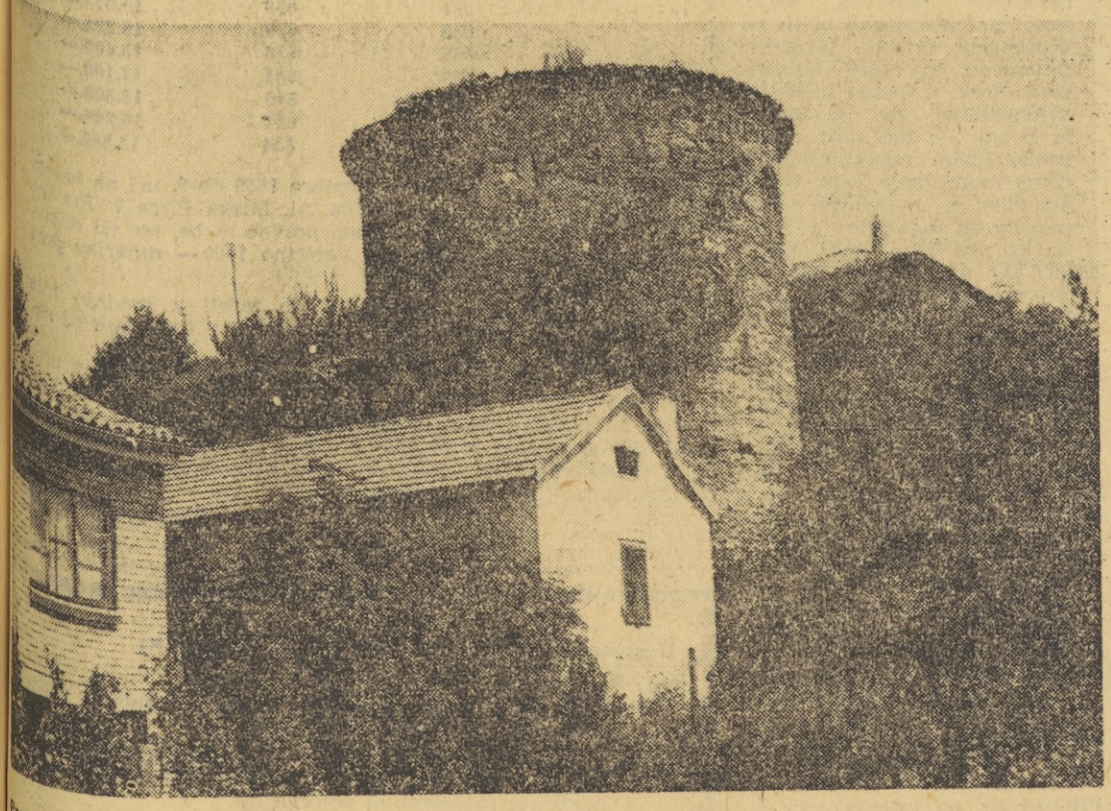

Tremski grad, ki izhaja iz XIII. stoletja kot last Ude de Parma, je po vsem sodeč obsojen na propad. Po vojni ni bilo popravljeno skoraj nič, tako da streha pušča, tla gnijejo, istočasno pa propadajo tudi stene, poslikane s freskami. Vse kaže, da se bodo morali zaradi takega stanja izseliti iz gradu še zadnji stanovalci, ki so dobili tu »streho« nad glavo. Mar ne bi bilo prav, da bi odgovorni le nekje staknili denar za nujna popravila in ohranili tako dragoceno romansko zapuščino? Zamujenega je precej, vendar ne vse! (Foto: J. I.)

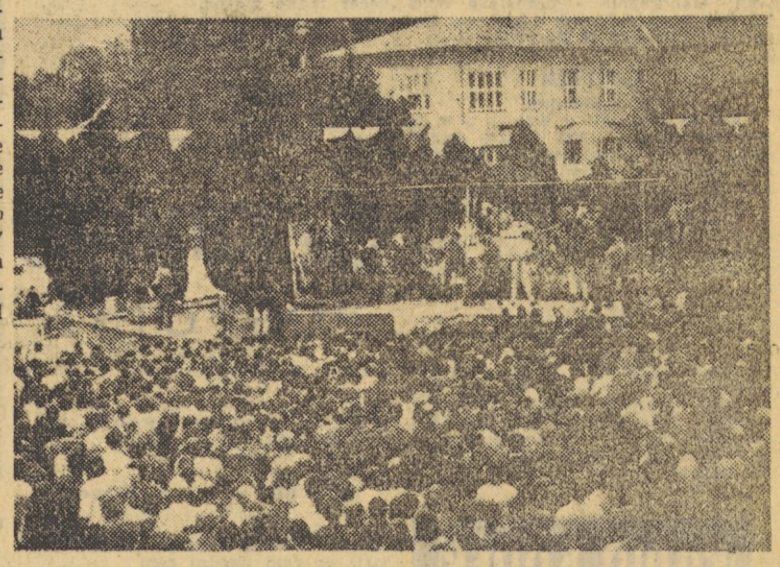

V sosedni bujski občini so pretekli teden praznovali svojo tradicionalno »šagro«. Ob tej priložnosti so bile številne zabavne in kulturne prireditve, ki jih je žal nekoliko oviralo slabo vreme. Zaključek zabavnega tedna je bil praznik grozdja (na sliki) in razstava živine

MARTIN KRPAN ŠE ŽIVI

Kratek zapis o delu pivških tabornikov

Da, prav ste prečitali. Ime Martina Krpana še živi. Seveda to ni tisti pravi Martin, ki je pred dosom cesarjevih biričev tihotapil sol od morja. Ne, to res ni tisti, pač pa se tako imenuje taborniški odred v Pivki, ki s svojo dejavnostjo že vrsto let daje pečat družabnemu življenju mladih v tem kraju.

Prvi začetki delovanja pivških tabornikov segajo v leto 1953. Prof. Ivan Lučovnik, ki je takrat poučeval na bivši nižji gimnaziji v Postojni, je začel razmišljati, kako bi mladi rod pritegnil v razne aktivnosti. Istega leta so začeli v Sloveniji ustanavljati prve taborniške odrede, kar je bilo dovolj, da se je odločil ustanoviti prav taborniško organizacijo. Tako se pivški taborniki lahko pohvalijo, da so začeli delovati med prvimi v Sloveniji. Oprema, ki je je bilo v začetku še sila malo, je bila povrhu vsega še močno pomanjkljiva. Nekaj šotorov, ki so jih dobili ob razpadu telovadnega društva, je bilo vse, kar so takrat premogli. Z veliko volje in iznajdljivosti pa so jo polagoma tudi le izpopolniti.

Če se ozremo nekoliko nazaj v njihovo »zgodovino«, lahko vidimo, da so bili na moč delavni, tako da so na nekaterih pomembnih taborniških tekmovanjih dosegali lepe uspehe. Tako so bili na republiškem taborniškem mnogoboju leta 1961, ki je bilo v Strugi pri Novem mestu, republiški prvaki. Leto pozneje so na enakem okrajnem tekmovanju v Tolminu dosegli drugo mesto. Takratna generacija, ki je dosegala tako lepe uspehe na tekmovanjih, se je razvila v dober vodstveni kader, tako da uspehi tudi poslej niso izostali. Vrsto let so že občinski prvaki, pa tudi v republiškem merilu sodijo še vedno v vodilno skupino. Trenutno je včlanjenih 70 članov, vendar so si zadali nalogo, da bodo že v jeseni izvedli širšo propagandno akcijo, da bi pridobili še novih somišljenikov in tako še bolj razširili svojo dejavnost.

Do odhoda v vojsko je doslej zelo uspešno opravljal starešinske posle Silvo Cantarutti, sedaj pa ga je zamenjal Jadran Zadnik, ki je sploh močno delaven v družbenem življenju mladih v tem kraju. Omenimo naj še Majdo Cimerman, ki opravlja blagajniške posle, in Staneta Kristana, na katerega ponavadi odpade organizacija taborenj, pa imamo pred seboj v glavnem vse, ki dajejo tej organizaciji zagon.

Ko smo se pogovarjali z omenjenimi tovariši, so vsi po vrsti tožili o tem, da jih najbolj tare pomanjkanje primernega prostora, kjer bi lahko vsaj shranili opremo. Sedaj jo imajo kar na podstrešju stare osnovne šole, kar pa ni najbolj primeren prostor, saj jim je v juniju mesecu letos izginilo za okrog 2500 din vrednosti različne opreme. Neznani zlikovci so jim zmaknili 2 šotora, 10 poljskih postelj in plinski kuhalnik. Storilcev kljub vsem prizadevanjem varnostnih organov še niso izsledili.

Pivški taborniki se vzdržujejo predvsem s sredstvi, ki jih dobe od občinske taborniške zveze. Poprečno znašajo ta sredstva od 2500 din do 3000 dinarjev. Menijo tudi, da bi morali dobiti več razumevanja s strani starejših in družbeno političnih organizacij v tem kraju, saj so prepuščeni zgolj sami sebi, kar pa ni namen te organizacije. Zelo pohvalno pa so se izrazili o krojačnici v Pivki, ki jim gre na roko zlasti pri šivanju uniform ter o železniškem transportnem podjetju, ki jim da vsako leto na voljo kamion, da lahko odpeljejo opremo na kraj, kjer taborijo. Podjetje Javor jim še da vsako leto deske, ki jih potrebujejo za ureditev tabora.

(ef)

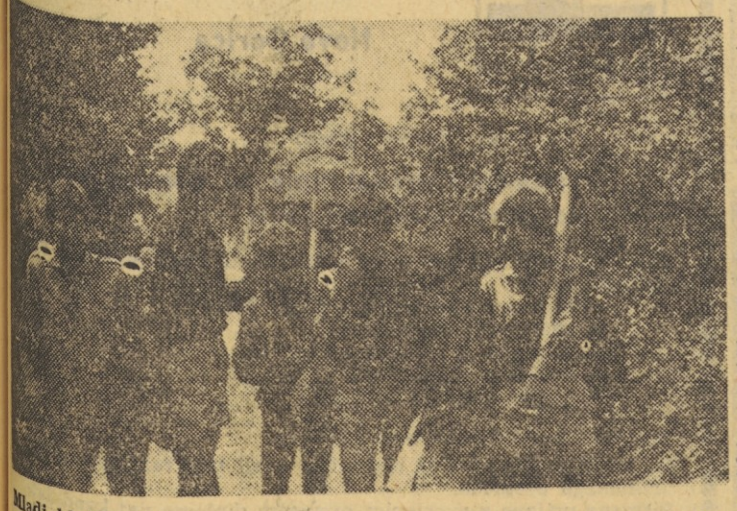

Mladi hlačmani so navdušeno zgrabili za orodje, ko je bilo treba urejati tabor

NOVOST ZA LJUBITELJE FILMA V POSTOJNI

Pred dobrim tednom dni je veletrgovsko podjetje Mercator iz Ljubljane v Postojni odprlo za potrošnike novo samopostrežno trgovino. Kot je povedal predstavnik Mercatorja, je to obenem tudi prva njihova trgovina na Primorskem. Sicer pa imajo svoje obrate raztresene domala že po vsej Sloveniji. Objekt v Postojni so začeli urejati aprila letos in obsega v celoti 252 m². V njem je samopostrežna prodajalna, sodobno urejena mesnica, skladiščni prostori in hladilnica. Preureditvena dela in oprema je Mercator veljala 950.000 din.

Lokal stoji na Tržaški cesti, to je na vpadnici v Postojno, tako da je lokacija prav dobro izbrana. Na dan otvoritve so vsem kupcem darovali simbolična darilca, in sicer zavitke priznane Mercator kave.

(ef)

Problem tuberkuloze na Koprskem

V tednu borbe proti tuberkulozi, od 28. septembra do 5. oktobra, bodo organizacije Rdečega križa v Sloveniji in v vsej državi skupaj z zdravstveno protituberkulozno službo posvetile vso pozornost problemu tuberkuloze, ki predstavlja še v nekaterih naših republikah velik socialno-medicinski in gospodarski problem. Čeprav smo v Sloveniji v zadnjih devetih letih dosegli zavidljive uspehe v borbi proti tuberkulozi, saj se je število novo odkritih tuberkuloznih bolnikov zmanjšalo za polovico, se moramo zavedati, da ne živimo izolirano, temveč v času stalnega tehnološkega in gospodarskega napredka, ki zahteva prelivanje delovne sile iz ene republike v drugo ali celo izven države.

Zato je dolžnost zdravstvene službe in organizacije Rdečega križa, da pri izvajanju svojega programa poudarja in širi zdravstveno vzgojo prebivalstva, ki je osnovni preventivni ukrep v boju proti tuborkulozi kot nalezljivi bolezni.

Protituberkulozno službo programira in izvaja dispanzer za pljučne bolezni in tuberkulozo s sedežem v Kopru za območje vseh treh obalnih občin Koper, Izola in Piran, kjer živi 56.350 prebivalcev. Dispanzer sistematično opravlja vse preventivne akcije kot so:

— vsakoletno zaščitno cepljenje otrok in mladine

— zaščita otrok in mladine, ki so močni reaktorji na tuberkulin z antituberkulotikom Eutizomom

— kontrola oseb iz kontakta tuberkuloznih bolnikov

— redna kontrola vseh inaktivnih — zazdravljenih bolnikov, ki jih živi na območju skoraj 2.000

— organizira masovno flourografsko akcijo prebivalstva na razdobje vsakih štirih let, pri kateri aktivno sodelujejo aktivisti Rdečega križa, kar pripomore do uspešnega skoraj stoodstotnega uspeha akcije.

Poleg preventivnega dela dispanzerja je izredno važno kurativno delo dispanzerja — to je redno ambulantno zdravljenje vseh aktivnih tuberkuloznih bolnikov. Patronažna služba dispanzerja skupaj z aktivisti Rdečega križa in socialno službo v občinah pomaga reševati socialne probleme tuberkuloznih bolnikov in nadzoruje zdravljenje na ijihovih domovih.

Zaradi dobro koordinirane preventivne in kurativne protituberkulozne službe, so tudi na obalnem območju doseženi vidni uspehi. Od leta 1960 je vsako leto postopoma upadalo število novo odkritih tbc bolnikov. Tako je bilo v letu 1960 64 novih slučajev pljučne tuberkuloze, leta 1968 pa le 28 novo obolelih s pljučno tuberkulozo, kar je več kot polovica manj. Čeprav je od leta 1960 število novo obolelih za aktivno tuberkulozo postopoma stalno upadalo in je bilo v zadnjih petih letih izpod povprečja Slovenije, je treba le posebej opozoriti na lahen porast novo odkrite aktivne tuberkuloze zadnjih dveh let, kar gre na račun ponovno obolelih s pljučno tuberkulozo in na večje število izvenpljučne tuberkuloze. Leta 1964 je bilo na področju občine Koper in Izola 54 novo odkritih bolnikov na 100.000 prebivalcev; v Sloveniji pa je bilo 155 novoodkritih na sto tisoč prebivalcev. Leta 1968 pa je bilo na področju dispanzerja 107 novo odkritih bolnikov na 100.000 prebivalcev, dočim je bilo v Sloveniji 105 bolnikov na 100.000 prebivalcev. Med novo odkritimi bolniki na našem področju je vsako leto visok procent priseljenih bolnikov; na primer v letu 1968 je bilo 29,3 odstotkov priseljenih bolnikov in je tako Koper na drugem mestu v Sloveniji, medtem ko je Ljubljana-Bežigrad na prvem mestu z 30,8 odstotki bolnikov izmed priseljenega prebivalstva. To je tem važnejše in pomembno, ker tuberkuloza vse bolj upada pri stalnem avtohtonem prebivalstvu. V zadnjih devetih letih je v stalnem upadanju število vseh registriranih bolnikov za aktivno pljučno in izvenpljučno tuberkulozo, kar je odraz uspešnega zdravljenja tuberkuloze. Še važnejša je ugotovitev, da se je na našem območju izredno močno zmanjšalo število bolnikov, ki so pozitivni na bacil Koch in so vir okužbe za okolico. Tako so bili v letu 1963 na področju občine Koper in Izola na 10.000 prebivalcev trije bacil Koch pozitivni bolniki, v občini Piran pa samo dva pozitivna bolnika na 10.000 prebivalcev. Po socialni strukturi obolelih je bilo največ delavcev, polovica manj kmetov in upokojencev, najmanj pa uslužbencev, obrtnikov in ostalih poklicev. Žene polovico redkeje obolevajo za pljučno tuberkulozo kot moški; dočim je izvenpljučna tuberkuloza trikrat pogostejša pri ženah. Zaradi stalno izvajane zaščite otrok in mladine je skoraj popolnoma upadlo obolevanje v tej starostni dobi. V zadnjih petih letih oboleva le eden do dva otroka in to iz tuberkuloznih družin.

Odraz uspešnega boja antituberkulozne službe je močno upadla umrljivost za tuberkulozo, zlasti na področju našega dispanzerja, ki je v letih 1964-1968 znatno manjša od povprečja republike Slovenije. Leta 1968 je bila umrljivost v Sloveniji 11,5 bolnikov na 100.000 prebivalcev, na obalnem območju pa v lanskem letu ni umrl niti en bolnik zaradi tuberkuloze, v občini Piran pa zadnja tri leta sploh ni bilo umrljivosti neposredno zaradi tuberkuloze. Močno se je spremenila tudi starostna struktura umrlih: tuberkulozni bolniki umirajo vse več v višji starostni dobi nad 65 let. Umrljivost je med kmečkim prebivalstvom mnogo večja, saj odpade 35,2 odstotka vseh umrlih za tuberkulozo na to kategorijo prebivalstva. Povečuje se tudi odstotek umrlih med upokojenci zaradi večanja starostne dobe umrlih. Moški umirajo trikrat pogosteje kot ženc. V več kot polovici primerov so bolniki v zadnjih petih letih umrli na svojem domu, kar sicer ni v pravem odnosu z razvitostjo bolnišnične službe pri nas.

Vsi ti uspehi, ki smo jih doslej dosegli v boju proti tuberkulozi, morajo biti nam vsem kažipot za bodoče delo k postavljenemu cilju — izkoreninjenju tuberkuloze v vsej naši deželi.

Dr. AMALIJA COTIČ

televizija

jugoslovanska TV

VSAK DAN: 19.45 Cikcak — 20.00 TV dnevnik — 20.30 Vijavaja.

Sobota

20. septembra

9.35 TV v šoli — 16.00 Disneyev svet — 16.50 Atene: Evropsko prvenstvo v atletiki — 20.35 Krapina 69 — 22.05 TV biro — 22.20 Inšpektor Maigret - serijski film — 23.10 TV kažipot — 23.30 Poročila.

Nedelja

21. septembra

9.25 Poročila — 9.30 Hmeljska princesa 1969 — 10.00 Kmetijska oddaja — 10.45 Propagandna oddaja — 10.50 Disneyev svet — 11.40 TV kažipot — 12.00 Mednarodno teniško prvenstvo Jugoslavije — 14.00 Padalstvo: Tekmovanje za Jadranski pokal - prenos iz Portoroža — 14.55 Prenos športnega dogodka — 16.45 Evropsko atletsko prvenstvo - prenos iz Aten — 18.25 Grajski biki - slovenski film — 20.35 Muzikanti - humoristična oddaja — 21.20 Videofon — 21.35 Športni pregled — 22.05 Neobvezno — 22.55 TV dnevnik.

Ponedeljek

22. septembra

9.35 in 14.45 TV v šoli — 10.30 in 15.40 Nemščina — 10.45 in 15.55 Angleščina — 16.10 Francoščina — 17.45 Babica in trije vnučki - pravljica — 18.00 Po Sloveniji — 18.25 Obrambna vzgoja: Da ne bo prepozno — 18.50 Zabavno glasbeni album — 19.20 Reportaža — 20.35 Joe Orton: Dober in zvest služabnik - angleška TV igra — 21.35 Chaynes: Koncert za trobento in orkester — 21.55 Poročila.

Torek

23. septembra

9.35 in 14.45 TV v šoli — 10.30 in 15.40 Ruščina — 16.10 Angleščina — 17.45 Risanka — 18.00 Lutkovna oddaja — 18.20 Po sledeh napredka — 18.40 Novosti iz studia 14 — 19.05 Sinovi neba - oddaja iz cikla Od zore do mraka — 19.35 TV intervju z Aramom Hačaturjanom — 20.35 Posnemanje življenja - ameriški film — 22.35 Dosežki medicine: Operacija kolka - II. del — 23.20 Poročila.

Sreda

24. septembra

9.35 TV v šoli — 17.45 Trapolo H - I del mladinske igre — 18.30 Pisani trak — 18.45 Velika pustolovščina - serijski film — 19.15 Razstava angažirane umetnosti v letih 1919—1969 — 19.45 TV prospekt — 20.35 N. Macchiavelli: Mandragola - predstava SNG Maribor — 22.15 Človek s kamero: Govorica živali — 23.20 Poročila.

Četrtek

25. septembra

9.35 in 14.45 TV v šoli — 10.30 in 15.40 Nemščina — 10.45 in 15.55 Angleščina — 11.00 Francoščina — 17.45 Tiktak: Deklica z zlatimi stopali — 18.00 Zapojte z nami: Johannes Brahms — 18.15 Po Sloveniji — 18.45 TV komedija — 20.35 Lepa naša domovina - kultura — 21.10 Listi iz poletne likovne kronike - kulturne diagonale — 22.00 Smart - serijski film — 22.25 Poročila.

Petek

26. septembra

9.35 in 14.45 TV v šoli — 11.00 Angleščina — 17.45 Lassie - serijski film — 18.45 Glasbena oddaja — 19.00 V središču pozornosti — 20.35 Fantje v usnjenih jopičih - angleški film — 22.20 Poročila — 22.25 Quiz - oddaja TV Zagreb.

italijanska TV

VSAK DAN: Prvi program — 18.15 TV za otroke — 19.45 TV šport — 20.30 TV dnevnik — 23.00 TV dnevnik — **Drugi program:** 21:00 TV dnevnik (v soboto 20. in v nedeljo 21. septembra eno uro prej).

Sobota

20. septembra

Prvi program: 20.00 Festival lahke glasbe — zaključni večer — **Drugi program:** 16.50 do 20.00 Evropsko prvenstvo v lahkoatletiki — 20.15 Večer s Caragiale — 21.30 Porednež.

Nedelja

21. septembra

Prvi program: 12.00 TV za kmetovalce — 13.45 Evropsko teniško prvenstvo diletantov — 17.00 TV za otroke — 18.00 Italijansko nogometno prvenstvo — prenos enega polčasa — 20.00 Procesi pri odprtih vratih — 21.10 Program za prihodnji teden — 21.20 Športna nedelja — **Drugi program:** 14.55 Evropsko prvenstvo v lahkoatletiki — 20.15 Josephine Baker — 21.05 Na mejah Arizone: Čudna družina — 21.55 Nagrada Italia: Jezik slik.

Ponedeljek

22. septembra

Prvi program: 21.00 Trenutki francoskega filma: Tragična zora — 22.35 Premiere — 22.45 Petnajst minut s Cliffom Richardom — **Drugi program:** 18.00 Mantova: Podelitev XXI. nagrade Italije za radio in televizijo — 21.15 Srečanja 1969 — Benjamin Spock: Zdravnik na omarici — 22.15 Simfonični koncert.

Torek

23. septembra

Prvi program: 21.00 Anton Čehov: Češnjev vrt — **Drugi program:** 21.15 Sedem morij: Polarna morja — 22.10 Izgubljene iluzije — 3. nadaljevanje.

Sreda

24. septembra

Prvi program: 21.00 Evropa proti katastrofi: Državljanska vojna — 22.00 Šport v sredo — **Drugi program:** 21.15 Tri ženske Casanove — 22.45 Petnajst minut s Santom in Johnyjem.

Četrtek

25. septembra

Prva program: 19.15 Antologija obzorij znanosti in tehnike — 21.00 Rdeči trikotnik — 22.00 Tednik prostega časa — **Drugi program:** 21.15 Nemci volijo — 22.00 Zmagovalci zmagovalcu — večer lahke glasbe.

Petek

26. septembra

Prvi program: 21.00 Kronika aktualnosti — 22.00 Kriminal na otoku — **Drugi program:** 21.15 Začaran suknjič — 22.45 Skrite umetnine.

RADIO KOPER

VSAK DAN: 6.15 Glasba za dobro jutro — 6.30 Poročila — 6.40 Glasba za dobro jutro — 14.30 Poročila — 14.40 Reklame in zabavna glasba — 16.00 Primorski dnevnik.

SOBOTA, 20. septembra: 14.00 V ritmu z mladimi — 15.30 Od Soče do Drave.

NEDELJA, 21. septembra: 9.05 Pisma poslušalcev — 9.10 Zabavni zvoki — 9.30 Nedeljsko srečanje: »Problem vode na Krasu« — 9.45 Igra orkester Robert Chanel — 14.00 Nedeljsko popoldne domačih viž — 15.00 Glasba po željah.

PONEDELJEK, 22. septembra: 14.05 Za oddih in razvedrilo — 15.30 Iz operetnega sveta.

TOREK, 23. septembra: 14.00 Mladim poslušalcem: »Dodatni pouk - da ali ne« (anketa z učitelji in učenci) — 15.30 Od popevke do popevke.

SREDA, 24. septembra: 14.00 Iz priljubljenih oper: 1. Bedřich Smetana: Prizor in duet iz I. dejanja opere Prodana nevesta. 2. Giacomo Puccini: Arija Liu iz III. dejanja opere Turandot. 3. Georges Bizet: Seguidilla iz opere Carmen. 4. Charles Gounod: Valček iz II. dejanja opere Faust — 15.30 Primorski zbori.

ČETRTEK, 25. septembra: 14.00 Glasba po željah — 15.30 Popoldne ob morju - spored zabavnih melodij.

PETEK, 26. septembra: 14.00 Igrajo učenci glasbene matice iz Trsta — 14.20 Orkester in zbor Ray Conniff — 15.30 Pisana paleta.

NOVICE

Izdaja Zavod »Primorske novice« Koper z uredništvi v Kopru in v Novi Gorici — Urejuje uredniški odbor — Direktor in odgovorni urednik Slavko Jež — Urednik izdaje za občine Ilirska Bistrica, Izola, Koper, Piran, Postojna in Sežana Zdenka Lovec, urednik izdaje za občine Ajdovščina, Idrija, Nova Gorica in Tolmin Jožko Martelanc — List izhaja vsako soboto — Posamezna številka 0,70 din — Letna naročnina 26 din, za inozemstvo 52 din ali 4 amer. dolarje — Sedež zavoda (uredništvo in uprava) Koper, Ulica OF 12, p. p. 47, telefon 21-470, sedež uredništva v Novi Gorici, Delpinova ulica 19, telefon 21-171 — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Bančni račun pri NB v Kopru št. 514-3-142 — Stavek in tisk tiskarna »Ljudska pravica« v Ljubljani

KOMPAS
POSTOJNA

IZLETI IN POTOVANJA

15. 10.
10-dnevno potovanje v PARIZ in LONDON

27. 9. do 1. 10.
V MÜNCHEN na znani Oktoberfest

20. 10. do 1. 11.
Zanimivo križarjenje po SREDOZEMLJU po zelo ugodni ceni

9. 10. do 12. 10.
»S.A.I.E.« V. mednarodni salon industrializacije gradbeništva v BOLOGNI

23. 9. do 5. 10.
»CICOB'69« Strokovno študijsko potovanje na največjo razstavo mehanografije

Prijave sprejemajo:
KOMPAS poslovalnica v Postojni, Turistično društvo Ilirska Bistrica in njegove podružnice v Jelšanah in Podgradu

Po želji pošljemo programe tudi na dom

Poslužujte se naših uslug!

JUGOSLOVANSKA LOTERIJA

Poročilo o žrebanju srečk 38. kola

srečke s končnicami	so zadele dobitek N-dio	srečke s končnicami	so zadele dobitek N-dio
0	4	5	4
29340	504	92335	504
58600	504	302225	10.004
		466175	10.004
141	50		
3261	200	6096	200
19591	2.000	9286	200
766491	50.000	04396	500
947911	100.000	39306	1.000
		487966	10.000
		622996	10.000
1522	200		
00262	500	67	20
91712	500	6407	200
111952	10.000	89437	2.000
510152	10.000	199147	10.000
032463	10.000		
73083	1.010	18	30
83	10	38	10
96323	500	808	100
		73978	500
74	10	074428	10.000
674614	10.000		
42834	1.020	69	10
		09679	500
		40969	510

ZAHVALA

Po dolgi bolezni nas je zapustil naš dragi sin, mož in brat

DOMINIK HVALICA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so nam v teh težkih trenutkih kakorkoli pomagali in z nami sočustvovali. Posebno se zahvaljujemo vsem darovalcem cvetja in vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti.

Avče, 15. septembra 1969.

Žalujoči: mati, žena, brat, sestra in ostali sorodniki

● BILJARDI
● JUKE-BOX
● FLIPPERS

za gostinske obrate, mladinske klube itd.

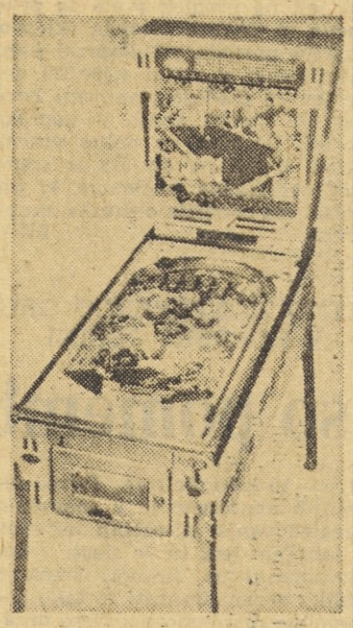

kupite pri tvrdki

FRIUL GIOCHI
UDINE (Videm),
Via Marangoni 34
tel. 51313 in 56516

V izbiri tudi:
— NAMIZNI NOGOMET, AVTOMITI, ATRAKCIJE IN RAZNE NOVOSTI
Na razpolago vsi nadomestni deli.

VODOVODNO INSTALATERSTVO BILJE
p. RENČE

obvešča,

da je pred kratkim odprlo svojo delavnico v Biljah št. 76 a.
Opravljamo vsa instalacijska dela hitro in po konkurenčnih cenah.

Se priporočamo!

Delovna skupnost
OSNOVNE ŠOLE KUTEŽEVO
p. Ilirska Bistrica

razpisuje za šolsko leto 1969/70 prosto delovno mesto

— UČITELJA ZA RAZREDNI POUK

Rok prijave do zasedbe delovnega mesta.

ZAHVALA

Ob težki in prerani izgubi dragega

ALOJZA LOZARJA

se iskreno zahvaljujemo zdravnikom in ostalemu osebju kirurškega oddelka splošne bolnišnice v Šempetru, ki mu je sočutno lajšalo trpljenje poslednjih dni, gospodu patru, vsem sorodnikom in znancem za izraženo sožalje, za darovano cvetje in vsem, ki so ga tako številno spremili na njegovi zadnji poti

Žena Ljudmila, otroci Janko, Judita in Anica z družinami ter Nada in Jože

ZAHVALA

Ob bridki izgubi ljubljenega moža, očeta, starega očeta

IVANA VENDRAMINA
iz Brestja pri Kojskem

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali, darovali vence in cvetje ter ga spremili v tako lepem številu na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo dr. Metodu Paljku, ki mu je ob večletni bolezni nudil pomoč, gospodu župniku iz Kojskega za poslovilne besede, sosedom in prijateljem, ki so nam vsestransko pomagali ter izrazili sočutje in pevskemu zboru iz Kojskega

Brestje, 12. septembra 1969

Žalujoči: žena Frančiška, sin Vili z družino, brat, svakinja in sestre z družinami

Mali oglasi

KLAVIRSKO HARMONIKO »Melodija« 48-basno, dva registra, novo, ugodno prodam. Ivan Fabčič, Ajdovščina, IV. prekomorske 49.

ZASTAVO 1300, letnik 1968, tudi za ček, prodam. Šempas 192.

NSU 1000, nov, prodam. Stojan Čehovin, Tolminskih puntarjev 2, Nova Gorica.

KUPIM zemljišče za sadovnjak ob obali ali manjše posestvo. Ponudbe pošljite na uredništvo v Novo Gorico pod šifro »Obala«.

DNE 23. SEPTEMBRA 1969 ob 11. uri bo v Spodnji Škofiji št. 157 dražba, na kateri bo občinsko sodišče Koper prodalo osebni avto alfa romeo 1900 super, last Marina Pečariča. Kolikor ne bo višjih ponudb, bo avtomobil prodan za tretjino cenilne vrednosti. Avto je bil ocenjen po sodnem izvedencu na 7.600 din.

PRODAM avto fiat 600 D (750). Naslov v upravi lista.

MOŠKI, 40/180, v zakonu hudo razočaran, postaven, zidar, ateist, želim spoznati nekje na Vipavskem družico, primerne zunanjosti in srčne kulture, brez otrok, z lastno hišico in avtomobilom, kar pa zadnje ni pogoj. Po možnosti uslužbenko. Imam smisel za obnovo doma in urejanje vrta. Resne ponudbe z morebitno sliko pošljite na uredništvo v Novo Gorico pod šifro »IKAROS«.

ZASTAVO 750, letnik 1963, v dobrem stanju, prodam. Danilo Furlan, Volčja draga 94.

JAVNA ZAHVALA. Ob uspešni operaciji v goriški bolnišnici se toplo zahvaljujem dr. Valentinčiču, dr. Klavori in vsemu strežnemu osebju, posebno pa še bolničarju Borisu. Milan Krašna, Vipava.

PRODAMO: osebni avtomobil fiat 1100 E, 1961, dobro ohranjen; stiskalnico (prešo) za grozdje 100-litrsko, vinski sod 6 hl z vratci — slabše kvalitete, brzoparilnik 100-litrski. Marušič, Srebrničev trg 1, Nova Gorica.

AGRARIA pri Darkotu, Gorica, ul. Carducci 45, nudi veliko izbiro sodov in pletenk po ugodnih cenah.

SPREJEMAM vsa tapetniška in dekoraterska dela. Koper, telefon 21-422.

PRODA SE na lepem kraju dobro vpeljana zgradba z opremljenim gostinskim lokalom, v Svetem na Krasu. Ogled in dogovor na kraju samem.

ZAKONSKO SPALNICO, orehov furnir, dobro ohranjeno, prodam. Bevk, Prešernova 2/II, Nova Gorica.

PRODAM otomano in dvodelno omaro. Branivoje Ilić, Prekomorskih brigad 10, Postojna.

PRODAM pohištvo za sprejemno sobo v dobrem stanju, kuhinjsko opremo in šivalni stroj. Nada Stamenković, Vipava 44.

ŠTEDILNIK NA DRVA, »Gorenje«, levi, v dobrem stanju, zamenjam za desni, ali prodam po ugodni ceni. Alojz Semolič, Klanec 18, p. Komen.

OMARO, kavč, dva fotelja in mizico, prodam. Kromberk 4, Nova Gorica.

PRODAM skoraj novo spalnico. Vesel Biševac — 49 C Vipava.

FIAT 1100, letnik 1962, v dobrem stanju, prodam. Milivoj Merljak, Ošlje 3, Šempeter.

SPREJMEM V VARSTVO dva otroka. Hedvika Favento, Koper, Puntarska 8.

UGODNO PRODAM »škodo 1000 MB«, letnik 1968, temnozelene barve, dodatno opremljeno s prevoženimi 24.000 km. Prelc. JLA 33, Piran, priv. tel. 73-662 ali služ. tel. 73-430 interno 0004.

Zavarovalnica SAVA
poslovna enota KOPER

sporoča, da

JOSIP KRANJČEC
ni več njen zastopnik

Upravni odbor
Kmetijske zadruge Cerkno

razpisuje prosto delovno mesto

— delavca v komerciali in knjigovodstvu

Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:
— da ima srednjo strokovno izobrazbo ekonomske ali kmetijske smeri
— ali nižjo strokovno izobrazbo in najmanj 3 leta prakse v komerciali

Rok prijave je 15 dni po objavi razpisa.

VZGOJNI ZAVOD
ELVIRA VATOVEC
STRUNJAN

razpisuje 4 prosta delovna mesta

— defektologov
za vzgojno delo

Pogoji: a) defektolog z višjo ali visoko izobrazbo, b) učitelj ali vzgojitelj (za določen čas)

Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

STANOVANJSKO PODJETJE SEŽANA

Razpisna komisija pri Stanovanjskem podjetju Sežana razpisuje

LICITACIJO

za oddajo v uporabo delno urejenih gradbenih parcel za gradnjo enodružinskih hiš v gradbenem okolišu mesta Sežana v izmerah 8 × 8 m ali 9 × 13 m z gabaritom P + 1 po zazidalnem načrtu štev. 384/20

gradb. parc. št.	v izmeri	za izklicno ceno
629	589	14.725.—
631	639	15.975.—
635	609	15.225.—
636	616	15.400.—
637	684	17.100.—
638	540	13.500.—
641	648	16.200.—
643	554	13.850.—

Licitacija bo v torek, 30. septembra 1969 ob 9. uri na sedežu Stanovanjskega podjetja Sežana, ul. Mirka Pirca 7. Pravico do licitacije imajo vse družbeno pravne osebe, ter vsi državljani SFRJ, ki bodo položili varščino 1500.— dinarjev pred pričetkom licitacije.

Dobitniki gradbenih parcel morajo začeti z gradnjo hiše najkasneje v enem letu, ter jo dokončati v treh letih od nastopa posesti.

Dobitniki parcel so dolžni sami komunalno opremiti in urediti gradbene parcele.

Rok za podpis pogodbe in plačilo odškodnine za pridobljeno gradbeno parcelo je 14 dni od dneva izvedbe licitacije.

Vsa pojasnila dobe interesenti na Stanovanjskem podjetju Sežana vsak dan od 8. do 15. ure.

Razpisna komisija

Delovna skupnost OSNOVNE ŠOLE HRVATINI

razpisuje naslednja delovna mesta

— DVA UČITELJA razrednega pouka — diploma učiteljišča ali pedagoške akademije

Zasedba enega delovnega mesta je možna takoj, drugo delovno mesto pa od 1. decembra 1969. Obe delovni mesti sta razpisani za določen čas

— FIZIKA v povezavi (glasbeni pouk ali kemija) — P ali PRU

Delovno mesto je razpisano za nedoločen čas

Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

Komisija za delovna razmerja pri
GOSTINSKEM PODJETJU ŠEMPETER

razpisuje prosta delovna mesta za:

1. kvalificirano natakarico
2. kvalificirano kuharico
3. tri vajenke — natakarice
4. dve vajenki — kuharici

Pogoji:
pod 2: KV kuharica z večletno prakso
pod 3 in 4: uspešno dovršena osemletka

Nastop dela takoj.

AGRARIA ISONTINA
LUCINICO (Ločnik), ul. Udine 31, tel. 5780
(v neposredni bližini Gorice)

nudi

● SEMENA in protiparazitska sredstva
● RUMIANCA specialitete za vinograd in proti gozdni gnilobi
● ORODJE ZA VRTNARSTVO, CVETJE IN VSE ZA KMETIJSTVO

Obiščite nas!

MEBLO
Nova Gorica

razglaša prosto delovno mesto

— trgovski predstavnik za domači trg s posebnimi nalogami

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje:
— najmanj dokončana srednja šola
— znanje srbohrvaščine
— zaželena je praksa v trgovini
— odslužen vojaški rok
— lasten osebni avtomobil

Določeno je 6-mesečno poskusno delo.

Pri izbiri kandidatov se bodo upoštevali tudi rezultati psihotehničnega pregleda.

Pismene prijave z overjenim prepisom diplome naj kandidati pošljejo na naslov: »MEBLO« Nova Gorica, vključno do 30. septembra 1969.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi naše drage žene, mame in stare mame

Marije Bevčar

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali, darovali cvetje, jo spremili na poslednji poti, sosedom in prijateljem, ki so nas tolažili ter vsestransko pomagali, pevcem in g. župniku za poslovilne besede

Deskle, Melbourne (Avstralija), 13. septembra 1969

Žalujoči: mož Jožef, sinova Stanko in Pepe z družinama ter drugo sorodstvo

Pred velikim trenutkom v Tolminu

V našem časopisu smo že poročali, da v Tolminu športni delavci temeljito izvajajo zaključna dela, ki so predvidena pri izgradnji športnega stadiona, oziroma novih atletskih naprav.

Atletika — ta kraljica vseh športov — je v Tolminu zelo priljubljena. Iz tolminske občine je v povojnih letih izšla vrsta dobrih in nadarjenih atletov. Prav v »metropoli« je živahno v vseh povojnih letih deloval TVD Partizan, ki je veliko pozornost posvečal razvoju nekaterih atletskih panog, zlasti tekom na kratke in srednje proge ter skokom in metom, čeprav za slednja dva ni bilo ustreznih rekvizitov in naprav. Atletika je v minulih dvajsetih letih zbirala okrog sebe tudi številne pedagoške delavce — učitelje, ki so se šolali na tolminskem učiteljišču in ki so kasneje, po končanem študiju, ponesli v prenekatere kraje ljubezen do telesne vzgoje, športa in nekaterih najbolj zanimivih atletskih disciplin.

Dandanes je dejavnost TVD Partizan iz Tolmina res nekoliko zamrla, toda bolj so oživele nekatere dejavnosti iz športnega področja, ki zaradi kvalitete tudi nekaj pomenijo v širšem merilu. To so nedvomno košarka, nogomet, posebno pa še ženska atletika, ki ji z izgraditvijo športnih naprav v domačem kraju ne bo treba več iskati prostora na soncu v drugih mestih.

Zelo skromen je seznam oseb, ki so vsa povojna leta ustvarjale z mladino, ki ni imela tolikšnih možnosti kot drugod v razvitejših krajih, da so prizadevanja rodila dobre sadove. Kljub toliko visoki intonaciji pri besedah, ki so letele na dejavnost mladine, ni bilo denarja, da bi v Tolminu in v drugih večjih krajih v občini zgradili primerne športne objekte. Zato je delo Mirka Fillija, Slavka Perinčiča, Janka Korena, Zvonka Mraka, prof. Marjana Klavore, številnih prednic TVD Partizan in drugih toliko bolj pomembno in spoštovanja vredno.

Danes dopoldne bodo na Brajdi s skromno slovesnostjo izročili svojemu namenu novo atletsko stezo in druge atletske naprave. Denar za to pomembno investicijo so zagotovili športna napoved in delovne organizacije iz vse občine; nekatere pa še posebej. S tem se uresničuje dolgoletna želja vse športne dejavnosti v Tolminu in drugih središčih. Odslej bodo na razpolago vsem šolam te atletske naprave, posluževali pa se jih bodo tudi pripadniki JLA, možnosti pa bo veliko tudi za treninge različnih atletskih reprezentanc, saj je Tolmin znan zaradi ugodne klime in možnosti nudenja dobrih gostinskih in turističnih storitev.

Tako torej: danes dopoldne bo na Brajdi kar precej živahno, saj se bodo tu, na novi »rundi« pomerili nekateri najboljši slovenski atleti. Prireditelji (glavno breme je tudi tokrat padlo na občinsko zvezo za telesno vzgojo, zlasti pa na njenega predsednika Franca Srnovršnika — nekdanjega odličnega atleta Kladivarja) nam obetajo, da se bodo tu pomerili atleti Olimpije, Kladivarja, Triglava (iz Ljubljane, Celja oz. Kranja), svojo udeležbo pa so zagotovili še Novogoričani in številni mladi in nadarjeni domačini.

tm

Moštvo KK »Meblo« iz Nove Gorice

ODBOJKA

PRVENSTVO V NOVI GORICI

V Novi Gorici bo 20. in 21. septembra tretji turnir za mladince za prvenstvo SRS za leto 1969.

Organizator turnirja je komisija za odbojko pri občinski zvezi za telesno kulturo Nova Gorica. Pravico nastopa imajo naslednje ekipe: Fužinar, Sava — Črnuče, Kanal, Novo mesto, Kamnik, Maribor, Bovec, Trebnje, Jesenice in Črešnjevec.

Organizator pričakuje zelo dobro udeležbo, saj bo prav zadnji letošnji turnir odločal, katero moštvo bo novi slovenski mladinski prvak. Vsa srečanja bodo v novogoriškem športnem parku (za kegljiščem). V primeru slabega vremena pa v telovadnici. Ljubiteljem odbojke se obeta lep športni dogodek.

he

INVALIDI SLOVENIJE SO TEKMOVALI

NOVOGORIČAN FRFOGLIA DRUGI

V nedeljo je bilo v Zusterni letošnje republiško prvenstvo invalidov, na katerem so tekmovali tudi invalidi iz Avstrije. V zadnjem trenutku so odpovedali sodelovanje tekmovalci iz Hrvatske in Italije. Kljub temu pa je bilo na startu 65 invalidov. Največ uspeha so imeli invalidi iz Kranja, ki so osvojili 4 zlate. Sledijo Mariborčani z dvema zlatima kolajnama itd.

Rezultati: I. kat.: 1. Beloglavec (Kranj); II. kat.: 1. Bevc (Kranj); III. kat.: 1. Pressl (Avstrija); IV. kat.: 1. Jereb (Kranj); V. kat. 1. Prpič (Škofja Loka); ženske: 1. Gradišnik (Škofja Loka); b: 1. Šket (Maribor); VI. kat.: 1. Žukevič (Kranj). V vseh disciplinah so plavali 50 m prosto. Štafeti: 7 × 50: 1. Slovenija 4:35.7, 2. Avstrija 5:07.7; 4 × 50 m: 1. Kranj I 2:32.6 itd. Tekmovanja se je udeležil tudi Frfoglia iz Nove Gorice, ki je bil drugi.

LEP USPEH ŠPORTNIKOV »SALONITA«

V soboto so v Anhovem gostovali športniki celjskega Ingrada, letošnji zmagovalci tradicionalnih športnih iger slovenskih gradbincev. S svojimi sovrstniki iz anhovske cementarne so se pomerili v šestih športnih panogah in to: v odbojki, namiznem tenisu, balinanju, kegljanju, streljanju in šahu.

Športniki Salonita so iz prijateljskega srečanja izšli kot zmagovalci in so na veliko presenečenje odločili sebi v prid vse dvoboje. Slabše pa so so odrezale njihove tekmovalke, ki so morale priznati premoč športnic iz Celja.

Podrobni rezultati: Moški — Šah: Salonit : Ingrad 28:22. Balinanje — Salonit : Ingrad 13:4. Odbojka — Salonit : Ingrad 3:1. Namizni tenis — Salonit : Ingrad 5:1. Kegljanje — Salonit : Ingrad 633:594 in streljanje — Salonit : Ingrad 729:721. Ženske: Kegljanje — Salonit : Ingrad 320:350, odbojka — Salonit : Ingrad 1:3 in streljanje — Salonit : Ingrad 335:360.

ODBOJKA

IZOLA : VVF TRST 3:0

V prijateljski odbojkarski tekmi so Izolčani tik pred pričetkom tekmovanj v II. zvezni odbojkarski ligi za člane premagali člana I. italijanske lige Vigili del Fuoco iz Trsta s 3:0 (18:16, 15:12, 15:7).

Izola: Stubelj, Jakomin, Klepač, Torkar, Gašperšič, Križnik, Flego in Tomašič.

VVF: Cipolla, Veliac, Manzin, Bolčić, Razman, Tippi in Boret.

Tekma je bila na izredni tehnični ravni predvsem v prvem setu, v katerem sta imela oba nasprotnika enake izglede za zmago.

V drugem in tretjem nizu igra ni bila več tako dinamična, vendar pa Kljub temu polna tehnično dobro izpeljanih akcij.

To je bilo prvo gostovanje tržaških zveznih ligašev v Izoli in tretje medsebojno srečanje obeh ekip. Obe predhodni tekmi sta bili odigrani v telovadnici v Trstu. V obeh srečanjih je zmagala Izola s 3:2 in 3:1.

V nedeljo bi moral v Izoli gostovati Fužinar iz Raven na Koroškem, a je zveza odložila vsa srečanja Fužinarja do 12. 10. 1969, ker njegovi člani nastopajo v državni reprezentanci.

Druga zvezna liga za člane šteje letos 10 ekip: Split, Izola, Branik iz Maribora, Vukovar, »Jedinstvo« Brčko, »Železničar« Osijek, Jesenice, Modrič, »Železničar« Osijek, Jesenice, Modrič, »Fužinar« Ravne na Koroškem in Breza.

Iz prvega kola nam je znan samo rezultat Branik : Modrič 3:1.

V II. kolu bodo Izolčani gostovali v Splitu. Ostali pari: Breza : Železničar, Jesenice : Jedinstvo, Modrič : Vukovar in Fužinar : Branik.

V III. in IV. kolu pa bodo Izolčani nastopili pred domačo publiko proti Brezi in Braniku.

V I. republiški ligi v odbojki za člane je bilo odigrano že tretje kolo. Edini predstavnik Primorske Kanal je startal odlično in ostal še neporažen.

Rezultati: Mislinja : Ljubljana 1:3, Novo mesto : Sava Črnuče 1:3, Kanal : Gaberje 3:1 Maribor : Kočevje 3:0 in Kamnik : Trebnje 3:0.

LESTVICA:

»Sava« Črnuče	3	3	0	9:3	6
KANAL	3	3	0	9:5	6
Ljubljana	3	2	1	8:4	5
Maribor	3	2	1	8:5	5
Mislinja	3	2	1	7:5	5
Kamnik	3	1	2	6:6	4
Novo mesto	3	1	2	6:8	4
Gaberje	3	1	2	4:7	4
Kočevje	3	0	3	2:9	3
Trebnje	3	0	3	2:9	3

Pari v nedeljo: Sava : Trebnje, Ljubljana : Kamnik, Mislinja : Kanal, Kočevje : Gaberje, Novo mesto : Maribor.

db

BRZOPOTEZNI TURNIR OBMEJNIH MEST

V nedeljo, 14. t. m. je bil v Portorožu VI. brzopotezni šahovski turnir obmejnih mest, ki se ga je udeležilo 23 štiričlanskih šahovskih moštev iz Slov. Primorja, Hrvatske Istre, Trsta in Gorice. Po osemurnih igrah je prvo mesto doseglo Anhovo I, drugo mesto Uljanik I (Pulj) in tretje mesto Trieština I (Trst). Ta trojica je prejela lične pokale in igralci spominske medalje.

Pred začetkom turnirja je Primorska šahovska zveza podelila diplome dr. Obersnelu Maksu, ustanovitelju šahovskega društva Portorož, Kovaču Silviju iz Idrije za doseženo prvo mesto na članskem prvenstvu Primorske 1969 za posameznike, Ipavcu Ljubu iz Anhovega za doseženo prvo mesto na brzopoteznem prvenstvu Primorske 1969, Ipavec Ireni iz Anhovega za doseženo prvo mesto na ženskem prvenstvu Primorske 1969 in šahovskemu društvu »Salonit« iz Anhovega, moštvenemu prvaku Primorske 1969.

VII. brzopotezni turnir obmejnih mest Slovenskega Primorja in Hrvatske Istre, Julijske krajine in Furlanije, avstrijske Koroške in Štajerske bo v tehnični in organizacijski izvedbi šahovskega društva »Salonit« v Anhovem v prvi polovici septembra 1970.

Ajd

ČETRTA ZMAGA PIRANČANOV

Piran : Slovan 19:13

Rokometaši ljubljanskega Slovana, lanskoletni republiški prvaki, so v nedeljo morali priznati, da je Piran daleč boljša ekipa. Piran je zaigral znova odlično in si že v prvem delu zagotovil visoko vodstvo. V tem delu so gostje dosegli le dva zadetka, kar je skoraj neverjetno za slovenskega prvaka. Toda če ima za nasprotnika Piran, kjer so imeli igralci svoj dan, potem Slovanu ni preostalo nič drugega, kot da se bori za čim bolj častni poraz. Jutri potujejo Pirančani v Brežice in če prestopijo še to oviro, potem je vprašanje jesenskega prvaka odločeno. Sicer pa v končni uspeh rokometašev Pirana po zadnjih igrah skoraj noben v Piranu več ne dvomi.

Izola : Slovenj Gradec 16:14

Rokometaši Slovenj Gradca v nedeljo v Izoli vsekakor niso pričakovali tako dobre igre domačinov. Bili so presenečeni in nemočni. Njihovi napadi so bili že vnaprej obsojeni na neuspeh, saj je tokrat obramba Izole na čelu s Čukom bila na mestu od prve do zadnje minute tekme. Izola je zaigrala kot prerojena. In kar je še posebno važno, igrala je enako dobro vso tekmo. Trener Morgan je igral le nekaj prvih minut in potem je vodil tekmo od zunaj. Storil je prav. Pohvalo zasluži celotna ekipa, vseeno pa moramo izdvojiti Bandlja, ki je bil najboljši na igrišču. Dosegel je štiri zadetke, povrh tega pa je večina sedemmetrovk njegovo delo. Proti njegovim bliskovitim akcijam obrambni igralci gostov niso našli drugega orožja, kot prekršek. Vse kazni, razen enkrat, je Dežjot uspešno realiziral. Drugi mož v ekipi Izole je bil Čuk. Branil je z izrednim refleksom in z nekaj rutine bo ta nadarjeni izolski čuvar mreže postal eden najboljših vratarjev v Sloveniji.

Jutri obe primorski ekipi gostujeta. Če upamo na popoln uspeh Pirana, potem bomo tudi iz Medvod pričakovali vsaj eno točko. Z igro, kot so jo prikazali, pa so Izolčani sposobni prinesti celo obe točki.

Rokometašice Pirana na čelu

Po dveh kolih so rokometašice Pirana nepričakovano na prvem mestu. Res je, da so obakrat igrale v Piranu, toda obakrat so imele za nasprotnice solidni ekipi iz Ljubljane. Če so v prvem kolu dosegle zmago v nadaljevanju, so si dve točki v tekmi proti Slovanu zagotovile že v prvem delu tekme, ko je bil rezultat enak onemu, ki so ga v drugi tekmi dosegli v prvem delu rokometaši. Jutri čaka rokometašice Pirana težka tekma v Brežicah. Kot na prvi tekmi je tudi v nedeljo bila med najboljšimi Stibiljeva, ki je tokrat dosegla kar 6 zadetkov.

jk

MURA : NOVA GORICA 7:1 (1:0)

Katastrofalen poraz Novogoričanov

V nedeljo so Novogoričani v okviru tretjega kola prve slovenske lige gostovali v Murski Soboti in se pomerili z moštvom domače Mure, ki je v preteklj sezoni nastopalo v drugi zvezni ligi. Ljubiteljem nogometa je dobro znano, da so redka moštva, ki v Murski Soboti osvajajo točke. Prav zaradi tega smo nastop novogoriške enajsterice spremljali z velikimi rezervami. Vsa tiha in skromna upanja najbolj navdušenih navijačev pa so bila zaman. Ko smo v nedeljo zvečer izvedeli, da so Novogoričani močno poraženi zapustili Prekmurje in da je Sobota zmagala z rezultatom 7:1 (1:0), pa smo žal lahko samo še ugotavljali, da so Novogoričani doživeli enega svojih največjih katastrofalnih porazov v zadnjih letih.

Novogoričanom je pripadel začetek srečanja. Pa tudi vseh prvih 45 minut igre so bili enakovreden nasprotnik domačemu moštvu, ki je na odmor odšlo z enim samim golom prednosti. Začetek drugega dela pa je bil za Novogoričane usoden. V presledku šestih minut je moral novogoriški vratar Leban kar trikrat po žogo v svojo mrežo. Trije zaporedni goli: v 48., 50. in 54. minuti so zapečatili usodo novogoriške enajsterice. Gostje so do konca srečanja dosegli še tri gole. Novogoričanom pa je uspelo doseči častni zadetek v 68. minuti, ko se je Kotnik vpisal med strelca v gostujočem moštvu.

Odveč bi bilo naštevati vzroke ali morda celo iskati krivce za poraz. Mislim, da je bolje, če se ob tem porazu tolažimo z mislijo, da je žoga okrogla. Spomnimo se samo srečanja z ljubljansko Svobodo, ko so Novogoričani zaigrali v velikem poletu. Upajmo, da bo tako tudi v nedeljo, ko v Novi Gorici gostuje večni rival Novogoričanov, enajsterica Rudarja iz Trbovelj. Priložnost za popravek slabega vtisa je torej tu.

Za konec pa si oglejmo še imena igralcev, ki so nastopali v Murski Soboti: Leban, Malič, Faganel, Bučan, Hlede, Kotnik, Brecelj, Korpar, Žižmond, Jeroničič in Klanjščck.

SLOVENSKA ODBOJKARSKA LIGA

ODLIČEN START KANALA

Po odhodu izolskih odbojkarjev v II. zvezno ligo je Kanal edini primorski ligaš v slovenski konkurenci. Zelo pomlajeno moštvo, ki je odlično startalo in si v osmih dneh prisužilo iz treh srečanj 6 točk.

Kanalci so otvorili sezono s tekmo proti Mariboru na vročih mariborskih tleh. Kljub temu, da je renomirani nasprotnik samo teden dni prej odpravil slovenskega prvaka — moštvo Ljubljane, so Kanalci zaigrali zelo poletno in v dramatični dveinpolurni tekmi zmagali s 3:2. Samo tri dni kasneje so morali na zaostalo tekmo prvega kola v Novo mesto. Prekaljeni veterani Novega mesta so storili vse, da bi ponovili spomladanski podvig v Kanalu, vendar so naleteli na razpoloženega nasprotnika, ki je zamiselno in z zelo požrtvovalno igro nizal točke in sete. Dveurna bitka z odličnimi Novomeščani in dežjem se je končala s 3:2 za Kanal. Nedeljska tekma doma (spet v dežju) pa ni bila kdove kako zanimiva, saj je bil nasprotnik preveč nerazpoložen da bi bilo potrebno zaigrati na vso moč. Bolj po krivdi domačih, kot po zaslugi igralcev iz Gaberja — Celje so leti osvojili tretji set, tako da je bil končni rezultat 3:1 za Kanal.

V nedeljo je na sporedu tekma IV. kola Kanal : Mislinja. Na novem igrišču pri šoli v Kanalu bomo videli moštvo, ki je v nedeljo dalo v Ljubljani precej dela, zato se nam obeta lep športni dogodek.

Naj predstavimo še akterje treh uspešnih nastopov. Ti so: Tušar, Znidarčič, Bavdaž, Kolenc, Murovec, Perše in seveda trener Cargo.

-he-

LESTVICA:

I. Sava	3	3	0	9:3	6
2. Kanal	3	3	0	9:5	6
3. Ljubljana	3	2	1	8:4	5
4. Maribor	3	2	1	8:5	5
5. Mislinja	3	2	1	7:5	5
6. Kamnik	3	1	2	6:6	4
7. Novo mesto	3	1	2	6:8	4
8. Gaberje	3	1	2	4:7	4
9. Kočevje	3	0	3	2:9	3
10. Trebnje	3	0	3	2:9	3

GRBEC TRIKRATNI STRELEC

Izola : Celje (Kladivar) 4:0

Ko bi morali enajstorici priteči na igrišče, je pričelo v Izoli liti kot iz škafa. Po polurnem čakanju se je končno vreme nekoliko popravilo, čeprav je potem vso tekmo rahlo deževalo. Enajstorica Izole je bila v nedeljo pred tretjo preizkušnjo v slovenski ligi in čeprav je imela proti sebi mlado ekipo iz Celja, je le-ta v začetku tekme pokazala lep nogomet. V glavnem se je v tem delu igra odvijala bolj po sredini igrišča, tako da sta bila oba vratarja več ali manj brez dela. Tu pa tam sta ujela žoge, ki so skorajda lahko rečemo, ušle s sredine igrišča. Mladi Celjani so v teh minutah zaigrali dobro in bili dokaj časa enakovredni domačinom. Na tako igro jih je prisiljevalo spolzko igrišče. Prvi so udarili po pričakovanju domači napadalci. Izvedli so nekaj akcij, ki so že dišale po zadetku. Najbližje cilju je bil Gregorič Vinko, ki je z glavo poslal žogo preko praznega gola. Še eno 100-odstotno priložnost je ustvaril Vinko Gregorič. Pobegnil je po krilu in poslal lep predlogek pred vrata, kjer se je znašel Santin, ki pa je z dveh ali treh metrov poslal žogo daleč preko gola. Ko sta mejna sodnika že dvignila zastavici, se je odločil za strel Grbec in vratarju Celja je žoga po nerodnosti ušla v mrežo.

V nadaljevanju se je slika na igrišču povsem spremenila. Igralci Izole so igro prenesli na nasprotnikovo polovico in napad je sledil napadu. Milič kot predzadnji mož v ekipi Izole je bil večji del drugega dela na centru igrišča, Fermo pa je nekajkrat posredoval. Kljub spolzkemu igrišču so bili napadi izolskih napadalcev sila nevarni. Na 2:0 je povišal T. Gregorič, ki je iz kota streljano žogo poslal v mrežo. Le dve minuti pozneje je bil uspešen znova Grbec, ki je pozneje dosegel še svoj tretji gol na tekmi. Gostje so v teh trenutkih igrali precej zmedeno in če bi bili napadalci Izole še malo bolj prisebni in če jih ne bi oviralo igrišče, bi verjetno zapuščali Celjani Izolo z nekaj zadetki več v svoji mreži. Ob razpoloženem Grbcu velja pohvaliti celotno ekipo Izole, ki je igrala zelo dopadljivo.

jk

Zahodna conska nogometna liga

Tolmin : Koper 4:3

Primorski predstavniki v zahodni conski ligi v tem kolu niso imeli svojega dne. Lestvica se je spremenila v toliko, ker je Koper padel s prvega na tretje mesto, novinec iz Vrhnike Usnjar pa je z zmago nad Taborom trenutno drugi. Presenečа tudi rezultat v Ajdovščini, kjer so domačini prelahko pustili obe točki enajstorici iz Zagorja. Kandidati za gornji del lestvice se tako počasi že zbirajo pri vrhu. Triglav je brez težav premagal Savo in se povzpel na prvo mesto, kjer ga bo težko spodriniti. Verjetno v ligi letos ni enajstorice, ki bi ji uspel ta podvig. Zato že lahko po tretjem kolu trdimo, da so Kranjčani najresnejši kandidat za vrnitev v slovensko ligo.

Zaslužen poraz Kopra

Mlada enajstorica Kopra je v Tolminu doživela zaslužen poraz, čeprav bi mogoče ob boljši igri v prvem delu tekme bil rezultat obraten. Slaba obramba ter tokrat izredno nesiguren Pišlar so dovolili domačinom, da v borih 10 minutah dosežejo tri gole. Kljub boljši igri v nadaljevanju, ko so imeli točko že v žepu, pa je Kanalec kot že tolikokrat odločil tekmo, ko je iz prostega strela dosegel zmagoviti zadetek.

Novinec premagal Sežančane

Kot Koper, tako tudi Tabor tekmuje letos z izredno mlado ekipo. Po prvem uspehu je sledil poraz doma, ki je verjetno vplival na mlade igralce, da še v nedeljo niso mogli pokazati svojega znanja. Že jutri pa jih čaka primorski derbi. V goste prihaja Koper. Srečali se bosta dve mladi ekipi. Težko je napisati, komu bodo pripadle točke. Ljubitelji nogometa pa bodo prišli na svoj račun, saj bo to parada mladih.

Primorje praznih rok

Tudi tretja tekma ni navrgla uspeha. Ajdovski nogometaši, ki so očitno premalo pripravljeni na prvenstvo, nikakor ne morejo do sape. Tudi jutri jih ne čaka nič kaj lahka naloga, čeprav iz Lesc pričakujemo eno točko.

Zapravljena zmaga v Mirnu

Adria je tudi v tretji tekmi zaigrala dobro. V ekipi je znova nastopil Lizinder, ki ga v Kopru ni bilo. Po pol ure igre so domačini že vodili z 3:1, vendar v nadaljevanju niso znali ohraniti vodstva in gostje so kaj kmalu izenačili. Od jutrišnjih tekem naj velja omeniti poleg derbija v Sežani še tekmo LTH : Tolmin, Zagorje : Adria in Lesce : Primorje. Po tretjem kolu vodita Triglav in Usnjar, ki imata po 5 točk, Koper je tretji, Tolmin peti, Adria osma, Tabor deveti in Primorje zadnje.

jk

PIONIRJI POSTOJNSKEGA CENTRA ODLIČNI

Šestega republiškega prvenstva z MK puško za pionirje, ki je bilo pred kratkim v Ljubljani, sta se iz Postojne udeležila tudi dva odlična strelca iz družine Center Postojna, ki sta na občinskem prvenstvu izpolnila predpisano normo 180 krogov od 300 možnih v disciplini olimpijski match. Na prvenstvu Slovenije, ki se ga je udeležilo 52 mladih strelcev, sta oba Postojnčana dosegla odlične rezultate in uvrstitev.

Stanetu Valiču je uspelo doseči normo 210 krogov od 300 možnih za udeležbo na prvenstvu Jugoslavije, ki bo te dni v Zagrebu, dočim je Igor Požar dosegel svoj najboljši rezultat 209 krogov, a je samo za en krog zgrešil predpisano normo. Pred tem sta z zračno puško dosegla normo pionir Dalibor Čotar iz Pivke in mladinec iz Postojne Dragan Majić, vendar se prvenstva nista udeležila, ker sta bila prepozno obveščena.

Slovenskega prvenstva so se iz Primorske udeležili le mladi strelci iz Postojne in Pirana. Pirančani so poleg discipline olimpijski match nastopili tudi v trostavu, vendar je le enemu v disciplini olimpijski match uspelo poleg Valiča izpolniti normo za državno prvenstvo.

V končni razvrstitvi je Valič zavzel 13. mesto, Požar pa 14. med najboljšimi strelci iz Slovenije. Zmagovalec v tej disciplini je postal Fojkar iz Škofje Loke z 247 krogi, med ekipami pa je bila najboljša Kopačevina iz Škofje Loke z 685 krogi.

EDVARD PROGAR

SLOVENSKA NOGOMETNA LIGA

Jutri v Izoli — Izola : Svoboda

Tretje kolo v slovenski nogometni ligi ni prineslo posebnih presenečenj, čeprav je bilo doseženih nekaj rezultatov, ki jih nismo pričakovali. Poleg bivših drugoligašev Mure in Aluminija, ki sta pospravila visoki zmagi, je za nas še posebej razveseljiva čista in visoka zmaga Izole. Tako je po tretjem kolu Izola edina enajstorica v ligi, ki še ni izgubila točke, ki še sploh ni bila poražena in ki še ni prejela niti enega zadetka. Izola je tako še naprej na prvem mestu in ob tako dobri igri, kot so jo izolski nogometaši pokazali na prvih tekmah, bi jih jutri ne smela presenetiti niti Svoboda, pa čeprav igrajo tam igralci z zvenečimi imeni.

Jutri bo torej v Izoli ena najtežjih tekem v prvem delu prvenstva. Verjamemo, da bodo igralci dali vse od sebe in da se bo ob robu igrišča zbralo rekordno število gledalcev.

Drugi primorski predstavnik Nova Gorica je, kot smo pričakovali, startala slabše in poraz v Murski Soboti smo pričakovali. Nismo pa pričakovali prave katastrofe, ki jo je doživela.

Goričani so trenutno na predzadnjem mestu, toda že jutri imajo možnost, da se premaknejo znatno višje. V goste jim prihaja Rudar, ki se bo verjetno moral vrniti v Trbovlje brez točk. Če bo šlo vse po načrtih, potem bo izgled tablice po jutrišnjem kolu še ugodnejši za primorska predstavnika.

IZOLA	3	3	0	0	7:1 6
Mura	3	2	0	1	14:3 4
Aluminij	3	2	0	1	8:3 4
Nafta	3	2	0	1	3:5 4
Svoboda	3	1	1	1	5:2 3
Slavija	3	1	1	1	3:2 3
Kovinar	3	1	1	1	6:7 3
Rudar	3	0	2	1	4:5 2
Celje-Kladivar	3	1	0	2	2:7 2
Ilirija	3	0	2	1	3:9 2
NOVA GORICA	3	1	0	2	2:9 2
Drava	3	0	1	2	2:5 1

jk

KOPER: OSNOVNA ŠOLA PINKO TOMAŽIČ IN GIMNAZIJA PRVAKA

Slava Kramberger — neuradni slovenski rekord

V soboto je bilo v Zusterni prvič izvedeno občinsko prvenstvo v plavanju osnovnih in srednjih šol koprske občine. Tekmovanja so se izven konkurence udeležili tudi Pirančani. Občinska prvaka sta si zagotovila udeležbo na medobčinskem finalnem delu tekmovanja.

Med osnovnošolskimi ekipami je zmagala šola PINKO TOMAŽIČ, ki je bila v moški konkurenci druga za šolo JANKA PREMRLA-VOJKA, v ženski pa prva. V skupni razvrstitvi je zbrala ekipa letošnjega občinskega prvaka štiri točke več. Na tretjem mestu je osnovna šola Škofije. Izven konkurence so Pirančani dosegli tretje mesto. Nastopili so še mladi plavalci Hrvatinov in Prad.

Med srednješolskimi ekipami, kjer je tekmovalo pet šol, je z veliko prednostjo zmagala gimnazija Koper, ki je bila prva v moški in ženski konkurenci. V moški konkurenci so plavalci EASC dosegli drugo mesto, če pa upoštevamo še [illegible], ki so tekmovali izven konkurence, pa so bili Koprčani šele četrti. Na drugem mestu najdemo Pomorsko srednjo šolo, na tretjem pa gimnazijo iz Pirana.

Na prvenstvu je bilo doseženih nekaj solidnih rezultatov, ki so jih predvsem dosegli plavalci, ki redno trenirajo pri PK Koper. Najboljši rezultat je dosegla Slava Kramberger, ki je na 200 m prosto v času 2:08,4 dosegla nov slovenski rekord, vendar uradno verjetno ne bo priznan.

Končno stanje ekip — osnovne šole: 1. Pinko Tomažič (Koper) 81, 2. Janko Premrl-Vojko (Koper) 77, 3. Piran 47 (izven), 4. Škofije 25 itd.

Srednje šole: 1. gimnazija Koper 60, 2. gimnazija Piran 25, 3. Pomorska srednja šola Piran (obe izven) 21 itd.

jk

NK Ilirija : NK Koper B 0:4 (0:2)

V I. kolu Primorske conske nogometne lige sta se srečali ekipi Ilirije iz Ilirske Bistrice in Kopra B. Tekma je bila v zelo slabem vremenu — pihala je burja in padal dež. Igralci Kopra so Bističanom dali pravo lekcijo, kako je treba igrati nogomet in kako se je treba boriti oba polčasa in ne le prvih 45 minut. Toda za to je potrebno več kondicije.

Ekipi sta nastopali v naslednjih postavah: Ilirija: Čorčoković, Omrčen, Žbogar, Batista, Ilič, Maslo, Celin, Kranjc, Canadi, Petrović in Stepanović; Koper: Denbič, Dabršek Franca, Kodarin, Basta, Gregorič, Bone, Iveta, Štefe, Levrenčič, Loben.

P. Nikolić

PRVI NOGOMETNI TURNIR ZA »MEMORIAL DANILA BREZIGARJA«

Novogoričani zmagovalci

V organizaciji NK Nova Gorica in pod pokroviteljstvom skupščine občine Nova Gorica je bil v soboto in nedeljo v Novi Gorici mladinski nogometni turnir v spomin na znanega slovenskega nogometaša, Novogoričana Danila Brezigarja.

Na turnirju — prvem te vrste — ki bo imel odslej tradicionalno obeležje, so nastopila štiri moštva, enajsterica Tolmina, Bilj ter dve ekipi domačinov. Zasedba je bila skromnejša kot so pričakovali organizatorji. Zadnji trenutek so odpovedali udeležbo igralci ajdovskega Primorja. Vse to pa pomeni, da bo v prihodnje treba izboru ekip posvetiti več pozornosti. Le na ta način bo turnir lahko opravil svoje poslanstvo in hkrati opravičil ime športnika, kot je bil Danilo Brezigar.

»Danilo Brezigar, ki ga je žal prerana smrt prezgodaj — star ni bil niti 30 let — odtrgala iz naše sredine, pa ni bil samo športnik in dober nogometaš, bil je v prvi vrsti človek, ki je v športu našel zares zdravo dopolnilo«, je ob zaključku turnirja dejal predsednik skupščine Nova Gorica, tovariš Šimac. Danilo Brezigar je bil športnik, ki lahko današnji mladi športni generaciji služi za vzor.

Mlada enajsterica Nove Gorice je postala prvi zmagovalec tega turnirja, za kar je tudi prejela prehodni pokal Skupščine občine Nova Gorica. Novogoričani so si to tudi zaslužili, saj so v finalu gladko premagali moštvo Tolmina z rezultatom 3:0. Povejmo še to, da sta gole v tem srečanju dosegla Kogoj in Benjamin (2). V borbi za tretje mesto pa je B moštvo Nove Gorice premagalo Bilje s 3:2.

Podrobni rezultati: Tolmin : Bilje 1:1, s streljanjem enajstmetrovk 6:5, Nova Gorica A : Nova Gorica B 8:4, Nova Gorica B : Bilje 3:2 in Nova Gorica A : Tolmin 3:0. Vrstni red: 1. Nova Gorica A, 2. Tolmin, 3. Nova Gorica B, 4. Bilje.

PRIMORSKA NOGOMETNA LIGA

Presenetljiv poraz Pirana

V nedeljo so bile na programu tekme prvega kola Primorske nogometne lige, kjer letos tekmuje osem nogometnih klubov. Med njimi tekmuje Koper B izven konkurence. V prvem kolu so bile odigrane le tri tekme, ker je Jadran iz Dekanov gostoval v Italiji. Tako bo tekma Jadran : Vipava odigrana pozneje.

Piran : Proleter 1:5

Bivši član druge conske lige Piran je v prvi tekmi doživel neprijeten poraz. Sicer smo pričakovali, da bo Piran igral v prvih kolih nekoliko slabše, toda da si bo dovolil tako visok poraz, pa res nismo računali. Postojnčani so bili v vseh pogledih boljši in so zasluženo slavili visoko zmago. Če sodimo po njihovi igri v Piranu, potem je skoraj gotovo, da bodo nogometaši iz Postojne v tej ligi brez prave konkurence. Pri tem pa seveda ne smemo pozabiti Dekančanov, ki so v Italiji zaigrali odlično in navdušili gostitelja. Že jutri bo v Postojni pravi derbi Dekančani prihajajo v Postojno z najboljšimi igralci, saj bo že imel pravico igranja bivši član Kopra Egidij Krašnikar.

V Ilirski Bistrici je igrala druga ekipa Kopra, pravzaprav mladinci, ki so tam slavili visoko zmago. Tretja tekma pa je bila odigrana v Idriji, kjer so Hrvatinčani srečanje izgubili z najtesnejšim rezultatom.

Rezultati: Piran : Proleter 1:5, Ilirija : Koper B 0:4, Rudar : Hrvatini 4:3.

jk

VTISI Z JUBILEJNEGA JESENSKEGA ZAGREBŠKEGA VELESEJMA

6000 RAZSTAVLJAVCEV IZ 47 DRŽAV

V 60 letih je postał zagrebški velesejem eden od prvih te vrste v Evropi, zbirališče poslovnih ljudi z vsega sveta

77. zagrebški velesejem dostojno proslavlja 60. letnico obstoja. Leta 1909 je bil v Zagrebu prvi sejem vzorcev pod naslovom »Zagrebački zbor«. To je bil eden od prvih sejmov te vrste v Evropi.

Leta 1925 je »Zagrebački zbor« prvič postal velesejemska prireditev v okviru unije mednarodnih sejmov — UFI, to je mednarodne organizacije, katere soustanovitelj je tudi zagrebški velesejem. Izreden razvoj pa je zagrebški velesejem dosegel prav po drugi svetovni vojni: leta 1947, ko je bil zagrebški velesejem zopet obnovljen, je npr. sodelovalo 850 razstavljavcev, medtem ko jih beležijo letos čez 6.000. Leta 1956 je imel zagrebški velesejem komaj 63.539 m² površine, medtem ko šteje letos 130.000 m² pokrite površine in 80.000 m² razstavnih prostorov na prostem, ves prostor pa obsega pol milijona kvadratnih metrov.

Takšen je tudi prvi vtis obiskovalcev na letošnjem zagrebškem velesejmu. Izbira je večja kot kdajkoli prej; poslovni ljudje zagrebškega velesejma so med svoje poslovne partnerje vpisali veliko novih imen in zanimanja za zagrebški velesejem ne kažejo samo tudi razstavljalci, ki imajo sedaj v Zagrebu že 19 paviljonov, marveč vse bolj tudi domača podjetja, od katerih se mnoga odločajo za lastne paviljone. Tako je zagrebški velesejem letos dobil 4 nove paviljone, med katerimi je vsekakor omembe vreden velik razstavni paviljon podjetja Slovenijales iz Ljubljane, ki se je kot prvo trgovsko podjetje iz Jugoslavije odločilo za svoj paviljon na tej največji evropski velesejemski prireditvi.

Kot vsako leto je zagrebški velesejem, razumljivo, tudi zbirališče poslovnih ljudi iz vsega sveta. V Zagrebu pričakujejo v velesejemskih dneh okrog 100.000 znanih poslovnih ljudi iz 80 držav: to pomeni, da bodo posli, sklenjeni letos na zagrebškem velesejmu, dosegli zopet rekordno številko.

Pa še nekaj za tiste, ki se zanimajo za modo. Moderno je dolgo in kratko, mini in maksi, lasulje pa so bogato nakodrane. Smete pa imeti tudi naravne lase!

Izgubljeni satelit

Novi komunikacijski komercialni satelit iz serije intelsat 3, ki so ga izstrelili v Ameriki v petek zvečer, je izginil brez sledu. Satelit je stal okrog 6 milijonov dolarjev, raketa delta, s katero so ga izstrelili, pa okrog 5 milijonov dolarjev. Prvi stopnji rakete sta brezhibno delovali, zatajila pa je tretja stopnja.

Novi intelsat bi moral zamenjati prejšnji satelit, po katerem so prenašali do 29. junija televizijske programe in telefonske pogovore čez Atlantik, potem pa se mu je pokvarila antena.

Reševalci obtičali v dvigalu

Sredi noči so poklicali reševalce v neko hišo v središču Dunaja, da bi nekega na smrt bolnega moža naglo prepeljali v bolnišnico. Rešilni avto je naglo pripeljal, toda reševalci so obtičali med dvema nadstropjema v dvigalu, ki se je pokvarilo. Preden so reševalce rešili iz dvigala, je pacient umrl.

KONEC LETA NA NAŠEM TRGU

PRVI TV SPREJEMNIKI V BARVI

Jugoslovanska elektronska industrija je pripravljena, da da na trg že konec leta prve televizijske sprejemnike v barvi. Kakor so povedali predstavniki niške elektronske industrije na zagrebškem velesejmu, bodo prvi njihovi barvni televizorji prišli v trgovino novembra, cena pa bo 7300 din. Niški sprejemniki v barvi bodo v začetku v PAL in SECAM tehniki, tako da bo tržišču prepuščeno, da se dokončno odloči za eno izmed teh dveh tehnik. Toda vse kaže, da se bodo strokovnjaki iz Niša po posvetovanju s potrošniki vendarle opredelili za tehniko PAL, ki jo uporablja večina evropskih proizvajalcev barvnih televizorjev.

Zagrebški RIZ in združeno podjetje Iskra iz Kranja sta prav tako pripravljena že konec leta dati na trg prve televizijske sprejemnike v barvi. Po njuni oceni se bo lahko serijska proizvodnja barvnih televizorjev začela že čez leto dni in to, vsaj kar zadeva RIZ, preprosto s sestavljanjem delov iz uvoza.

Japonska TV o naši obali

Kot gostje obalne turistične zveze so se te dni mudili v Kopru predstavniki hirošimske televizije. S posredovanjem republiškega sekretariata za informacije so prišli k nam z namenom, da posnamejo film pod delovnim naslovom »Jugoslovansko-italijanska meja, najbolj odprta meja na svetu«. Najprej so snemali mejni prehod pri Fernetičih, nato pa so si ogledali celotno obalno območje, snemali na škofijskem bloku, pa tudi kopališča in turistične objekte na naši obali, Formo vivo, gradbišče pokritega bazena v Žusterni, kulturne spomenike v Kopru in koprsko luko.

Posneti nameravajo še film o Djerdapu.

Prvič Nobelova nagrada za ekonomiste

Dobro obveščeni stockholmski časnik Bussines Week je objavil imena devetih znanih ekonomistov, ki so po zagotovilu tega časnika kandidati za prvo Nobelovo nagrado za ekonomske vede.

Našteli so imena treh znanstvenikov iz ZDA, treh iz Velike Britanije in po enega iz Sovjetske zveze, Francije in Švedske. Nagrada znaša 375 tisoč švedskih kron.

Treba je živeti

Gondoljerji v Benetkah so pripravljeni zapustiti mesto, ker postaja njihov položaj nevzdržen. Srečo bodo šli iskat v številne druge obmorske in kopališke kraje ob jadranski obali.

Vzrokov, ki silijo gondoljerje k odhodu, je vedno več: težave v sindikatih, premajhne plače, prevelika konkurenca... Vrhu tega je v starem mestu na vodi vedno več motornih ladjic in čolnov, ki gondoljerjem vztrajno odjedajo kruh. Po nekaj deset letih dela odhajajo v pokoj z 18.000 ali 20.000 lirami na mesec; to je seveda zelo malo, zlasti za tiste, ki imajo družine.

Gondoljerji čisto upravičeno zahtevajo, da ugodijo njihovim zahtevam. V poklicu jih je že od začetka spremljal kup težav. Dovoljenje za čolnarjenje dobijo po enoletni vajenski dobi in ne zdi se jim prav, da lahko to dovoljenje neovirano prehaja na druge, če se prvi lastnik odreče poklicu in umre. To je treba urediti.

Za starejše tovariše zahtevajo gondoljerji vsaj 50.000 lir pokojnine na mesec. Nič več ne želijo deliti zaslužka s svojimi namestniki, ker so dohodki že tako premajhni za enega samega. In vse te težave nastanejo poleti, ko je sezona. Pozimi je pa še dosti teže. Očitajo jim, da so vožnje z gondolo dosti predrage, vendar pa čolnarji to zanikajo in pravijo: »Mi smo do turistov vedno pošteni, ne pa tako, kot tisti z motornimi čolni, ki jih zvabijo na krožno vožnjo, pa prej ne določijo cene in jih lahko potem po mili volji oskubijo.«

Gondoljerjem ni prav nič do tega, da bi morali groziti oblastem. Če ne bo šlo drugače, bodo v znak protesta zažgali dve ali tri gondole in odšli. Ali pa bodo motorizirali gondole, kajti živeti je treba kljub vsemu.

Vesoljci so morali sami plačevati zasebne telefonske pogovore

Vesoljci iz Apolla 11 so morali iz svojega žepa plačati vsak zasebni pogovor po telefonu, ki so ga imeli med svojim bivanjem v karantenski postaji. Informator v houstonskem Mesečevem laboratoriju je sporočil, da so imeli Armstrong, Aldrin in Colins v svojih sobah telefone, toda plačevati jim ni bilo treba samo takih pogovorov, ki so poslovne ali uradne narave.

Uboga NASA, ki pri 24 milijardah dolarjev, kolikor stane projekt Apollo, nima denarja, da bi plačala telefon vesoljcem.

KRIŽANKA

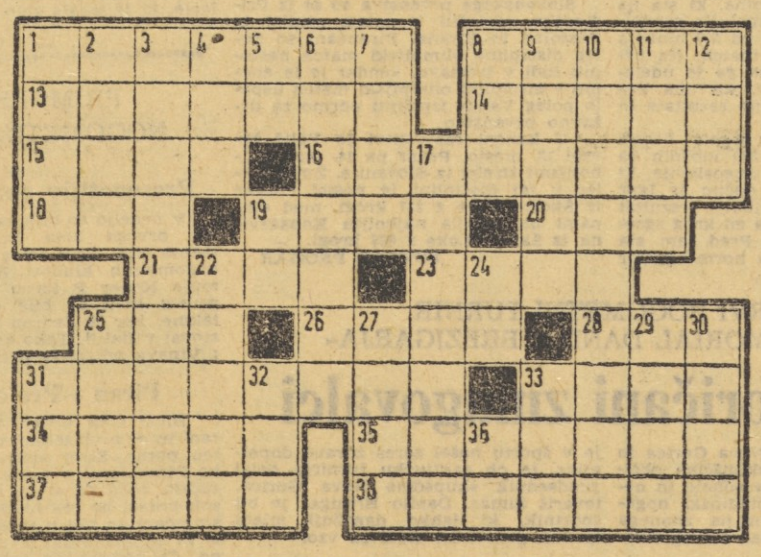

VODORAVNO: 1. apoteka, 8. ukor, opominjanje, 13. rebel, kdo se upira, 14. beležnica, 15. žensko ime, 16. dokaz, 18. ime ameriškega satirika Buchwalda, 19. želatina iz alg, 20. številnik, 21. vodna žival, 23. tuje ime za dušik, 25. pevski zbor, 26. telesna poškodba, 28. vrsta pingvina, 31. večji kraj in istoimenski pritok Dravinje na Štajerskem, 33. mestece na otoku Pelješac, 34. kopno obdano z morjem (množ.), 35. zdravniki za ušesne bolezni, 37. ime ukrajinskega pesnika Ševčenka, 38. grško mestece na obali Jonskega morja, znano iz pomorske bitke.

NAVPIČNO: 1. povečevalno steklo, leča, 2. pokrajina v Grčiji, 3. preglednik, nadzornik, 4. nadav, naplačilo, 5. kemični znak za radon, 6. reka v ZDA z znamenitimi slapovi, 7. glavno mesto afriške države Gane, 8. afriška antilopa, 9. Julijin ljubimec iz Shakespearove tragedije, 10. napadalec na poštno osebnost, 11. mesto na reki Saale v Nemški demokratični republiki, 12. nemški meščanski filozof (George), 17. topovski izstrelek, 19. začetek abecede, 22. evropska otočna država, 24. predlog, 25. z merjenjem določena višina kake točke, 27. reka v Angliji, ki teče skozi Shakespearov rojstni kraj Stratford, 29. gaji, nizki gozdovi, 30. mesto v Dalmaciji s staro trdnjavo, 31. steza, 32. tekoča začimba, 33. poželenje, 36. začetnici jugoslovanske filmske igralke in pevke ciganskih pesmi.

REŠITEV KRIŽANKE PREJŠNJE ŠTEVILKE

VODORAVNO: 1. meter, 6. Ikar, 10. Alani, 11. reduta, 13. Sirk, 14. Butorac, 15. kota, 16. Eboli, 17. eta, 18. kres, 19. laz, 22. galan, 24. Ante, 25. Collins, 27. Mill, 28. Aniene, 29. licej, 30. Maas, 31. plate.

DZS

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE je izdala pomembno delo:

E. SCHUHMACHER:

NEDOTAKNJENE DIVJINE

PO SLEDEH REDKIH ŽIVALI

Avtor je vključil v knjigo, ki ima podnaslov PO SLEDEH REDKIH ŽIVALI, 160 barvnih fotografij redkih živali v naravnem okolju in knjigo vsebinsko uredil po geografskih vidikih: Evropa, Amerika in Antarktika, Avstralija, Azija in Afrika. V skladu s to ureditvijo govori o še živečih, vendar redkih in ogroženih živalih, ki jih je ponekod le še 50, drugod še dva ducata, toda nekaterih je le še 8 ali 10 na vsem svetu. Temu opisu slede čudoviti celostranski posnetki v barvah, ki dajejo knjigi edinstveno mikavnost in ceno. Vsaka slika je svet zase, je dokument in hkrati pričevanje o zadnjih ostankih nedotaknjenih divjin.

V KNJIGI

NEDOTAKNJENE DIVJINE

so poleg barvnih slik še informativni teksti z osnovnimi podatki o živalih. Dodan je tudi obširni (na 50 straneh) znanstveni opis upodobljenih živali, ki v leksikografski obliki pouči bralca o zooloških značilnostih živali, o njihovih življenjskih navadah, razmnoževanju, prehrani itd.

Takega dela — pa naj gre za vsebinsko ali oblikovno plat — doslej še nismo imeli na našem knjižnem trgu. Knjiga ima 300 strani velikega formata (21,5 × 27,7), vezana je v celo platno in velja 160 din. Dobite jo v vseh knjigarnah, naročila sprejema tudi uprava

DRŽAVNE ZALOŽBE SLOVENIJE
Ljubljana, Mestni trg 26

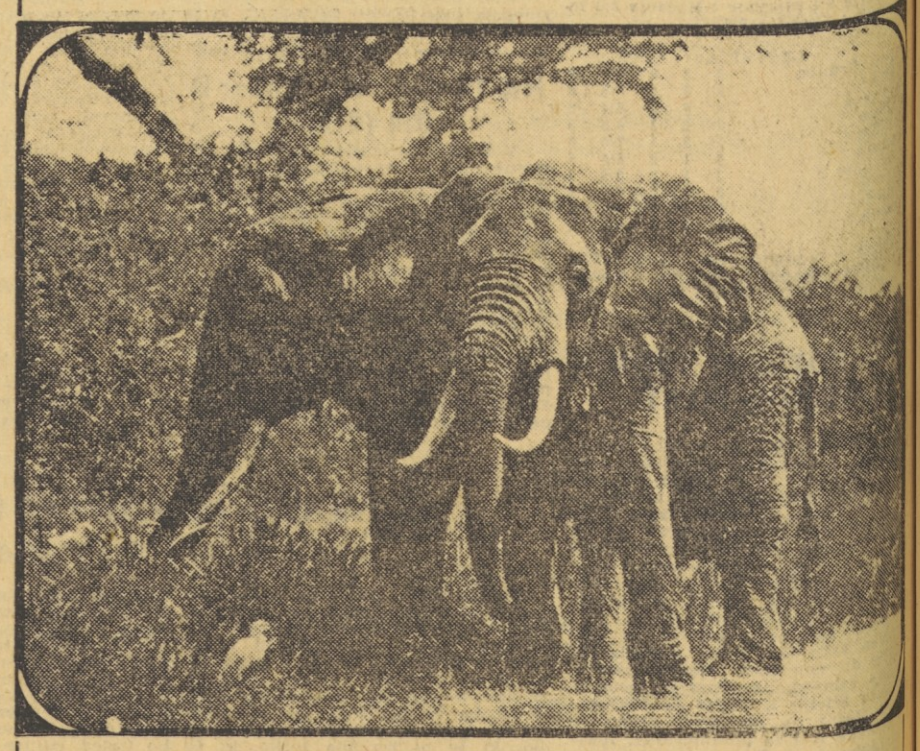

Na zemlji je le še malo krajev, kjer lahko človek doživlja lepoto in veličastnost narave, kot jo vidimo na sliki.